CYNTHIA FREEMAN

Iluzia iubirii

ALCRIS

Capitolul 1

Orașul San Francisco era în febra ultimilor pregătiri dinaintea Crăciunului. Cumpărătorii luau cu asalt magazinele. De la Macy's și I. Magnin's ieșeau cu brațele încărcate de cadouri pe care, cu siguranță, le vor primi înapoi în cursul anului următor dar, deocamdată, nimeni nu se gândea la ce va fi după vacanța de sărbători. La colțul dintre Stockton și Geary, Moș Crăciun își suna clopoțelul de fiecare dată când bănuții cădeau în găletușă, și în aer plutea aroma castanelor prăjite la taraba de pe trotuar. În ciuda zloatei, copiii se adunaseră în Union Square să cânte colinde, iar oamenii se comportau extrem de politicos unii cu ceilalți când se înghesuiau să se urce în autobuz; peste o săptămână se vor purta cu totul diferit, dar în ziua aceea, amintindu-și că sunt în preajma sfintelor sărbători, se întreceau în a-și cere scuze.

La șase și jumătate după-amiază, clădirile cu birouri din zona bancară rămăseseră pustii. Luminile din Hill Towers Building fuseseră stinse și femeile de serviciu care terminaseră curățenia plecaseră acasă să se cinstească cu câte o cană de rom fierbinte.

Singur în biroul elegant de la etajul patruzeci și unu, Martin Roth privea pe fereastră, cu un aer preocupat, indiferent la atmosfera sărbătorească. Stătea pe scaunul rotativ, uitându-se cum întunericul coboară peste oraș. Brusc, ca sclipirea unui fulger, prin fața ochilor i se derulă întreaga viață. Oftă adânc și-și mută privirea asupra grandioasei construcții ce-și întindea aripile, ca un vultur din oțel, făcând legătura între Oakland și San Francisco. Deși îl mai

văzuse de mii de ori, în seara aceea imaginea plină de măreție a podului îi dădea sentimentul propriei nimicnicii, ceea ce, de obicei, nu se întâmpla.

Oricât de puternici ne închipuim că suntem, în fața destinului toți suntem egali, medită el. Chiar în dimineața aceea aruncase o privire retrospectivă asupra vieții sale și nu putuse spune că era foarte mulțumit. Și chiar dacă pentru el zilele se scurgeu într-o continuă monotonie, asta nu însemna că erau lipsite de anumite satisfacții. Apoi, într-o clipă, totul se schimbase.

Fusese de-ajuns ca întâmplarea să i-o scoată în cale pe Jenny McCoy, ca toată nostalgia după anii tinereții și pasiunea să i se trezească la viață. Realizase cât de mult îi lipsise și că niciodată nu încetase s-o iubească. Până atunci crezuse că în cei douăzeci și cinci de ani care trecuseră reușise s-o uite. Numai Dumnezeu știa cât încercase, iar în ultimii ani aproape se convinsese că nu fusese decât un vis. Aproape... până în ziua aceea.

Se ridică de la birou și începu să se plimbe prin birou, apoi apăsă un buton așteptând ca ușile cu oglinzi ale barului să alunece în lături, timp în care își privi în ele chipul palid și înăsprit. La cinizeci și trei de ani se considera încă tânăr. Era suplu și până atunci considerase că părul grizonat îi dădea un aer distins. Acum, însă, pentru prima oară, se vedea ca pe un bărbat între două vârste... un bărbat trecut bine de jumătatea vieții.

Imediat ce se despărțise de Jenny, preluase de la tatăl său firma de brokeraj, se căsătorise cu femeia potrivită, o prietenă din copilărie, și se străduise să-și educe copiii în spiritul adevăratelor valori. Dar, după ce o reîntâlnise pe Jenny, nimic din toate acestea nu i se mai părea important.

Lumina fluorescentă îi înăsprea trăsăturile, încercănindu-i ochii. Ce o fi zis Jenny când îl văzuse? Peste ea anii trecuseră cu blândețe. Încă avea o siluetă zveltă și ochi incredibili de frumoși. La patruzeci și opt de ani era mai seducătoare decât atunci când o cunoscuse.

Își puse două cuburi de gheață în pahar, îl umplu pe jumătate cu whisky și adăugă apă minerală, apoi luă o înghițitură și se așeză din nou la birou. Cum zburaseră anii? Mai importantă era, însă, întrebarea: ce făcuse el în toți acei ani?

– Am capitulat, își răspunse cu voce tare. Acceptând tocmai privilegiul pe care majoritatea oamenilor așteaptă o viață întreagă să-l dobândească.

Se născuse la San Francisco într-una din cele mai bogate familii de evrei, iar soția sa, Sylvia, provenea din același mediu social. În privința căsniciei nu avea de ce se plânge. Existaseră compromisuri ? Firește. Dar Sylvia fusese o soție bună, iar el era mai mult decât conștient de calitățile ei. În ziua aceea, înțelesese că toți acei ani nu făcuse decât să se amăgească. Jenny fusese mereu în gândurile lui.

Chiar în dimineața aceea, în drum spre serviciu, se gândise la ea, la legătura lor din urmă cu douăzeci și cinci de ani, iar amintirea ei i se furișase în minte, obsedându-l, așteptând parcă momentul să-i răvășească din nou existența.

Joia era ziua pe care Sylvia o petrecea în oraș și pleca la timp de la locuința lor din Woodside ca să nu întârzie la întâlnirea cu Martin pentru prânzul de la St. Francis. După aceea își petrecea restul zilei la cumpărături, dar adesea rămânea în apartamentul hotelului, cina cu prietenele sau mergea la teatru sau la operă.

Ca de obicei, se întâlniseră exact la douăsprezece pentru un prânz ușor; la ora aceea nici unul nu putea mânca mult. La unu și jumătate coborâseră treptele hotelului, traversaseră Powell Street și trecuseră pe lângă Mion Square, unde copiii cântau colinde. Se opriseră în față la I. Magnim's și înainte să intre în magazin, Sylvia îl sărutase ușor pe buze, apoi îi spusese în timp ce se îndrepta spre intrare:

– Martin, diseară poartă-te drăguț cu familia Grand.

– Întotdeauna mă port drăguț cu ei.

– Nu-i adevărat. Știu că Craig ți se pare plictisitor, dar fă-o de dragul meu. Am nevoie de Laura la Balul Primăverii, care se apropie. Așa că portă-te cum trebuie... și nu discuta politică, te rog din suflet.

– O să mă străduiesc.

– Îți mulțumesc. Când vrei, poți fi de-a dreptul fermecător.

– Acum, că o știu, m-am liniștit. Ne vedem în apartament.

Când o zărise pe Jenny trecând pe lângă Gump's el tocmai aștepta la stop. O clipă avusese impresia că visează. Pulsul i se accelerase și rămăsese încremenit, apoi, îndată ce avusese drum liber, traversase strada în fugă, strigând-o.

Ea se întorsese încet, parcă nesigură că, într-adevăr, pe ea o strigă cineva. Apoi se treziseră față în față, în mijlocul aglomerației. În cele din urmă Jenny își recăpătase vocea.

– Nu-mi vine să cred.

– Într-o secundă te-aș fi pierdut.

– Cum ți-ai dat seama că sunt eu, din moment ce eram cu spatele la tine?

– Te-am recunoscut după mers.

– După atâta vreme?

– Da, după atâta vreme. Nu te-ai schimbat deloc.

Ea râsese.

– Cum să nu mă schimb... toți ne schimbăm. Tu arăți minunat, Martin.

– Serios? Mulțumesc... În ceea ce te privește, anii parcă au stat în loc.

– Nu prea. Ești fericit, Martin?

– Da, cred că da. Tu?

– Încerc să mă descurc.

– Ce faci în oraș?

Jenny ezitase o clipă.

– Sunt în drum spre Orient. Firma la care lucrez are contracte cu japonezii.

– Unde locuiești?

– La Fairmont.

– Și cât mai stai?

– Doar până mâine. Avionul pleacă la 7 seara.

– Poa... poate bem ceva împreună după-amiază.

– Ești sigur că e o idee bună?

– Nu sunt sigur dacă e bună sau rea. Pur și simplu, vreau să te văd.

– Pare destul de inofensiv.

– De cine întreb?

– De McCoy, Jennifer McCoy. E numele pe care-l purtam și când ne-am cunoscut. Oh, Martin, e un lucru extraordinar că ne-am întâlnit pe neașteptate.

Ar fi vrut s-o ia în brațe, s-o strângă la pieptul lui și de data aceasta să n-o mai lase să plece, dar nu făcuse decât să-i spună:

– Am să te sun.

Apoi ea intrase la Shreve's. Martin nu-și aducea aminte cum se întorsese la birou. Se trezise în fața ușilor masive din stejar, uitându-se la numele Roth, Stern & Hines. Își aminti cât de surprins și nesigur pe sine se simțise în ziua în care tatăl său adăugase cel de-al doilea Roth, alături de nume cu prestigiu în cadrul celebrei firme de brokeraj fondate cu 90 de ani în urmă de străbunicul său.

Dacă n-ar fi primit ca moștenire firma Roth, sau dacă Jenny McCoy n-ar fi fost catolică irlandeză, viața lor ar fi putut fi cu totul alta, dar relația cu ea amenințase hotărârea lui de a continua tradiția familiei. O voce lăuntrică îi spunea: Iartă-mă, tată. Știu că te-am dezamăgit în multe privințe, dar când a fost vorba despre Jenny am făcut așa cum ai dorit. Am renunțat o dată la ea dar nu o mai pot face a doua oară. Te rog să mă ierți, dar simt că acum am dreptul să nu-mi mai refuz ceea ce mi-am dorit atât de mult în viață. Nu vreau să rănesc pe nimeni dar ceva în mine nu mai poate renunța.

Brusc alungă fantoma trecutului și intrând în clădire se îndreptă spre biroul lui. Din pragul unui alt birou îl auzi pe Charles Hines strigându-i:

– Vino încoace, Martin. Oh, Doamne, bine că te-ai întors. Spune-mi ce să fac cu comanda de la Normal Bells. Și flutură în aer o notă scrisă pe o bucată de hârtie galbenă. Trebuie neapărat ca luni dimineață să pătrundem pe piață.

Martin își dădu seama că nu se poate concentra pentru a-i da un răspuns logic; era prea tulburat.

– Bine, dă-mi-o să văd despre ce e vorba.

Și fără să se uite la foaia de hârtie ieși din birou și se îndreptă spre al său unde Nancy, secretarea, îl aștepta. Nancy ocupa o poziție importantă în cadrul firmei, întrucât lucra acolo cu mult înainte de venirea lui Martin și-i cunoștea stările sufletești chiar mai bine decât Sylvia, așa că, în momentul în care îi văzu fața, îl întrebă:

– Te simți bine, Martin?

Dar el numai mormăi că vrea să nu fie deranjat și închise ușa în urma lui. Încercă să citească mapa dar gândul la Jenny îl obseda. Dacă ar fi traversat Stockton Street un minut mai devreme sau mai târziu n-ar fi văzut-o. Dar soarta parcă ar fi vrut să le dea o a doua șansă.

Rămase cufundat în amintiri fără să-și dea seama cum trece timpul și fu surprins când Nancy bătu la ușă și, înălțându-și capul s-o privească, văzu că ceasul de birou arăta ora 6.

– Mai ai nevoie de mine înainte să plec?

Era ajunul Crăciunului și dorea să ajungă acasă deși nu dădea impresia că se grăbește să plece.

– De ce-ai rămas până la ora asta? o întrebă el.

– Fiindcă sunt o veterană, spuse ea zâmbind, dar și fiindcă a trebuit să rezolv câteva probleme mărunte de ultimă oră. Crăciun fericit.

Martin se ridică s-o îmbrățișeze.

– Și ție la fel, Nancy.

După ce închise ușa în urma ei, Martin realiză că ar trebui să plece și el, totuși rămase să-și termine băutura. Afară se lăsase întunericul și se gândi că o să întârzie. Cu un sentiment de vinovăție se ridică de la birou, își înhăță haina de ploaie și se grăbi să iasă din clădire.

La șapte și jumătate ajunse în apartament și se duse direct în dormitor unde Sylvia tocmai se farda.

– Oh, Doamne, Martin, ai întârziat.

– Știu... iartă-mă.

– Puteai să dai măcar un telefon.

– Ai absolută dreptate. Îmi pare rău.

– Acum nu sta degeaba. Ai exact douăzeci de minute să te bărbierești și să te îmbraci. Ți-am pus hainele pe pat.

Privindu-l pe Martin stând pe marginea patului, îi dispăru supărarea. Arăta foarte obosit.

– Vrei să bei ceva în timp ce te îmbraci? îl întrebă pe un ton împăciuitor.

– Da, mulțumesc. Avea nevoie de un moment de răgaz ca să-și adune gândurile, să-și reamintească faptul că aceea era Sylvia, femeia pe care o iubea și că Jenny nu era decât un vis, ceva de domeniul trecutului. Își terminase toaleta în baie și era aproape îmbrăcat când Sylvia îi aduse paharul cu scotch. Întinzându-i-l îl sărută pe obraz.

– Uneori vorbesc ca o soție pisăloagă.

– Nu, nu ești pisăloagă. Eu sunt de vină că am întârziat. Încă o dată, scuză-mă.

– Ba tu să mă scuzi că am fost urâcioasă. Ei, gata, termină-ți băutura și eu am să telefonez după mașină.

Dar Martin n-o mai asculta. Nu-i plăcea să meargă la cocteiluri și era convins că în seara aceea despre o asemenea petrecere era vorba. Nu găsise nici o scuză ca să nu se ducă, mai ales că Sylvia se arătase extrem de entuziasmată.

Când ajunseră în Nob Hill petrecerea era în toi. Ca să ajungă la etaj trebuiră să se strecoare printre oaspeții care stăteau pe scări. Salonul fusese transformat într-o feerie de iarnă. Pomii în ghivece înalte, aduși de la florăria Baldocchi, fuseseră împodobiți cu beculețe de Crăciun și în cameră mirosea a brad și a parfum scump, dar lui Martin aerul i se păru irespirabil.

– Scumpa mea, o întâmpină Laura, îmbrățișând-o pe Sylvia. Mă bucur mult că ați venit. Chiar începusem să-mi fac gânduri... ați întârziat.

Sylvia începu să râdă.

– Cum să te fi lipsit de noi dintr-o asemenea galaxie?

– Mi-aș fi dat seama imediat. Martin, cum te simți?

– Bine. Arăți minunat, zise el, încercând să pară vesel.

– Drăguț din partea ta că ai observat. Acum, duceți-vă să vă distrați!

Sylvia se puse în mișcare, iar Martin începu să se plimbe prin cameră surprinzând fără să vrea frânturi de conversații: „ Arată îngrozitor. Cum îndrăznește să poarte o rochie atât de strâmtă?... Martin trecu mai departe. „Știai că au o legătură..." Luă un pahar de scotch cu sifon de pe tavă purtată de un chelner, îndreptându-se spre un colț al camerei mai liniștit și tresări când Sylvia răsări lângă el și-i spuse:

– Dau un bănuț pentru gândurile tale, Martin.

– Ai să ieși în pierdere fiindcă n-au nici o valoare.

– Atunci de ce stai retras?

– Încerc să evit aglomerația.

Uitându-se la soțul său, Sylvia se simți vinovată. Știa că lui nu-i plăceau petrecerile cu lume multă, dar toate prietenele ei organizau și se duceau la ele. Ea și Martin erau ca un cuplu în care unuia îi plăcea marea, iar celuilalt muntele. Dar n-avea rost să se gândească la asta acum.

– Poate că puțină mâncare îți va alina suferința.

Martin fu cuprins de un sentiment de vinovăție de parcă deja ar fi sunat-o pe Jenny. De unde știa Sylvia că ceva îl făcea să sufere?

Luându-l de mână, Sylvia îl conduse la masa unde era aranjat bufetul suedez.

Totul arăta impresionant: un somon întreg, glazurat cu maioneză și trufe; pateu în aspic; caviar și castraveți în aspic, homar în sos de coniac cu migdale prăjite. La celălalt capăt al mesei se afla un jambon bine prăjit și o tavă cu friptură caldă de vacă.

– Nu e grozav? zise Sylvia.

Martin se uită la masa încărcată cu bunătăți. Într-adevăr, nu-i venea să creadă, dar el părea că-și pierduse apetitul.

Sylvia îi întinse o farfurie și-și luă și ea una.

– E pur și simplu delicios, spuse după ce gustă din homar. Martin nu zise nimic și ea îl privi cum se uită absent la farfuria cu mâncare.

– Nu mănânci, dragule?

Și dintr-o dată o cuprinse îngrijorarea. Lui Martin îi plăcea mâncarea bună și chiar dacă avea grijă de greutatea sa, niciodată nu sărise mesele. Simțindu-i îngrijorarea, Martin păru că-și revine și luă câteva înghițituri, apoi începu să circule printre invitați, salutându-și prietenii. Chiar se apropie de Laura și de Craig și le zâmbi în timp ce Sylvia făcea planuri pentru Balul Primăverii.

Trecuse de unsprezece când plecară și când Martin stinse lumina în dormitor era aproape miezul nopții, dar nici măcar pe întuneric nu reuși să alunge temerile soției sale.

Sylvia știa că lui Martin nu-i place să i se dea o atenție exagerată, dar de când venise acasă de la birou se comportase ciudat. Brusc i se acceleră pulsul. Cu câteva zile în urmă, Martin fusese la medic pentru controlul anual și poate... poate. Doamne ferește, asta nu înseamnă că îi cobește, dar trei dintre bunii lor prieteni muriseră în ultimul an de infarct. Singurul mijloc prin care putea afla ce-l frământă era să-l întrebe.

– Te simți bine, iubitule?

– Da, sigur. De ce mă-ntrebi?

– Nu știu, Martin... ezită să continue. Câteva momente rămaseseră tăcuți. În cele din urmă tot ea rupse tăcerea. În seara asta ai fost îngrozitor de tăcut. Te neliniștește ceva?

Martin simți cum îi zvâcnește inima. De parcă Sylvia ar fi intuit ceva. Da, era neliniștit fiindcă nu voia s-o rănească.

– Nu vrei să-mi povestești, iubitule? insistă ea. Simt că treci printr-o criză.

– Nu, nicidecum, răspunse el repede.

– Ești sigur?

– Da... sigur.

– Chiar sigur? Iubitule, știi că sunt îngrozită dacă ți se întâmplă ceva.

– Știu, Sylvia, zise el surprins de remușcări.

Și din nou ea se gândi că Martin ar putea fi bolnav.

– Somn ușor, Martin, îi ură ea oftând. Te iubesc.

Privind în întuneric, cu mâinile sub cap, Martin se gândea:

Fir-ar să fie... de ce a trebuit să se-ntâmple tocmai acum, ca să ne strice liniștea?

– Și eu te iubesc, Sylvia. Și așa era, dar nu atât de mult pe cât și-ar fi dorit.

Capitolul 2

În noaptea aceea, cu gândul la Jenny, nu reuși să adoarmă deloc. Relația lor fusese sortită eșecului chiar de la început. Ea era o romano-catolică evlavioasă, iar el evreu, și imediat după cel de-al doilea război mondial o asemenea piedică nu era ușor de depășit. El nu fusese capabil să renunțe la religia sa nici pentru că legăturile de familie erau mult prea puternice, iar Hitler făcuse din iudaism mai mult decât o religie. Conform principiilor naziste nici un evreu nu se putea lepăda de trecutul său.

Străbunicul lui Martin fusese unul dintre numeroșii evrei alungați din Franța, la începutul secolului XIX, de valul de antisemitism. Eliberați din ghetouri de Napoleon după Revoluția Franceză, evreii au descoperit curând că în timpul celui de-al doilea imperiu ei nu câștigaseră decât un ghetou neîngrădit; erau o diasporă lipsită de demnitate. Speraseră că revoluția le va asigura statutul de cetățeni francezi, dar acum erau alungați din propria țară, nu erau admiși în universități și erau supuși unor reguli mai rigide decât înainte.

Astfel că evreii din Franța se alăturaseră șuvoiului de oameni pornit din Rusia, Polonia, Germania și Ungaria. Ephraim Rothenberger fusese unul dintre ei.

America era speranța, visul, salvarea lor. America era cuvântul sinonim libertății. Dar prețul pe care-l plătise Ephraim pentru a-și împlini scopul fuseseră anii de suferință și singurătate. Fiind el ales să plece, la

douăzeci de ani își luase rămas-bun de la toți cei dragi, însoțind cohortele de emigranți ce-și croiau drum spre Pământul Făgăduinței.

Povestea călătoriei lui Ephraim spre America nu a fost consemnată în vreo cronică a vremii, dar dacă ar fi știut că destinul său era acela de a întemeia o dinastie, cu siguranță ar fi ținut un jurnal. Dar, cum s-a și întâmplat, de fapt, a încercat să uite toate suferințele îngrozitoare prin care trecuse, lăsând imaginația urmașilor să plăsmuiască povestea acestei călătorii. Totuși nici cea mai bogată imaginație n-ar fi putut evoca adevăratele ei orori.

Când Ephraim părăsise Parisul nu avea decât hainele de pe el și un sac cu câteva unelte, pâine, cartofi, puțină brânză și o bucată de salam. Lăsând în urmă Parisul, pornise pe drumurile de țară îndreptându-se spre Marsilia. Distanța i se părea atât de mare încât nu mai ținea socoteala cât mersese, încercând doar să supraviețuiască. Se odihnea numai atunci când era prea obosit să-și continue drumul și dormea câteva ore pe noapte în vreo căpiță de fân, livadă sau scorbură, unde se-ntâmpla să poposească, și se hrănea cu ouă pe care le fura și le bea întregi. La început le vomita dar, cu timpul, s-a obișnuit să le înghită forțându-și stomacul să le accepte. Când ajungea la un izvor se apleca și bea apă rece din căușul palmelor până-și umfla stomacul. O dată chiar avu norocul să prindă cu cuțitul un păstrăv, pe care-l mâncă crud.

Dar puterea i-o dădea credința că Dumnezeu veghea asupra lui fiindcă destinul familiei sale tot El i-l încredințase.

După două luni ajunsese la Marsilia. Tălpile pantofilor i se rupseseră de mult și-și înfășurase picioarele sângerânde în cârpe murdare. Câștigase și economisise câțiva franci muncind pe la fermele din drum și cu aceștia își cumpărase o pereche de pantofi nu tocmai noi și-și plătise un loc unde să doarmă peste noapte. Luxul de a dormi pe o saltea de paie, chiar în compania altor zece drumeți, era o bucurie pe care aproape că o uitase. În seara aceea își spălase hainele și le întinsese pe podea, lângă saltea, ca să se usuce, apoi se desfătase făcând prima baie, după nici el nu mai știa cât timp.

Dimineața se dusese la biroul naval, așteptându-și rândul să fie aranjat pe una din corăbiile ce plecau spre Lumea Nouă și se neli-

niștise văzând numărul mare de bărbați care stăteau deja la coadă. Dar Ephraim se convinsese din nou că era binecuvântat de Dumnezeu: fusese ultimul dintre angajați în ziua aceea, iar următoarea corabie avea să plece abia peste trei săptămâni.

După ce-și cumpărase pantofii și-și plătise locul de dormit rămăsese fără nici un ban, dar obținuse un loc pe corabie și posibilitatea de a munci în timpul traversării.

Ce fusese mai rău trecuse și aproape că simțea gustul libertății. În după-amiaza aceea nava La Liberté ridicase ancora și o pornise la drum.

Jos, în pântecele corăbiei, Ephraim arunca lopeți de cărbuni în gura cuptorului, menținând focul aprins, abia apucând să-și șteargă cu mâna neagră de funingine fruntea transpirată și să-și tragă răsuflarea, fiindcă pântecele monstrului cerea mereu de mâncare. Când i se termina schimbul, tremurând de oboseală se târa până la hamacul său și, nemaiapucând să se spele sau să mănânce, cădea într-un somn profund.

Câteva zile nici nu ieșise pe punte. După ce trecuseră de Strâmtoarea Gibraltar corabia fusese aruncată în mijlocul unei furtuni puternice iar când se mai domolise și Ephraim urcase pe punte să-și răcorească plămânii, valurile Atlanticului încă răsucea vechea corabie ca pe o jucărie. Lui Ephraim, care nu văzuse până atunci marea, întinderea oceanului, cu valurile uriașe izbindu-se de bordurile corăbiei, chiar și în zilele frumoase i se părea ostilă.

Pe punțile inferioare, înconjurată de mirosuri fetide, stătea claie peste grămadă gloata de emigranți, unii gemând de foame, ținându-se de burțile umflate, alții prea slăbiți ca s-o mai facă, zăcând indiferenți la mizeria din jurul lor.Unii nu-și mai doreau decât să moară, ceea ce deseori se și întâmpla.

Dar cum în viață toate au un început și un sfârșit, după aproape șase săptămâni La Liberté aruncase ancora în portul New York unde, ca pentru a le prelungi suferința, ploua torențial și vântul bătea în rafale.

Murdari și fără vlagă, femei, bărbați, copii, familii care până atunci nu văzuseră lumina zilei, începuseră să coboare de pe punți, mulți plângând de bucurie, altora nevenindu-le să creadă că

supraviețuiseră călătoriei, cei prea slăbiți sau bolnavi ca să se țină singuri pe picioare agățându-se uni de alții să nu cadă.

Ephraim rămăsese să-i privească o clipă și fusese cuprins de milă, apoi își aruncase sacul pe umăr și coborâse pasarela.

Se dusese la biroul naval și așteptase la rând să-și ia banii, urmărindu-l cu un zâmbet trist pe casierul care-i numărase câte un dolar pentru fiecare zi cât durase călătoria: patruzeci de dolari pentru toată suferința pe care o îndurase. Apoi tot el își spusese: Lui Moise i-au trebuit patruzeci de ani să ajungă pe Pământul Făgăduinței, iar mie doar patruzeci de zile. Nu că m-aș compara eu cu Moise, Doamne ferește!

Cu acest gând optimist își luase banii și-i băgase în buzunar, apoi ieșise din birou.

Era la New York. Chiar și sub cerul înnorat orașul părea că strălucește, locul unde toate speranțele puteau fi împlinite. Ignorând ploaia, o pornise la drum, încercând să urmeze indicațiile pe care i le dăduse unul din membrii echipajului ca să ajungă în Lower East Side. O oră mai târziu găsise pe Bowery un adăpost pentru douăzeci și cinci de cenți pe noapte și după ce-și dăduse jos hainele ude se cufundase într-un somn adânc.

Dimineața, când deschisese ochii și văzuse ziua mohorâtă de iarnă, se simțise epuizat. Bine că măcar patul nu se zgâlțâia de furtună. Poate că avea nevoie de odihnă... Apoi se uitase în jur la ceilalți bărbați care se aflau în camera rece și sărăcăcioasă. Mulți aici își petrec zilele, bănuise el. Acest gând deprimant îi dăduse puterea s-o ia din loc, spre o nouă viață. Se ridicase înfrigurat, își aruncase sacul pe umăr și mai privise o dată în jur. Deși sărac, avea conștiința propriei demnități... doar nu bătuse atâta cale ca să se dea bătut. Se întorsese și alergase pe scări până în stradă.

Nu știa unde se află dar, la un moment dat, se oprise să se odihnească, uitându-se la aburii care-i ieșeau din gură, în contact cu aerul rece, geros. Atunci văzuse și firma: La Cohen - Restaurant Kușer.

Când intrase se auzise un clopoțel, la fel când închisese ușa. Înăuntru mesele erau goale, dar imediat, din spate apăruse o

femeie. Ștergându-și palmele de șorț îi spusese să se așeze la o masă. Când privirile li se întâlniseră, Ephraim simțise un nod în gât; femeia semăna cu mama lui.

– Ce să-ți aduc? îl întrebase ea în idiș.

Ephraim îi întorsese zâmbetul.

– O cafea și o chiflă, vă rog, îi spusese puțin stânjenit de accentul său.

– Doar atât? zisese ea uitându-se la străinul cel frumos. În atâția ani ajutase sute de tineri ca acela. Nu era nevoie să știe de unde veneau și încotro se îndreptau. Erau singuri și derutați, iar lui Leah Cohen îi era milă de ei. Ea și Yankel știau foarte bine ce înseamnă să fii nou-venit.

Plecase oftând să aducă comanda. Pe lângă ceai și chiflă îi mai pusese și un hering.

– Nu ți-l trec la socoteală, spusese ea repede, anticipându-i refuzul. De data asta. Acum mănâncă și satură-te.

Ephraim simți-se că-i dau lacrimile. Chiar semăna cu mama lui.

– Vă mulțumesc... sunteți foarte amabilă, dar aș vrea să-l plătesc.

– Data viitoare. Și, luându-și un pahar cu ceai, se așezase la masă în fața lui. După obiceiul rusesc își pusese un cub de zahăr între dinți și sorbise din lichidul fierbinte și tare.

Spre deosebire de ceilalți imigranți pe care îi ajutase, acesta avea ceva aparte, era hotărât să-și împlinească menirea, constatase ea privindu-l curioasă.

– De unde vii?

– De la Paris, din Franța.

Femeia dăduse din cap, simțindu-se copleșită de teamă și respect. Acolo, în sărăcia din Lower East Side, cuvântul Paris avea o rezonanță magică. Da, băiatul acela era deosebit. Ea și Yankel își părăsiseră satul de lângă Riga. Oftase amintindu-și cum fuseseră scuipați, bătuți, cum sinagogile și cimitirele lor fuseseră pângărite. După atâția ani încă îi sunau în urechi împușcăturile cazacilor beți. Avea numai treisprezece ani când familia îi fusese omorâtă. Pe ea o salvase Yankel. Când ea avea șaisprezece ani, el devenise protectorul ei, o ajutase să iasă din satul devastat și o încurajase în timpul călătoriei spre Lumea Nouă. Cât de bine știa ce trebuie să simtă acel băiat.

– Deci așa, ești din Paris. Și cum te cheamă?

– Ephraim Rothenberger.

– Rothenberger? se miră ea. Și te-ai născut în Franța?

– Da... toți frații mei. Inclusiv mama și tata.

– Atunci, cum de-aveți nume german?

– Bunicul s-a mutat din Bavaria în Franța, sperând că o s-o ducă mai bine acolo. Dar n-a fost așa.

– Pentru noi, evreii, nicăieri nu e bine.

– Așa e. Dar aici știu că vom supraviețui fiindcă America are o Constituție care spune că toți oamenii sunt egali și au dreptul la viață, la libertate, la fericire.

– Oho, oho! Ce mai profesor avem aici! De unde știi toate astea?

– Am citit într-o carte și mi-a plăcut istoria acestei țări. Oamenii și-au căpătat libertatea printr-o adevărată revoluție. Nu există nici ghetouri, nici pogromuri și nimeni nu-ți bate în ușă la miezul nopții. Pot merge unde vreau... fiindcă sunt un om liber. Și Ephraim chiar credea ceea ce spune.

– Da, îi confirmă Leah. Aici este țara libertății, dar acum gândește-te ce faci. Unde locuiești?

Îi spusese despre Bowery, locul acela sordid de care îi era scârbă.

– Trebuie să-mi găsesc o cameră și o slujbă. Știți vreun loc?

– Ai nimerit persoana potrivită. Uite, am să-ți dau adresa verișoarei soțului meu. O chemă Malka Greenberg. Până-ți scriu eu strada, mai bea o cafea.

După ce-i dăduse bucata de hârtie, Ephraim se ridicase să plece. Nu va uita niciodată ziua aceea.

– Vă mulțumesc, doamnă Cohen, Dumnezeu are într-adevăr grijă de mine.

– N-ai pentru ce să-mi mulțumești. Nici noi nu ne-am fi descurcat dacă n-am fi fost ajutați de ai noștri. Avem norocul că suntem uniți. Îți urez numai bine și aștept să mai vii pe-aici, da?

Ephraim își înghițise nodul din gât și dăduse din cap.

– Vă mulțumesc, mai spusese o dată și auzise clopoțelul sunând de două ori când deschisese ușa, pe care apoi o închisese în urma sa.

Urmând indicațiile lui Leah, se îndreptase spre Canal Street.

Malka Greenberg avea o singură cameră liberă la mansardă, friguroasă și umedă din cauza apei care se scurgea pe la streșini, dar în comparație cu drumurile noroioase ale Franței și cu călătoria pe ocean i se părea un adevărat palat și cel puțin locuia singur.

În timp ce-și încălzea mâinile o întrebase dacă are ziare ca să astupe crăpăturile.

– Da, sigur. Și Ephraim o urmase un etaj mai jos și o așteptase până ce ea îi dăduse câteva exemplare din ziarul în limba idiș și o ladă pe care să se urce. În noaptea aceea temperatura scăzuse și ploaia se transformase în zăpadă. Dimineața când se trezise Ephraim văzuse că hârtia căzuse pe podea, muiată într-o băltoacă de zăpadă topită. Se uita pe fereastră la zorii cenușii, simțind frigul până în măduva oaselor.

– O să treacă și asta, își promisese el. Acum se afla în America și ziua aceea însemna începutul unei vieți noi. Chiar atunci va porni să-și caute o slujbă.

Pe parcursul următoarelor săptămâni, verva și hotărârea lui se evaporaseră treptat. Găsise de lucru munci umilitoare, plătite cu mai nimic. Cum să mai și economisească ceva ca să-și aducă familia în America?

Pe măsură ce se apropia primăvara orașul își pierdu din strălucirea care-l impresionase de la început. Acum nu mai vedea decât urâțenia, mizeria și casele în ruină. Străzile erau supraaglomerate și oamenii trași la față, abătuți și prost îmbrăcați.

Apoi se întâmplase un lucru extraordinar. Pe Hester Street, deasupra vacarmului și îmbulzelii obișnuite, se auzea un nou cuvânt: Aur! Aur! Aur! În ziarele de limba idiș Ephraim citise relatările despre fabuloasele descoperiri făcute într-un loc îndepărtat numit California. Și se trezise cuprins și el de această febră. Până atunci crezuse cu convingere că singurele motive pentru care venise în Lumea Nouă erau libertatea religioasă și dreptul de a trăi în demnitate alături de familia sa. Gândul de a se îmbogăți nici nu-i trecuse prin minte. Acum se îndoia de țelurile sale. Chiar și în America, săracul putea trăi cu demnitate? Exista libertate reală fără bogăție? Ephraim realizase pentru prima dată că era mai simplu de împlinit un vis măreț decât unul mai modest.

Și pentru a doua oară porni într-o lungă călătorie, iar faptul că cele trei mii de mile pe care le avea de străbătut erau pe uscat nu pe ocean, nu o făceau mai puțin periculoasă. Cei care se întorceau din vest povesteau despre drumul îngrozitor peste munți și prin deșert, cel mai mare fiind, însă, străbaterea teritoriului ocupat de indieni. Se vorbea despre bărbați, femei și copii scalpați și torturați până la moarte.

Cu toate acestea, Ephraim se gândise că dacă fusese în stare să ajungă viu la New York, va supraviețui și până în California. După ce studiase diversele rute spre câmpurile aurifere, o alesese pe cea prin istmul Panama - și asta în ciuda avertizărilor că insectele, căldura, bolile și ploaia ce cădea continuu erau insuportabile. Dar el era gata să-și vândă mâna de lucru - doar dăduse cărbuni cu lopata - iar această rută părea cea mai scumpă.

Găsise de lucru pe vasul John Benson care mergea la New Orleans și, cum vremea se încălzea pe măsură ce se îndreptau spre sud, își recăpătase buna dispoziție.

În ciuda faptului că trebuia să muncească în două schimburi, fiindcă majoritatea membrilor echipajului chefuia și juca jocuri de noroc cot la cot cu pasagerii, nici o clipă nu renunțase la visul său. Mâncarea era grasă, deseori gătită cu carne de porc, și n-o putea mânca chiar dacă murea de foame. Se hrănea cu linte și fasole, iar în puținele ore libere stătea pe punte scrutând malurile.

New Orleans era un oraș vesel și plin de culoare iar Ephraim fusese încântat auzind familiarul accent franțuzesc. Ar fi vrut să mai zăbovească acolo, dar îi era teamă că își va cheltui banii economisiți cu greu, așa că găsise repede un alt vapor cu care să-și continue călătoria.

De această dată drumul a fost un adevărat coșmar: un ocean în hulă, cu valuri uriașe care măturau puntea. Într-o noapte un marinar neatent chiar a fost aruncat peste bord, găsindu-și astfel moartea. În asemenea condiții să fi avut în față toate bunătățile, că tot n-ai fi putut mânca. Abia dacă reușea să rontăie niște pesmeți și pește sărat, ca să supraviețuiască, iar când debarcase în portul panamez Chagres, slăbise cel puțin zece kilograme și hainele îi atârnau pe el ca o sperietoare. Totuși, simțind din nou pământul sub picioare îi mulțumise lui Dumnezeu că îl ținuse în viață.

În Chagres, după o săptămână de așteptare, reușise să închirieze pentru o sută de dolari o canoe care să-l ducă o parte din drum, în sus pe râul Chagres, de unde voia să ia un vas fluvial cu care să-și continue drumul până la Panama City.

În canoe, spațiul fiind strâmt pentru el și cei doi vâslași băștinași, la prima oprire coborâse să doarmă pe mal, unde imediat îl atacaseră țânțarii. În timpul nopții, o ploaie tropicală scurtă dar puternică trecuse prin pătura cu care era învelit, udându-l până la oase. Dimineață abia se putuse ridica în picioare ca să se târască până la canoe. Fiindcă râul puțin adânc își croia drum printre bancurile mocirloase unde mișunau crocodili, iar în timpul zilei muștele roiau, Ephraim se ruga tot timpul să nu se îmbolnăvească.

Orașul Panama care semăna mult cu Chagres, era înțesat de aventurieri în drum spre câmpurile aurifere.

A doua seara de când se afla în oraș, Ephraim se îmbolnăvise și rămăsese gemând și aproape inconștient pe patul îngust și murdar închiriat cu patru dolari pe noapte într-un dormitor comun. Respirația îi ardea plămânii și delirând se imagina în acea țară îndepărtată care odată fusese „casa" lui. Avea momente în care se credea alături de familia sa. Apoi, într-o dimineață deschisese ochii și zărise lângă el un necunoscut.

– Unde mă aflu? șoptise el.

– În Panama City care e iadul pe pământ, dar tu ai supraviețuit.

– Cine ești? îl întrebase Ephraim, recăpătându-și vocea și studiindu-l cu atenție.

– Patrick O'Shea și vin din Vechea Anglie cu aceeași dorință ca și tine. Vorbea engleză cu un pronunțat accent irlandez, încât Ephraim abia dacă îl înțelegea ce spune. Dar nu asta conta, ci faptul că simțea că în Patrick își găsise un prieten.

– De ce m-ai ajutat? Sunt evreu.

– Fiindcă în Panama City nu există nici evrei, nici catolici... doar țânțari cărora puțin le pasă de credința fiecăruia. Ne atacă pe toți deopotrivă.

– Cum să-ți mulțumesc că m-ai ajutat?

Patrick începuse să râdă.

– Poate reușesc să te convertesc... ei, vorbesc prostii.

După încă o săptămână Ephraim se simțea destul de bine ca să caute un vas care mergea la San Francisco. Existau opt vapoare cu aburi care făceau curse regulate, dar numărul celor plecați să caute aur era atât de mare încât abia după zece zile găsise un loc. De această dată, știind că este prea slăbit ca să poată munci, cu aproape toți banii rămași plăti ca să călătorească la fel ca oricare alt pasager. Când își luase rămas-bun de la Patrick care găsise o slujbă într-un hotel și dorea să adune cât mai mulți bani înainte să pornească spre California, Ephraim simțise că-și părăsește primul prieten adevărat pe care și-l făcuse de când plecase din Franța.

La 26 noiembrie 1849, după o călătorie liniștită, bricul Golden Gate acostase în golful San Francisco. Stând pe punte, Ephraim scruta orizontul prin ceața deasă.

Docurile, care se întindeau de la Montgomery Street (o potecă pentru vite) până la golf, erau înțesate de marinari și tot soiul de oameni fără căpătâi. Corturi, cocioabe și bărci din tablă ondulată stăteau îngrămădite chiar lângă cheiul de descărcare. Plaja era presărată cu baloturi de bumbac, cutii, butoaie cu zahăr și saci de grâu și porumb. Când Ephraim încercase să-și croiască drum spre Stockton Street în căutarea unui loc unde să poată dormi, fusese nevoit să-și scoată pantofii de mai multe ori ca să-i scuture de nisip. Agitația orașului îl uimise. În ultimile luni sosiseră mii de oameni care-și căutau norocul. San Francisco se transformase într-un furnicar, în care muncitorul și cucernicul stăteau alături de prostituate, aventurieri, criminali. În jur nu vedea decât cârciumi, magazii, hoteluri și magazine.

Bordelurile și tripourile păreau să fie cele mai înfloritoare afaceri. San Fracisco era un oraș cu oameni obsedați de îmbogățirea rapidă, cu o moralitate care așeza aurul înaintea lui Dumnezeu. Dar pentru Ephraim, America rămânea în continuare țara libertății.

Trei zile mai târziu se alătură armatei de mineri care părăsea San Fracisco, croindu-și drum spre locul unde fusese descoperit aurul.

Toți erau cuprinși de frenezie, pasiuni și ură. Ziua spălau nisipul aurifer în albia râului, noaptea jucau jocuri de noroc, se băteau și încercau să se înșele unul pe celălalt. Un mediu ciudat pentru un

evreu crescut în ghetou. Nimeni nu observase că în fiecare dimineață și seară își spunea rugăciunea, nimănui nu-i păsa de el. Apoi, într-o bună zi, în strigăte și urale de bucurie, descoperise aur.

Imediat se întorsese la San Fracisco să-și înregistreze mica avere înainte să-i fie furată, apoi rămăsese în biroul prețuitorului urmărind atent cum îi cântărește aurul. Devenise posesorul a o mie de dolari.

Stând pe marginea patului, Ephraim se uita printre gene la monedele pe care le ținea în palmele bătătorite de muncă. Erau din aur, e drept, dar știa că zăcământul era pe sfârșite, fiindcă el ajunsese în California printre ultimii. Dar, poate că această întârziere fusese în avantajul lui. Poate că succesul nu consta în găsirea aurului, ci în a-l da cu împrumut. În fond, marile averi ale francezilor evrei fuseseră adunate din tranzacții bancare. Păstrându-și o mică sumă, Ephraim finanță doi mineri pentru a-și procura echipament, întocmind un document ce stipula dreptul său la jumătate din profit.

Încrederea în sine îi fusese în cele din urmă răsplătită. Cei doi mineri avusese noroc, iar el își dublase câștigul. Apoi finanțase patru mineri și în răstimp de un an devenise un bancher cunoscut, dar modest din precauție, fiind convins însă că întreprinderea sa va prospera.

Din spatele biroului, îmbrăcat în frac și cămașă cu guler înalt, alb și scrobit și părul aranjat în cârlionți la modă, arăta ca un Rothschild. Apariția lui era oarecum distonantă cu orașul acela primitiv de mineri, dar nu mai puțin cu imaginea sa de altădată. Își amintea de băiatul sărac care tremura în docurile Marsiliei, cu picioarele înfășurate în cârpe. Aproape că simțea vântul pătrunzându-i prin hainele jilave pe care încercase să le spele cu o seară în urmă.

Acum avea câteva costume și o femeie care i le spăla și i le călca. Dar nu uitase niciodată cine este. În fiecare dimineață și seară îndeplinea ritualul punerii scufiei, a eșarfei de rugăciune și filacterelor.

În acele momente de apropiere de Dumnezeu găsea o alinare în plus care-i încălzea sufletul, știind că nu peste multă vreme va fi alături de familia sa. Abia aștepta să-i îmbrățișeze pe toți și inima îi era plină de iubire. Nimic din ce câștigase până atunci nu avea valoare atâta vreme cât nu vor fi din nou împreună.

Dar visele lui nu aveau să fie împlinite.

După aproape un an de așteptare primise o scrisoare de la Hannah, sora lui cea mare. În timp ce o citea lacrimile i se prelingeau pe obraz...

Scumpul meu frate Ephraim,

Știind tot ce-ai îndurat, cu atât mai greu îmi este să-ți scriu. Aș fi vrut să împart cu tine toate suferințele dar și mama și tata au murit în iarna aceasta, la distanță de o lună. A fost ca și cum, după moartea ei, el n-ar mai fi avut pentru ce să trăiască. Acum sunt îngropați, alături, în pământul Franței. Acest lucru ne-a întristat foarte mult, știind cât și-ar fi dorit să fie înmormântați în Palestina, sus pe Muntele Măslinilor, dar Dumnezeu a hotărât altfel.

Dragă Ephraim, te rog să încerci să ne înțelegi și să ne ierți. Familia, atât cât a mai rămas din ea, nu vrea să plece în America. Am hotărât că atât cât ne-a fost dat să trăim, pentru a împlini visul părinților noștri, să ne petrecem restul vieții la Ierusalim.

Dragă Ephraim, tu știi cât de mult te iubim și ce dor ne este de tine, dar așa ne-a fost sortit.

Ai grijă...

Ephraim nu mai putuse să citească.

Plângând își sfâșiase reverele hainei, executând astfel obiceiul tradițional al doliului. Apoi, timp de șapte zile trăise într-o totală izolare, ignorând încercările prietenilor și cunoscuților de a-i alina durerea. Fără familia sa, nimic din ce realizase nu mai avea importanță. Nu plecase de acasă să se îmbogățească într-o țară străină pentru propriile interese, iar singurătatea o suportase dintr-un singur motiv, acela ca într-o bună zi să-și poată întreține familia, trăind în libertate și fără grija zilei de mâine. Dar ei își găsiseră libertatea pe Pământul Sfânt, iar lucrurile pe care le dobândise acum i se păreau inutile.

Dedicându-se exclusiv afacerilor și muncii neîntrerupte, banca lui se dezvoltase ajungând o forță serioasă în lumea financiară californiană. În ciuda succesului mereu crescând, se simțea în continuare deprimat. Până într-o zi de vară când soarta i-o scosese în cale pe Sarah Baum.

Sarah călătorise în vest cu mama, tatăl, trei surori și doi frați. Auzind că una din băncile din San Francisco era condusă de un

evreu, tatăl ei se dusese acolo să solicite un împrumut. După ce încheiaseră tranzacția, Samuel Baum îl invitase pe tânărul bancher acasă, la cină. Ephraim acceptase invitația pentru a doua zi, bucuros de compania unei familii de evrei într-un oraș în care aceștia erau în număr foarte mic. În clipa în care intrase în căsuța modestă din lemn, viața lui se schimbase pentru totdeauna. Sarah era o adolescentă frumoasă, de șaisprezece ani, blondă cu ochii albaștri, și de îndată ce o văzuse, Ephraim știuse că o va lua de soție. Izolarea în care trăise atâția ani dispăruse și în următoarele luni vizitase foarte des familia Baum, până ce ea îi dădu acordul.

Ziua nunții lor fusese una norocoasă. În clădirea modestă a sinagogii din Stockton Street se oficia prima nuntă și întreaga comunitate evrească din San Francisco părea că venise să asiste la ceremonie.

Când goana după aur se sfârșise în anul 1850, evreii europeni din San Francisco s-au priceput cel mai bine să transforme un oraș turbulent într-o metropolă plină de rafinament. În anii care au urmat ei înșiși s-au ridicat pe scara socială de la mici negustori la propietari de antrepozite, de la creditori mărunți la bancheri de renume internațional, de la fabricanți de corturi la posesori de propietăți imobiliare și mari armatori.

Cea de-a doua generație s-a mutat în vilele din Pacific Heights și Nob Hill și și-a construit case de vacanță în San Rafael, Woodside și Atherton. Soțiile și fiicele lor s-au transfoarmat în femei stilate. Lumea se aduna în saloanele lor somptuase. Generația lor s-a proclamat drept portdrapel al dezvoltării culturale a orașului. Contribuția pe care au adus-o artelor a fost atât de mare încât San Francisco rivaliza pe plan cultural cu cele mai mari capitale europene.

Capitolul 3

Europa cu tirania și nedreptățile sale părea acum de domeniul trecutului. Ephraim devenise membru al clasei privilegiate. Banca sa controla imense parcele de teren și sprijinea financiar mare parte din industria navală de pe coasta de vest. Dar cea mai mare răsplată fusese aceea de a-și vedea cei patru băieți și două fete crescând și devenind oameni maturi.

Pe fete le răsfățase peste măsură. Când se măritaseră fiecare din ele primise ca dar de nuntă câte o casă spațioasă. Cei mai tineri dintre fii căpătaseră companii, iar lui Simon, cel mai vârstnic, îi încredințase imperiul financiar. Cu toate acestea Ephraim știa că în viață nimic nu este perfect. Cu timpul, ceva în structura familiei părea să se fi schimbat.

O dată cu cea de a treia generație atitudinea față de religie devenise mai rezervată și acest lucru îl întrista pe Ephraim. Deși rămăseseră fideli obârșiei lor, aveau tendința să ignore Sabatul și Skipschul-ul. Deși se numărau printre fondatorii Templului Emam-El, unele familii nu mergeau acolo, nici măcar la marile sărbători. Și acest lucru îl întrista pe Ephraim, deși își aduceau contribuția pentru întreținerea Templului și achitau taxele. Botezurile, căsătoriile și înmormântările nu se puteau ține fără un rabin.

La apusul vieții, Ephraim se gândea la tot ceea ce câștigase și le putuse oferi copiilor săi. Era un om de mare onestitate care niciodată nu încercase să fugă de adevăr, chiar atunci când acesta era

dureros. Cât de corect fusese atunci, demult, când se încredințase că era posibil să fii în același timp și religios și bogat? Pentru el, acest lucru devenise o certitudine, dar el acționase în virtutea altor idealuri decât cele ale nepoților săi. Dorise din tot sufletul să asigure o viață mai bună, un trai decent, părinților și fraților săi. Și dacă în privința lor nu reușise, se bucurase că fusese în stare să ofere copiilor săi o viață fără lipsuri. Se părea că evreii apelau la credință doar în clipe de răstriște. În ea aflau chintesența cunoașterii. Dar de îndată ce scuturau jugul și li se permitea să trăiască în pace și prietenie, deveneau indiferenți față de religie. Uneori, privindu-i pe cei doi copii ai lui Simon, o fată și un băiat pe care Simon insistase să-l cheme tot Ephraim, contrar obiceiului evreiesc de a nu pune copilului numele unei persoane în viață, bătrânul se întrebase dacă noul secol va însemna sfârșitul tuturor vechilor valori.

Apoi se produsese un miracol. Soția lui Simon, care se apropia de patruzeci de ani, rămăsese însărcinată și, la răscrucea dintre secole, născuse un băiat pe care insistase să-l boteze Julian, după numele unui erou de roman pe care-l admira. Bătrânul Ephraim, acum trecut de șaptezeci de ani, a fost facinat de acest copil căruia i-a oferit mai multă afecțiune decât celorlalți nepoți. Pe măsură ce creștea, băiețelul cu privirea gravă începuse să-i asculte nu numai aventurile prin care trecuse ca să ajungă la San Francisco dar și povestiri din Vechiul Testament. Stând pe veranda casei, Ephraim închidea ochii și se ruga ca Julian să-și amintească aceste vremuri și spre deosebire de frații săi, să nu-și uite tradițiile. Era mândru că lăsa urmașilor săi mai mult decât bogății. Le lăsa moștenire libertatea; libertatea de a trăi o viață lipsită de temeri, discriminare, tiranie. Puteau trăi în demnitate și mulțumea lui Dumnezeu pentru marele dar care era America.

Capitolul 4

Anul 1936 fu unul comemorativ. Atunci se adunaseră trei sute de oaspeți la picnicul anual de pe propietatea de la Hillsborough a nepotului lui Ephraim, celălalt Ephraim. Erau prezente trei generații iar printre cei de față se numărau cei mai remarcabili dintre evreii care făcuseră pionierat în California. Deși petrecerea se limita la descendenții direcți și era un eveniment anual, unii se întâlneau pentru prima dată.

Cei în vârstă vorbeau despre oameni care porniseră la drum cu aceleași vise ca cele ale lui Ephraim și despre moștenirea de neprețuit ce le fusese lăsată, și le arătau copiilor lor dagherotipurile expuse în pavilionul din grădină.

În mulțime se aflau și părinții lui Martin. Julian Roth (prescurtarea numelui o făcuseră părinții lui Julian) se însurase cu Bess Unger, o verișoară de-a treia. Priveau portretul lui Ephraim simțindu-și inima grea. Ce ar fi zis el dacă ar fi știut că strănepotul său, Martin, fusese respins de Universitatea Yale? Era dureros pentru ei să se gândească la asta știind că Ephraim murise convins că discriminările nu existau decât în Europa. Pentru Julian era limpede că Martin fusese respins doar pe motivul că la Yale procentul de zece la sută din locuri care le revenea evreilor fusese acoperit.

Și atunci realizaseră pentru prima dată că San Francisco era singurul loc din țară lipsit de prejudecăți. Ca mulți alți evrei din vest contribuiseră cu mari sume de bani în folosul neevreilor, consi-

derându-se parte a unei societăți în care nevoile celor oropsiți nu trebuie clasificate în funcție de religie. Exact din acest motiv erau șocați că Martin, un elev eminent, trebuise să fie respins. Martin fusese la fel de șocat când îi înmânase tatălui său scrisoarea prin care i se anunța acest lucru.

A doua zi dimineață, Julian luase legătura prin telefon cu avocatul său.

– Martin pleacă la Yale. Ai înțeles ce-ți spun?

– Julian, îți amintești că ți-am vorbit despre acest procent?

– N-aș fi crezut că această regulă se va aplica în cazul lui Martin, ținând cont de notele lui.

– Nu vreau să-ți închipui că îl subestimez pe Martin, dar toți elevii, evrei sau ne-evrei, trebuie să fie foarte buni.

– Nu-mi pasă. Martin va merge la Yale.

Mai târziu, în dormitor, Bess îi spusese lui Julian:

– Eu tot nu pricep nimic. Nu-mi vine să cred că la Yale se cultivă antisemitismul.

– Nu fățiș, dar e același lucru.

– Nu înțeleg cum se poate întâmpla așa ceva.

– Ah, draga mea... se întâmplă lucruri și mai grave. În America sunt hoteluri în care există inscripții cu: INTERZIS EVREILOR, INTERZIS CÂINILOR.

– Dumnezeule, nu-mi vine să cred... cum am ajuns...?

– Marginalizați, excluși. Nu va rămâne decât să alegem între a lupta în continuare sau să ne adresăm unei universități cu un standard mai scăzut ori cu mai puțini solicitanți. Părerea mea este că trebuie să-i înfruntăm.

– Mie asta nu-mi place. Bess avea lacrimi în ochi. Poate că el ar fi mai fericit dacă ar alege singur. Poate că ar fi chiar periculos să insistăm acolo unde știm că nu suntem bine văzuți. Poate că mai periculos ar fi dacă în cele din urmă ar fi acceptat acolo. Mă gândesc la faptul că ar putea renunța la iudaism. Și Bess se înfiorase de parcă ar fi presimțit un dezastru.

Julian își găsise fiul în camera sa, întins în pat și privind în tavan.

– Cred că ar trebui să discutăm.

– Nu mai avem ce discuta. M-au respins.

– Vom lupta împotriva deciziei lor, spusese Julian. Trebuie să ne opunem fiecărei forme de opresiune. Dacă lumea ar fi făcut acest lucru când Hitler mărșăluia prin Renania, astăzi în Germania evreii ar fi liberi.

Dar Martin era încercat de sentimente contracdictorii. Niciodată nu se gândise prea mult la faptul că era evreu și nici nu ascundea vreodată acest lucru, dar nu dorea să petreacă patru ani într-un loc unde în cel mai bun caz ar fi fost tolerat. Și nu vedea nici un motiv pentru care să-i pară rău că este evreu, dimpotrivă, era mândru de originea sa. Dar, în același timp, avea și un puternic simț al dreptății, fiind încrezător în lupta contra persecuțiilor, deși nu se văzuse niciodată în această postură.

Îndârjit de hotărârea luată sărise din pat și privindu-și tatăl direct în față îi spuse:

– Bine, îi vom înfrunta, dar e ca și cum ne-am bate cu ochii închiși, cu un dușman nevăzut.

– Îl vom descoperi, îi răspunsese Julian, zâmbind trist. Oricum, până în septembrie mai sunt câteva luni și asta e în avantajul nostru.

Dar nu dură atât de mult. Cu bani, bani mulți, poți rezolva orice, chiar și într-o faimoasă universitate cum era Yale. La puțin timp după ce Julian aranjase să facă donații pentru o nouă cameră de lectură la biblioteca Sterling Memorial, Martin primise o scrisoare prin care era informat despre existența unui loc liber ivit pe neașteptate, și felicitări pentru faptul că fusese acceptat.

În timp ce își gusta victoria oarecum amară, Julian încerca să se convingă că Ephraim ar fi fost mulțumit. În fond, din ghetoul Parisului până la Yale era drum lung de străbătut.

Imediat după Ziua Muncii, toți trei luaseră trenul spre New York, de unde Julian îi cumpărase lui Martin un Ford. Trei zile făcuseră cumpărături și merseseră la spectacole, după care se îndreptaseră spre New Haven să-l instaleze pe Martin. Bess fusese impresionată de clădirile în stil gotic și împrejurimile acestora, care semănau mai mult cu Oxford-ul decât cu un colegiu american.

Martin se dusese la caserie și i se repartizase imediat o cameră în Old Campus, rezervat studenților din anul întâi și situat în cen-

trul campusului universității. Bess era bucuroasă că era primul sosit în apartamentul compus din trei dormitoare, dintre care unul cu un singur pat.

– O să ai mult de învățat și aici e mai liniște. Nu-i cunoști pe ceilalți băieți și s-ar putea să nu-i prea intereseze studiul.

Martin nu comentase, nefiind sigur că viitorilor colegi de apartament nu le-ar păsa că este evreu.

Primul dintre colegii de apartament pe care-l cunoscuse Martin era un băiat înalt, blond și miop, îmbrăcat în costum de golf, în ale cărui bagaje exista suficientă băutură cât să-i îmbete pe toți și care, cum dăduse ochii cu Martin, îl întrebă dacă nu vrea să bea ceva.

– Nu chiar acum, îi răspunsese acesta. Deși la petreceri părinții lui serveau băuturi tari, familia rareori bea mai mult de un pahar de vin.

– Bine, mormăi blondul, care în cele din urmă se prezentase ca fiind Lawrence Perry. Văd că nu ești genul de petrecăreț, dar la Yale o să te dai pe brazdă.

Martin se retrăsese în camera lui gândindu-se că Lawrence avea puține șanse să-i devină prieten. Ceilalți colegi de apartament erau mai inofensivi. Sosiseră împreună, cărând după ei o grămadă de echipament sportiv. Doi erau gemeni, Tim și Chris Sanders. Cel de-al treilea, Mike, fusese coleg de cameră cu ei la Groton. Gemenii erau din Newton, Massachusetts, iar Mike din Philadelphia. Toți trei acceptaseră imediat invitația lui Lawrence la o vodcă cu suc de portocale, și văzând că Martin nu vrea să le țină companie nu-i mai dăduseră atenție. Doar Chris îl întrebase în timp ce pregătea băuturile:

– Roth... Roth. Ăsta e un nume german? Nu vreau să împărțim apartamentul cu un nazist.

– Puțin probabil, zisese Martin apoi, întorcându-se cu fața spre ei le spuse direct: sunt evreu. Nimeni nu spusese nimic și pentru scurt timp Martin crezuse că totul e în regulă, dar când sosise vremea cinei înțelese că Yale pe care și-o imaginase nu exista decât în visele sale. Lawrence le amintise că din moment ce cursurile nu începuseră, nu erau obligați să se prezinte în sala de mese.

– Haideți la Taft să luăm o friptură și o bere.

Martin tocmai se pregătea să iasă cu ei când îl auzise pe Tim spunându-i pe neașteptate.

– Mă îndoiesc că la ei friptura de vacă e cușer. Parcă ăsta e cuvântul, nu? Dacă nu pot să împiedic ca Yale să se discrediteze, măcar pot să nu mă compromit eu.

Lawrence încercase să protesteze, dar după trei pahare de băutură tare abia dacă se mai putea ține pe picioare și până la urmă ieșise din cameră luându-se după ceilalți.

Martin rămăsese încremenit. Întotdeauna se considerase un privilegiat... nu doar pentru că familia sa avea bani. Cei din familia Roth nu erau ceea ce s-ar putea numi niște „parveniți" fiindcă Martin făcea parte din a treia generație de cetățeni de vază ai orașului San Francisco. Aceea era prima sa întâlnire cu antisemitismul manifestat fățiș. În următoarea săptămână nu mai avusese parte de alte incidente, dar nici nu-și făcuse prieteni, lucru ce-l pusese pe gânduri. Poate că era vina lui, poate că prima experiență îl făcuse prea circumspect. Întotdeauna fusese înconjurat de prieteni, evrei sau nu, și până atunci nu avusese probleme în privința religiei.

Curând își dăduse seama că băieții cu care împărțea apartamentul nu se deosebeau prea mult de ceilalți colegi. În primele săptămâni, la cursuri, la bibliotecă, la masă, înțelesese cât de puțin înseamnă procentul de zece la sută. Observase că majoritatea evreilor erau marginalizați... erau de două ori mai inteligenți decât ceilalți, dar retrași și silitori.

Începând să înțeleagă motivul pentru care studenții evrei își găseau refugiu în studiu, începu și el să petreacă ore întregi în bibliotecă. Încercase să nu dea de bănuit părinților că este nefericit, dar din tonul scrisorilor trimise lui Julian și din faptul că evita să discute cu Bess la telefon despre viața pe care o ducea la Yale, presupunea că ei au ghicit.

Prima evadare din izolarea în care se închistase nu venise din proprie inițiativă. La unul dintre insuportabilele cursuri de teoria probabilităților, predat de un profesor bătrân și ursuz căruia îi făcea plăcere să-și chinuiască studenții, Martin observase că unul dintre ei părea sincer interesat de curs, urmărindu-l cu atenție. La sfârșit acesta se întorsese din prag cu fața spre el și întinzându-i mâna se prezentase:

– Salut, mă cheamă Dominic Gatti.

După săptămâni de singurătate vorbele lui i se păruseră un adevărat gest de prietenie. Dominic era opusul acelor snobi care nu scăpau nici un prilej să-l ironizeze.

– Eu sunt Martin Roth, îi răspunsese cu entuziasm, strângându-i mâna. Ce părere ai despre profesorul Wheeler? Întotdeauna e atât de sarcastic? Mi-e frică și tremur să nu-mi ceară să răspund.

– Wheeler e un tip al dracului. E ca un pește piranha, care într-un singur semestru o să te devoreze. Dacă n-ai să-i dai ocazia o să te lase în pace. Asta e părerea mea.

– Ce să-nțeleg din asta?

– Că Wheeler e renumit pentru cruzimea lui.

În următoarele săptămâni acest lucru i se confirmase. Din nu știu ce motiv, din mulțimea de figuri, profesorul Wheeler pusese ochii tocmai pe el. De fiecare dată când Martin ridica mâna să răspundă la o întrebare de care era sigur că o știe, abia dacă reușea să scoată două vorbe, că Wheeler îl și întrerupea să-l contrazică. Deja începuse să-l obsedeze gândul că îl persecuta din motive personale, nu din lipsă de pregătire la cursul lui. Ei, fir-ar să fie, chiar a început să mă obsedeze faptul că sunt evreu? Îi trebuise o săptămână până să îndrăznească să-l întrebe pe Dominic, într-un fel în care să nu pară ridicol, dacă Wheeler ar putea fi antisemit. Italianul izbucnise în râs și-i spusese:

– N-o lua ca pe ceva personal. Wheeler e mai ales anti studenților din anul întâi.

Pe măsură ce zilele treceau, Martin trebuise să recunoască faptul că Wheeler nu era fericit decât atunci când trântea la un examen câte o jumătate de clasă. Martin își petrecea nopțile făcând exerciții peste exerciții, dar cu cât încerca să se concentreze mai mult, cu atât simțea că îi este din ce în ce mai greu să facă acest lucru. Se apropia sesiunea din iarnă și era convins că o să cadă la examen. Abia dacă mai era atent la explicațiile lui Wheeler.

– Există două principii fundamentale pe care trebuie să le știm...

Acestea fuseseră ultimile cuvinte pe care le auzise Martin din prelegerea lui, fiindcă mintea îi zburase în altă parte. În primul rând se întrebase de ce insistase să vină la Yale și-l bătuse gândul să

se transfere la Stanford. Apoi se imaginase lenevind pe plaja de la Carmel, când Dominic îl trezise din visare bătându-l pe umăr.

– Nu-i bine să dormi la ore, îl atenționase el. Oricum a fost ultimul curs.

– Poate că ai avut dreptate când mi-ai spus că nu-i plac studenții din primul an, dar am senzația că în ce mă privește e vorba de o răzbunare personală, de parcă toată nemulțumirea și-o revarsă asupra mea.

– Înțeleg ce vrei să spui. Cu tine are ce are, dar trebuie să înțelegi că profesorii nu sunt niște zei. Unii își dau prea multă importanță, unii sunt paranoici și-și terorizează studenții, alții le savurează teama. Nu știu din ce categorie face parte Wheeler, dar dacă suporți cursurile lui vei ajunge expert în calculul probabilităților, fiindcă este într-adevăr un mare profesor.

Martin rămăsese câteva momente pe gânduri.

– S-ar putea să ai dreptate, deși rămân la aceeiași impresie că Wheeler nu mă place. Poate dacă aș lua examenele parțiale n-aș mai avea de ce să-mi fac griji. Dar știu deja că n-am să le trec.

Dominic îi citise spaima din priviri.

– Știi care-i problema ta, Martin? Suferi de aceeași boală ca aproape toți ceilalți studenți din anul întâi. Este pentru prima oară când pătrunzi într-o lume dură unde nu capeți întotdeauna ceea ce-ți dorești. I-ai dat voie lui Wheeler să te intimideze și ai ajuns să nu te mai poți concentra.

– Ai absolută dreptate. Mă străduiesc din răsputeri să dovedesc că sunt capabil, încât nu mai sunt în stare să mă concentrez. La matematică m-am descurcat întotdeauna foarte bine, dar asta mi-a pus capac.

– Hai să luăm un exemplu. Aici ai formula. Dă-mi voie să-ți arăt. Și Dominic se apucase să-i arate cum se rezolvă ecuațiile. Era totul atât de simplu încât Martin aproape că izbucnise în râs.

– Înțeleg ușor când le faci tu.

– Asta am vrut să-ți dovedesc. Nu te mai gândi la Wheeler și ai să te descurci. Să mai facem o problemă. Și din nou începuse să-i explice.

Martin începuse să priceapă.

– Cred că m-aș putea descurca.

– Bravo. Uite, dacă mai ai nelămuriri, te ajut cu plăcere.

– Excelent. Îți mulțumesc din suflet. Să știi că am luat în serios propunerea ta. Îmi poți da numărul de telefon?

Dominic era localnic și locuia împreună cu părinții în afara campusului. Îl invitase pe Martin de mai multe ori acasă, dar acesta tot amânase. Acum, însă, își notase cu grijă numărul de telefon în carnet.

– Încerc să rezolv singur câteva probleme și dacă mă poticnesc, precis te sun.

Întors în camera sa, deschisese cartea de matemetică și se apucase de treabă. Reușise să rezolve câteva exerciții, dar la un moment dat se încurcase și teama îi revenise.

La șapte și jumătate seara îi venea să rupă cartea în bucăți. O aruncase cât colo și se trântise pe pat. Acum era convins că nu va lua o notă de trecere. Rămăsese o vreme cu ochii ațintiți în tavan, apoi amintindu-și de Dominic, se hotărâse să-l sune.

– Alo! auzise o voce la celălalt capăt al firului.

– Familia Gatti?

– Da.

– Vă rog, aș putea vorbi cu Dominic?

– Îl chem imediat.

Martin așteptase câteva momente.

– Alo!

Câteva clipe Martin se simțise stânjenit. Nu era obișnuit să ceară ajutor.

– Sunt Martin Roth.

– Aaa! Cu ce pot să te ajut?

– Te rog, mai explică-mi o dată ecuațile astea. Stai puțin să iau cartea. Imediat însă Dominic venise cu o propunere.

– Ce-ar fi mai bine să vii aici?

– Vorbești serios?

– Bineînțeles. Dacă crezi că e nevoie. E mai ușor dacă le rezolvăm stând față în față.

– Nu te deranjez?

– Nu, deloc. Într-o jumătate de oră ești aici.

– Când pot veni?

– Dacă pleci acum, ajungi la opt și jumătate.

– Ești sigur că... Dominic, îți mulțumesc din suflet.

– N-ai pentru ce. Și Dominic îi dăduse adresa.

Familia Gatti locuia în Hamden, într-o casă de cărămidă cu etaj, ca multe altele de pe străduța îngustă.

– Salut, îl întâmpinase Dominic din prag. Ai găsit greu adresa?

– Nu, e mai aproape decât am crezut.

Din holul întunecat Martin observase salonașul în care se aflau o canapea și două fotolii. Covorul era decolorat și uzat. Un colț întreg era ocupat de un pian.

– Intră, vreau să ți-i prezint pe părinții mei.

Domnul Gatti era un bărbat scund cu părul alb și purta ochelari cu lentile groase care, totuși, nu-i schimbau fizionomia. Doamna Gatti era o femeie micuță și delicată. Avea mâini mici cu degete fine și ochii ei albastru-violeți păreau că se uită undeva în spatele lui Martin, dând impresia că îl tratează cu o răceală intenționată.

– Ți-o prezint pe mama. Mamă, el e Martin Roth.

– Mă bucur să vă cunosc, doamnă Gatti, spusese Martin.

Femeia doar încuviințase din cap.

– El e tata.

Domnul Gatti îi întinsese mâna.

– Bine ai venit, zisese și reluase lectura ziarului.

După aceste prezentări Dominic le spusese că se duc să învețe.

După două ore în mintea lui Martin începuse să se facă lumină.

– Niciodată n-aș fi crezut că am să înțeleg. Nici nu știu cum aș putea să-ți mulțumesc.

– Nu-i nevoie. Spune-mi dacă mai ai nelămuriri.

În noaptea aceea, pentru prima dată după multe săptămâni, Martin dormise liniștit, fără coșmaruri.

În următoarele săptămâni, Martin și Dominic se întâlniseră deseori la cursuri și după ore. Martin era fascinat de el tocmai pentru că erau două personalități diferite și proveneau din medii diferite.

Dominic era încăpățânat, orgolios și avea tenacitatea celui care obișnuiește să lupte pentru a supraviețui.

***

Când coborî în Lower East Side, Martin constată spre surprinderea sa că nimerise într-un cartier de evrei imigranți, ca străbunicul său, Ephraim, a cărui zi de naștere o sărbătoreau în fiecare vară. În timp ce trecea pe lângă locuințele insalubre

lăsându-se înghiontit de oamenii înghesuiți în jurul cărucioarelor vânzătorilor ambulanți și văzând fețele palide ale copiilor, mulți dintre ei maturizați înainte de vreme, fu cuprins de un sentiment de milă și apoi de rușine. Apoi îi atraseră atenția femeile care se certau pe mărfurile de pe tarabe și râsetele copiilor care se jucau printre mormanele de gunoaie. Deși el era șocat de condițiile în care trăiau, locuitorilor de pe Orchard Street nu părea să le pese. Acesta era poporul lui, iar sărăcia în care trăia părea să fie liantul ce-i dăduse puterea de a supraviețui sutelor de ani de persecuții.

În timp ce se grăbea să prindă autobuzul, aproape că se împiedică de un copil care stătea pe bordură plângând.

– Ce-ai pățit? îl întrebă așezându-se lângă el. Copilul era atât de slab și plăpând încât Martin simțea că i se rupe inima.

Copilul se uită mirat la străinul de alături.

– Mi-am pierdut mingea.

Martin îi întinse batista sa.

– Unde ai pierdut-o?

– Pe stradă. Mi-a luat-o cineva.

– Câți ani ai?

– Cinci.

– Cinci? Credeam că ai vreo șase.

– Nu, fratele meu Benny are șanse.

– Și pe tine cum te cheamă?

– Jeremy Cohen.

– Ai un nume frumos. Vrei o înghețată, Jeremy?

Băiețelul ridică din umeri.

– Vreau, răspunse, deși ar fi preferat să i se cumpere o minge nouă.

Martin îl luă de mână și-l duse să ia înghețată, apoi scoase din portofel o hârtie de cinci dolari.

– Cumpără-ți o minge și o pereche de pantofi. Vezi să nu-i pierzi până ajungi acasă la mama.

Dar Jeremy era atât de absorbit de hârtia de cinci dolari încât nici nu-l auzi, nici nu observă când Martin se îndepărtă și se urcă în autobuz.

Capitolul 5

Experiența prin care trecuse în Lower East Side îl marcă pentru multă vreme, stimulându-l să învețe ca să-și ia examenele. Se născuse sub o stea norocoasă, viața îi oferea șanse de afirmare și trebuia să profite de acest lucru. În afara acestui angajament luă hotărârea să-și dedice timpul liber orfelinatului pentru copiii evrei, care devenise și adăpost pentru cei săraci, oferind spații pentru activități extrașcolare copiilor ale căror mame lucrau, sau celor care locuiau în stradă.

La început copiii îl trataseră cu ostilitate și-i fu aproape imposibil să se apropie de ei. Treptat însă, câștigă încrederea profesorilor, apoi a copiilor care începuseră chiar să-l admire. Acest lucru îi bucura viața mai mult decât ar fi făcut-o orice câștig în bani.

Activitatea pe care o depunea la orfelinat, ca și multe alte lucruri, îl transformaseră foarte mult. Dominic îi deschise ochii asupra realității din jur, chiar dacă nu o făcuse intenționat, câștigând, în schimb, prietenia lui necondiționată. Emoția și nesiguranța cu care sosise la Yale dispăruseră pentru totdeauna.

***

În vacanța de vară când se dusese acasă, Martin știa cu certitudine cine este și ce drum avea să urmeze în viață. Problema era că părinții săi se despărțiseră de un adolescent și nu erau pregătiți să întâmpine un bărbat cu judecată matură.

Pe Bess, în mod special, această schimbare o deranjase. Martin nu mai era copilul supus, ascultător. Cu toate acestea, nu putea să nu recunoască și să admire un fapt de necontestat, acela că fiul său se maturizase. Și așa stând lucrurile, în primul rând observase că Martin se împotrivea aranjamentelor pe care le făcuse pentru vara aceea, mai cu seamă în privința Sylviei Lowenthal, fiica unor vechi prieteni de familie.

Nici nu apucase să intre bine în casă, că Bess începuse:

– Oh, Martin, scumpule, doamna Lowenthal și cu mine am făcut planuri frumoase pentru vara asta în ce te privește.

– N-o să prea am timp, mamă. Vreau ca următoarele luni să lucrez la proiectul de sociologie de anul viitor. Asta e pe primul loc.

– Dar nu poți sta toată ziua cu nasul în cărți. Anul ăsta te-ai descurcat foarte bine, așa că ar trebui ca în vacanță...

– Fiindcă a trebuit să recuperez multă materie. Și, te rog, pe viitor întreabă-mă înainte să mai faci planuri.

Bess îl privea stupefiată.

– Martin, scumpule, văd că am început să ne certăm.

– Îmi pare rău că am ajuns aici, dar problema este că pentru acest weekend mi-am făcut alte planuri...

– Mă pui într-o situație jenantă, Martin.

– Da? De ce?

– Am rugat-o pe Sylvia să nu-și facă program pentru sâmbătă seara ca să meargă cu tine la club, la dans. Eram sigură că vei fi încântat.

Martin se uita la ea, neștiind dacă să izbucnească în râs, sau să țipe. De unde știa ea că va fi încântat?

– Mamă, n-am chef să mă duc acolo.

Bess părea mâhnită.

– Și ce-am să le spun? Mă pui într-o situație îngrozitoare. Sunt sigură că Sylvia și-ar fi făcut un alt program, iar tu i l-ai stricat.

De această dată, Martin nu se mai putu abține să nu râdă.

– Mi se pare ridicolă întreaga situație. Din moment ce eu n-am invitat-o, nu înseamnă că i-am stricat programul. Asta e problema ta.

– Cred că ai dreptate, spusese Bess zâmbind. Trebuia să-ți fi cerut părerea. Dar am fost convinsă că vrei să ieși cu Sylvia. Nu

v-ați văzut de trei ani, de când a plecat la școală în Elveția. Să vezi ce domnișoară frumoasă s-a făcut. Apoi tăcuse, lăsându-l pe Martin să chibzuiască la vorbele ei, după care adăugase: Te rog Martin, fă asta pentru mine.

– Bine, dar, te rog ca de-acum încolo să mă lași pe mine să fac invitația.

– Da, scumpule, sigur că da.

Interiorul clubului rămăsese același de cincizeci de ani. Aceleași canapele și scaune îmbrăcate în damasc roșu, doar draperiile arătau mai puțin uzate. Depărtarea de casă îl făcea acum să observe lucruri cărora înainte nu le dăduse atenție. Nu putea să nu recunoască faptul că Sylvia, într-adevăr, se schimbase. Fără aparat dentar, ochelari cu rame groase și nemaimirosind a grajd de cai, fiindcă, așa cum și-o amintea, avea o pasiune pentru călărie, era o fată încântătore. Și ar fi fost și mai impresionant de prezența ei, dacă nu l-ar fi bătut la cap tot timpul:

– Mă calci pe picioare. Ai niște tălpi mai mari decât tine.

Bine măcar că nu se leagă de capul lui.

– Scuză-mă, Sylvia. Scuză-mă.

– Încetează cu scuzele. Mă enervezi.

– Scuză-mă... adică scuză-mă că mă tot scuz. Vrei să nu mai dansăm?

– Cred că e o idee bună.

După ce coborâseră de pe ring, o întrebase dacă ar vrea să bea ceva.

– Un pahar cu șampanie.

– Ia spune-mi, de ce ești supărată pe mine?

– Nu pot s-o fac aici, de față cu toată lumea. Tot ce-ți pot spune este că întreaga situație mă irită.

– Cum adică?

– Ți-am mai zis, nu vreau să discut aici și acum.

– Bine, atunci mă duc să aduc șampania și ieșim pe terasă.

După ce se așezaseră pe o bancă de piatră și începuseră să soarbă din pahare, Martin o privise cu coada ochiului.

– Acum îmi poți spune ce te deranjază?

– Problema este că mamele noastre și-au unit forțele și au decis ca noi doi să petrecem vara împreună. Mie chestia asta nu-mi place. Am senzația că vor să ne combine.

– Înțeleg, Sylvia, și vreau să-mi cer scuze.

– Mulțumesc că m-ai liniștit. Dar problema mea e mult mai gravă.

– Pot să te ajut în vreun fel? o întrebase Martin, gata s-o trateze ca pe o prietenă apropiată, așa cum fusese înainte să plece în Elveția.

– Nu știu.

– Pare ceva serios.

– Este. Sunt îndrăgostită.

Martin nu înțelegea de ce vorbele ei îl deranjau, dar așa era. Își amintise brusc ziua în care mama lui îi surprinsese jucându-se de-a doctorul.

– Și faptul că ești îndrăgostită constitue o problemă?

– Da, fiindcă el provine dintr-o familie de dentiști, deci, cum ar veni, din clasa de mijloc. E nevoie să spun mai mult? Tata a sărit în sus când a aflat că-l cheamă Maury Orloff. Cu asta a început interogatoriul.

– Unde l-ai cunoscut?

– Pe Third Avenue, la magazinul de delicatese al lui Rosen.

Până și Martin, care era un om emancipat, fusese luat prin surprindere.

– Vorbești serios? Nu mi se pare locul potrivit pentru a face cunoștință cu cineva.

– Nu fi încuiat, Martin. Oamenii se cunosc în diferite moduri și în diverse locuri.

– Scuză-mă dacă-ți par încuiat.

– Iar începi? Bine măcar că atunci când îți vorbesc de Maury nu ți se pare ceva îngrozitor. Când Karen și cu mine ne-am întors din Elveția, am locuit în apartamentul mătușii Blanche din New York... îmi dai o țigară?

Martin scoase două din buzunarul hainei, i-o aprinse întâi pe a ei, apoi și pe a lui. Sylvia trase fumul în piept și continuă:

– Într-o zi ne-am hotărât să ieșim la cumpărături de la Bloomingdale și ne-am amintit că nu mâncaserăm de prânz. Ne-am oprit la Rosen și în drum spre masă mi-a scăpat un pachet direct în capul lui.

Martin începu să râdă.

– În cap? Cum așa?

– Mesele erau apropiate și am ridicat brațele ca să mă pot strecura printre ele. De obicei nu-mi cer scuze, dar atunci am făcut-o. S-a ridicat brusc de la masă dar când s-a uitat la mine nu părea deloc supărat.

– Îmi dau seama de ce. Te-ai schimbat foarte mult.

– În ce sens?

– În bine. Dintr-o fetiță urâțică și obraznică, într-o femeie frumoasă.

Sylvia izbucni în râs.

– E cel mai drăguț compliment pe care mi l-ai făcut vreodată. Deci, eu continuam să-mi cer scuze, iar el tot insista că nu-i nevoie dar dacă vreau să-mi răscumpăr, totuși, greșeala, să accept să luăm prânzul împreună.

– Aha, înțeleg. Tu, bineînțeles, ai acceptat deși era un necunoscut.

– Da, dar ce puteam să fac? Oricum, în timp ce-mi mâncam sandvișul, am constatat că e un bărbat extrem de atrăgător. Apoi mi-am spus că întâmplarea nu poate fi o simplă coincidență. De ce să fi scăpat pachetul exact în clipa aceea în capul unui bărbat care era evreu și, pe deasupra, și frumos? Crezi în destin?

– Nu știu ce să zic. Tu?

– Eu da. Când am terminat de mâncat eram deja îndrăgostită și când m-a întrebat dacă vreau să ne mai vedem, n-am ezitat o clipă să-i scriu pe cutia de chibrituri numele și numărul de telefon, deși mâna îmi tremura îngrozitor. Nu te plictisesc?

– Nu, continuă.

– Când m-am întors acasă, mătușa Blanche mi-a spus că mă sunase și i-am telefonat stabilind să cinăm împreună în seara aceea. Am mers la un mic restaurant italienesc...

– Mătușa ta ce-a zis de toată povestea asta?

– Nu i-am spus nimic... mă refer la întâlnire. S-ar fi supărat și m-ar fi expediat în California cu primul tren. Ce să-ți mai spun, Martin? Am mințit-o spunându-i că e de la Princeton.

– Ești descurcăreață și ia-o ca pe un compliment.

– Mulțumesc... și eu cred că sunt. În orice caz, după o porție de spaghete și un pahar cu vin roșu, știam că Maury Orloff era alesul meu.

În timp ce Sylvia lua o gură de șampanie, Martin o întrebă:

– Așa simplu se îndrăgostesc oamenii? Nu trebuie să se cunoască mai bine unul pe celălalt?

– Când e vorba de atracție nu mai contează nimic altceva. Oamenii se pot cunoaște de o viață, fără să se îndrăgostească. Uită-te la noi doi.

– În cazul nostru e altceva. Ar semăna cu un incest.

Sylvia mai luă o gură de șampanie.

– Dacă-ți spun un secret, îmi promiți să nu râzi?

– Îți dau cuvântul meu de onoare.

– Am fost îndrăgostită nebunește de tine.

– Într-adevăr? se miră el, bucurându-se în sinea lui. Habar n-am avut.

– Bineînțeles. Când ai treisprezece ani și ești îngrozit că cel pe care-l iubești ar putea să afle, te manifești bizar.

– N-aș fi crezut că gândeai așa despre mine.

– Așa a fost, dar asta s-ntâmplat cu ani în urmă.

Martin nu era prea încântat că ea își raporta afecțiunea față de el la trecut, dar zâmbind o întrebă:

– Și ai să continui relația cu el?

– Da, indiferent dacă familia îl acceptă sau nu.

– Să înțeleg că e ceva foarte serios?

– Foarte serios, răspunsese ea și ochii i se umplură de lacrimi.

Martin nu suporta să vadă o femeie plângând, în mod inexplicabil simțindu-se răspunzător pentru oricare ar fi fost motivul ce-i provoca lacrimile. Și, chiar mai mult de-atât, se simțea vinovat.

– Te rog, Sylvia, nu plânge. Nu-mi place să te văd tristă.

– Chiar îți pasă de mine? zise ea înălțându-și spre el privirea înlăcrimată.

– Oh, Doamne, cum să nu-mi pese!

Sylvia își suflă nasul, apoi îi spuse:

– Nu știu ce să fac fiindcă mama a rămas o femeie cu principii învechite. Părinții noștri nu sunt deloc maleabili. Oh, Doamne, mai ales în privința căsătoriei cu concepții vechi de sute de ani.

– Chiar dacă nu suntem întotdeauna de acord cu ideile lor, trebuie să încercăm să privim lucrurile prin prisma lor.

Sylvia începu să se enerveze.

– Credeam că ești de partea mea.

– Chiar sunt de partea ta.

– Atunci de ce le iei apărarea?

– Nu le-o iau. Ziceam doar că e bine să luăm în seamă și punctul lor de vedere... să încercăm să-i înțelegem.

– Vorbești la fel ca ei. Ei ar trebui să fie cei înțelegători. Doar nu trăim în evul mediu.

– Ascultă-mă. Familia ocupă un loc foarte important în societatea noastră fiindcă, deși nu sunt în pas cu timpul, încearcă să perpetueze tradiția... Sylvia, promite-mi că nu te superi pe mine.

– Nu-ți pot promite... dar, cel puțin, te-ascult.

– Tot e bine. Acum să luăm situația din punctul tău de vedere. Nu zic că nu e posibil să te îndrăgostești de la prima întâlnire, dar s-ar putea ca el să te atragă doar fiindcă e „altfel".

– Stai puțin, Martin. Crezi că nu-mi dau seama că sunt îndrăgostită?

– Chiar tu ai zis că ești puțin confuză.

– Nu în privința lui, ci din cauza lor, a intoleranței lor. Nici nu l-au cunoscut, dar deja consideră că nu e suficient de bun pentru mine. Nu mai sunt copil. Am optsprezece ani și mai știu și eu câte ceva. Într-un liceu de fete afli și înveți multe, dar nu-ți face o părere proastă despre mine; încă sunt virgină. Și nici nu-mi spune că nu știu ce vreau. Și, pentru a doua oară, ochii i se umplură de lacrimi.

– Gata, gata, scuză-mă că te-am supărat. Cred că m-am exprimat greșit. În orice caz, te sfătuiesc ca înainte să fie prea târziu să te asiguri că el este bărbatul cu care vrei să te măriți. Încearcă întâi să-l cunoști mai bine.

– Poate că ai dreptate, Martin. Știi ce-am să fac? o vreme am să locuiesc la mătușa Blanche și așa o să-l cunosc mai bine pe Maury, iar dacă voi decide că e bărbatul potrivit, am să lupt pentru el ca o tigroaică.

– Așa e cel mai corect, dar nu uita să lași întotdeauna o portiță deschisă ca să te poți întoarce acasă, cu sau fără dentistul tău.

– Știi ceva Martin? Ești un prieten minunat și te iubesc foarte mult.

O săptămână mai târziu o conducea la gară împreună cu părinții ei. La despărțire se priviră ca doi prieteni care împărtășeau un secret foarte important. Apoi ea urcă în compartiment și de la geam le făcu semn cu mâna până ce trenul dispăru în zare.

***

Cu toate sfaturile înțelepte date Sylviei, el însuși nu reușea să se înțeleagă cu părinții. În timpul cinei din seara aceea încercă să fie îngăduitor față de părerile exprimate de tatăl său, dar nu putu fi de acord cu poziția luată împotriva unuia dintre noii membri primiți în club.

– În ziua de azi se pare că numai banii contează. L-am acceptat în Comitetul Verzilor pe acest Harry Shorn care vrea să mute în terenul de golf gropița optsprezece.

– De ce-ar vrea să facă asta?

– Fiindcă, probabil, îi e greu s-o puncteze. Pe orice teren din țară poziția acestei gropițe oferă cel mai frumos spectacol de măiestrie, dar uite că el are ce are cu ea. Pe vremea mea n-ar fi îndrăznit așa ceva. Totul s-a schimbat, țara întreagă se duce de râpă. N-aș fi crezut să trăiesc ziua în care să văd cum guvernul își bagă nasul în treburile mele. Roosevelt nu va fi fericit decât atunci când va vedea țara mergând spre comunism. Și Dumnezeu știe că n-a făcut nimic ca să-i ajute pe evrei. Îți spun eu, Bess, că vechile rânduieli dispar și nimănui nu-i pasă de perpetuarea tradiției.

Discuția deviase mult de la Harry Shorn. În mintea lui Julian acesta se confunda cu Roosevelt, amândoi reprezentând la o amenințare la adresa lumii pe care el o cunoștea.

Martin se gândi o clipă înainte să spună ceva. Îl cunoscuse pe Shorn la club și-i făcuse o impresie bună. Acum era convins că tatăl său era supărat pe Harry Shorn mai mult fiindcă dărâmase barierele societății lor exclusiviste decât din cauză că dorea să mute gropița optsprezece.

– Tată, scuză-mă, dar eu cred că faci o confuzie. Nu înțeleg ce legătură are guvernul cu Harry Shorn, dar adevărul este că lumea nu poate rămâne pe loc. Eu cred că progresul e un lucru bun.

Julian explodă.

– Tu numești asta progres? Nu poți avea un viitor dacă nu-ți respecți trecutul.

Uitându-se la mâna tatălui său care tremura pe pahar, lui Martin îi fu teamă ca lui Julian să nu i se facă rău și, oricum, punctul lui de vedere părea lipsit de importanță.

– Cred că ai dreptate, tată.

Nedându-i atenție fiului său, Julian i se adresă soției sale:

– Tu ce părere ai, Bess? Ai fost cam tăcută.

Aceasta se uită la Martin supărată, nesesizând parcă faptul că el cedase. Până atunci nu se pomenise vreodată să-și contrazică tatăl și asta o punea pe gânduri. Poate asta însemna că se maturizase, dar o interesa mai puțin. Așa că întorcându-se spre Julian îi spuse:

– Poți învăța multe ascultând părerile celorlalți, dar ai absolută dreptate, dragul meu. Și eu cred că lumea se îndreaptă într-o direcție greșită.

Cele câteva zile care le mai rămăseseră să le petreacă împreună, încercă să detensioneze atmosfera și să se bucure, evitând să mai discute politică sau despre iminentul război din Europa.

Când se urcă în trenul ce avea să-l ducă în est, rămase pe platformă privindu-și cu dragoste părinții și dorindu-și să-i poată proteja de rapida schimbare a societății.

În primăvara următoare primi o scrisoare de la Sylvia, expediată din San Francisco.

Dragă Martin,

Înainte de toate vreau să-ți mulțumesc pentru sfaturile înțelepte pe care mi le-ai dat în urmă cu opt luni. Pot spune că ecoul acelor vorbe mă obsedează, și asta cred că se datorează unei grave erori de judecată pe care nimeni nu și-o asumă, așa încât din tot entuziasmul meu n-a mai rămas nimic. Nu știu cum să-ți povestesc totul într-o singură scrisoare, așa că, te rog, ai răbdare și ascultă-mă:

La început, am crezut că sunt îndrăgostită nebunește de Maury și, asemenea fructului oprit, mi se pare extrem de „ademenitor". Îți mărturisesc că în prima seară când am ieșit cu el mă și închipuiam soția lui. Poate fiindcă văzusem prea multe filme și mi se părea că seamănă foarte mult cu Robert Taylor.

În primele luni ne-am întâlnit pe ascuns și am convenit să nu le spunem nimic părinților până nu ne convingem că nu putem trăi unul fără celălalt. Eu am descoperit curând că sunt foarte îndrăgostită și i-am spus mătușii Blanche că nu mă interesează dacă familia îl va accepta sau nu. Știam că dacă s-ar împotrivi căsătoriei, n-ar face decât să-mi doresc și mai mult să mă mărit cu el. Nu mi-aș fi imaginat că sunt în stare să adopte o tactică atât de inteligentă.

După ce nimeni și nimic nu ne-a mai stat împotrivă am descoperit că aveam mari divergențe de opinii. Până atunci n-am știut nimic despre familia lui. De-abia mă logodisem, că mama lui a insistat să țin casa kușer. E nevoie să spun mai mult? Oh, Doamne, nu m-aș mărita niciodată în afara religiei noastre, dar cum m-aș fi putut adapta cu niște habotnici? Nu știu absolut nimic despre religia iudaică. Treptat, am început să ne reproșăm; eu lui fanatismul religios, el mie lipsa acestuia. Și mi-am dat seama că provenim din două lumi diferite. Eu nu-mi găseam locul într-a lui și invers.

Oricum, această experiență m-a făcut mai înțeleaptă, m-a maturizat și m-a făcut să înțeleg că orice despărțire e dureroasă, indiferent în ce termeni are loc. Nu spun că asta va dura o veșnicie, dar va mai trece mult până să mă îndrăgostesc din nou.

Dragă Martin, închei aici scrisoarea. Te rog scrie-mi cum o duci, deși recunosc că mama ta ne ține la curent cu ce faci. Sunt sigură că peste ani ne vom aminti și vom reflecta asupra acestei perioade lipsite de experiență a tinereții noastre.

Cu multă afecțiune,

Sylvia.

Capitolul 6

Trecuseră doi ani de când Sylvia îl sfătuise pe Martin să mediteze asupra tinereții lui lipsite de experiență și acum, iată, își luă diploma la Yale. Părinții lui Martin sosiseră de la New York, aducând-o cu ei și pe Sylvia care venise în est la cumpărături. De când îi povestise despre Maury reînnodaseră prietenia lipsită de griji care le bucurase copilăria.

După ceremonie Martin își croi drum prin mulțime; părinții făceau fotografii, îndrăgostiții se sărutau, copii se fugăreau încercând să atragă atenția fraților mai mari. În cele din urmă o zări pe Sylvia.

Alergă s-o întâmpine și o luă în brațe.

– Oh, Martin... Martin, sunt atât de mândră de tine! Și în timp ce o săruta Martin n-avu cum să observe că părinții lui îi priveau cu îngăduință. Nici atunci când își îmbrățișă mama, prea emoționat după evenimentul petrecut în ziua aceea, nu dădu importanță faptului că ea interpretase greșit sărutul lor. Ea spera că în Sylvia Martin va găsi femeia care să-l adore la fel de mult ca ea.

Lui Bess îi dăduseră lacrimile. Acela era fiul ei, singurul ei fiu, cu beretă și robă de absolvent.

– Scumpul meu, suntem mândri de tine. Ceva în tonul ei îi aminti lui Martin anii copilăriei în care ea îl copleșise cu dragostea sa. Acum toate resentimentele din adolescență dispăruseră și putea spune cu recunoștință: „Mulțumesc, mamă. Sper să nu-ți înșel așteptările".

Julian îl îmbrățișă.

– Nu cred că există astăzi și aici vreun tată mai mândru și mai fericit decât mine. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că ești fiul meu. Felicitări.

– Mulțumesc, tată, îi răspunse Martin politicos. Îl încerca un sentiment de vinovăție față de el, de cuvintele grele pe care i le spusese pe parcursul ultimilor patru ani și se jură ca în viitor să fie mult mai înțelegător.

Dominic își găsise deja o slujbă la o agenție de publicitate pe Madison Avenue, iar pe el îl aștepta un post la firma de brokeraj a tatălui său.

Cei doi prieteni își lură rămas-bun și în dimineața următoare Martin se afla în drum spre vest.

Dacă la început se îndoise că va face față obligațiilor și nu era hotărât să intre în afacerile familiei, după șase luni Martin dovedise că nu le înșelase așteptările. Datorită lui, Mc Millian Steel Company le devenise client, important fiind faptul că îi determinase să renunțe în favoarea lor la serviciile prestigioasei firme de brokeraj a lui Townsend Wittier. Acesta fusese momentul în care Martin începuse să-și simtă puterea de influență în lumea afacerilor.

O săptămână mai târziu își anunță părinții că își cumpărase un apartament în San Francisco.

Martin se maturizase, dar pentru Bess acest fapt părea greu de acceptat. Iar el, cu siguranță, nu dorea s-o rănească. Trebuia doar să înțeleagă. Și mai trebuia să înceteze a se amăgi cu ideea că Martin era îndrăgostit de Sylvia și că se vor căsători.

De îndată ce intră în noul apartament al lui Martin, renunță pentru o vreme a-și mai irosi energia jucând rol de Cupidon, folosindu-și imaginația la decorarea noii locuințe, cel mai potrivit pentru un burlac, iar când termină de aranjat, totul arăta superb. Pereții salonului erau zugrăviți în albastru închis. Deasupra canapelei din piele era expusă o impresionantă colecție de tablouri și obiecte de artă modernă, iar pe covorul în tonurile ruginii ale toamnei era așezată o masă lungă pentru cafea, din sticlă și alamă. De o parte și de alta a șemineului erau două fotolii din catifea ecosez, iar ultimul perete era ocupat de rafturi cu cărți și un compartiment pentru bar. La fel de frumos mobilate erau și celălalte încăperi ale apartamentului. Dar cea mai frumoasă ima-

gine era cea de afară, dincolo de zidurile luxoasei locuințe: priveliștea magnifică a podului Golden Gate ce se arcuia deasupra golfului San Francisco.

Expresia de pe chipul lui Martin era pentru Bess mai mult decât orice altă recompensă.

– Arată minunat, mamă. Ești un geniu artistic, îi spuse zâmbind. Cum ar putea fi supărat pe ea?

– Mai bine aș fi magician. Așa te-aș putea...

– Încetează, mamă, cu obsesia asta. Am numai douăzeci și doi de ani. Lasă-mă să mă distrez.

– Te înțeleg, dar măcar recunoaște că Sylvia e cea mai potrivită pentru tine.

– Așa este, dar în momentul ăsta nu vreau să mă gândesc la cine ar fi potrivit pentru mine.

– Nu mă poți acuza că mă gândesc la binele tău. Ce faci diseară?

– Am o întâlnire, zise el zâmbind.

– Vorbești serios? Noi o cunoaștem?

– Nu, mamă. E blondă, voluptuoasă, și e manechin.

– Ce e?

– Manechin.

– Dumnezeule! Ai grijă să nu te implici prea mult.

– Am să încerc, spuse el zâmbind din nou.

Dar, de vreme ce Martin era mai degrabă atras de senzualitatea lui Carey decât de inteligența ei, nu exista nici un pericol să se antreneze într-o relație serioasă cu ea. Carey era o pisicuță răsfățată la care nu se mai gândea după ce pleca de lângă el. Dar în dimineața aceea de duminică când se trezi și simți în nări parfumul ei suav nu putu să nu-și amintească noaptea ce abia trecuse.

***

A doua zi dimineață îi fu greu să ghicească de ce plecase Carey; văzându-l adormit se simțea folosită. Cum nu-și dăduse seama că era frânt de oboseală? Mai târziu îi va telefona să-și ceară scuze. Se

ridică din pat și se duse la baie. Primul lucru care-i sări în ochi fură cuvintele scrise pe oglindă și acesta îi aduseră aminte de întâia experiență sexuală, care se încheiase lamentabil.

Acum era un adevărat Casanova. Fetele îl adorau și știa că oricât de supărată ar fi fost, un telefon să-i fi dat și Carey s-ar fi întors la el. Poate că Sylvia nu era fata potrivită, dar ar fi vrut să se îndrăgostească de cineva la care să țină într-adevăr.

După ce făcu un duș se duse în bucătărie, își scose din frigider un suc de portocale, și-l turnă în pahar și în timp ce-l bău puse felii-ile de pâine în prăjitor, apoi deschise ușa de la intrare și-și luă ziarul de duminică, Sunday Examiner. Își turnă cafea în ceașcă și se întoarse în salon, se așeză pe canapea, dar nu se mai atinse nici de pâinea prăjită, nici de cafea când citi titlul scris cu litere mari: PEARL HARBOR A FOST BOMBARDAT!

Un moment se gândi că era o glumă proastă, dar imediat se duse să deschidă radioul: „În această dimineață Pearl Harbor a fost atacat de către japonezi. S-a întâmplat în timp ce toți... „Mută repede pe alt post: „Aici, în Hawaii, sunt zvonuri că ceva de magnitudinea..."

Martin rămase șocat, incapabil să înțeleagă ceva din toate astea. Insulele Hawaii aparțineau Statelor Unite, iar asta înseamnă că se aflau în război și că Roosevelt va trebui să sară în ajutorul evreilor din Europa. America nu mai putea întoarce spatele, făcându-se că nu aude veștile ce soseau din Polonia și Germania.

Sunetul telefonului îl făcu să tresară, apoi auzi în receptor vocea tatălui său.

– Nu-mi vine să cred, Martin! Chiar săptămâna asta blestemații de japonezi au fost la Washington să discute despre pace.

Martin își regăsi vocea.

– Cel puțin se pare că ni s-a ivit ocazia să-i punem pe fugă pe naziști.

Julian își înghiți nodul din gât. La douăzeci și doi de ani Martin va fi printre primii care aveau să fie încorporați sau, cunoscându-l bine, se va duce singur să se treacă pe listă.

– Cel mai bine ar fi să vii acasă, Martin. Mama ta e foarte îngrijorată.

– Am să vin, tată.

În noaptea aceea nu putu să doarmă. În fiecare zonă a orașului se constituiseră comisii de recrutare și chiar vizavi de locuința lui urma

să se deschidă un birou de înrolare care încă de la primele ore ale dimineții fu asaltat de voluntari ce doreau să-și ofere serviciile armatei. Înainte de sfârșitul zilei știa că li se va alătura. Părinții lui vor trebui să se obișnuiască cu ideea în cele câteva luni până ce va fi chemat să se prezinte la o unitate militară. În ultimii doi ani de colegiu absolvise și școala de ofițeri de rezervă și spera că gradul cu care va fi trimis în armată îi va aduce o oarecare consolare mamei sale.

Martin se duse la biroul de înrolare în fiecare dimineață până îi veni rândul să fie încorporat locotenent major. Acum le putea spune părinților.

Niciodată n-avea să uite privirea îndurerată a mamei sale când îl văzuse în uniformă.

– Nu era nevoie să te înscrii voluntar. Chiar nu mai puteai aștepta până erai chemat? Tatăl tău ar putea aranja ceva.

Despre onoare Martin auzise vorbindu-se în copilărie. Fără onoare bărbatul era un nimeni. Dar mai știa că fiind vorba despre fiul său, Bess nu mai ținea cont de acest lucru.

– Nu cred că ai vrea să se-ntâmple asta, mamă. Am făcut ce trebuia să fac.

În timp ce lacrimile i se prelingeau pe obraz, Bess îi spuse:

– Ai dreptate, Martin, ai dreptate. Iartă-mă. Doar că... și nu mai putu continua.

La 27 decembrie 1941 primi, în sfârșit, ordinul să se prezinte la Fort Ord. Urmau șase săptămâni de instrucție după care avea să fie trimis cine știe unde.

Peninsula Monterey era unul dintre cele mai frumoase locuri din lume, dar Martin abia dacă aruncă o privire peisajului, din autobuzul armatei care se îndrepta pe șosea spre Fort Ord. Nu observă nici pinii în bătaia vântului, nici splendoarea oceanului care-și spărgea valurile de stâncile uriașe. Nu-și putea alunga din minte imaginea mamei sale cu chipul îndurerat și diperarea tatălui. Singura pată de lumină în acel tablou sumbru era zâmbetul vesel al Sylviei care promisese că va avea grijă de părinții lui.

În noaptea aceea, întins pe patul de campanie, se gândi la Sylvia, care în ultimele săptămâni îi ridicase moralul și de care se

atașase mai mult decât oricând. Poate că, în cele din urmă, ar trebui să se însoare cu ea. Ea aparținea lumii lui, lumea în care, dacă aceasta va mai exista, avea să se întoarcă.

***

– Slavă Domnului că aici nimic nu s-a schimbat. Totul e la fel de frumos chiar și în timpul iernii, spuse Sylvia privind de pe terasă grădina de trandafiri.

– Parcă în ultimile zile și mie-mi place mai mult.

– Vrei să facem o plimbare? îl întrebă ea luându-l de braț.

Trecură pe lângă chiparoșii ce străjuiau peluza și pe lângă seră, traversară rondul pietruit și intrară în pavilion unde mirosea a gardenii.

Martin își aminti că aici se jucau în copilărie. Dintr-o dată o auzi suspinând și o luă în brațe.

– Nu, Sylvia, te rog. Nu suport să te aud plângând.

– Te iubesc, Martin, zise ea printre suspine. Dacă n-ar fi trebuit să pleci, nu ți-aș fi spus niciodată. Doar pe tine te-am iubit.

– Nu spune asta, Sylvia. Războiul te face să gândești așa, dar în sinea ta nu simți acest lucru.

– Greșești, Martin. Războiul mi-a dat curajul să-ți spun ceea ce simt. Și îl sărută cu toată pasiunea adunată în suflet.

– Sylvia, te rog, nu e bine ce faci.

– De ce nu e bine? Nu mă iubești chiar deloc, Martin?

– Ba da, te iubesc, Sylvia.

– Atunci, de ce nu faci dragoste cu mine?

– Fiindcă... Dar înainte să mai spună ceva, Sylvia începu să-l sărute cu atâta pasiune încât îi stârni dorința, pe care nu și-o putu stăpâni când ea se întinse pe podea și-l trase deasupra ei. Când totul se termină și începură să-și adune hainele de pe jos, se simțea vinovat.

– Ar fi trebuit să mă opresc la timp, îi spuse, încercând să-i evite privirea.

– Te rog, nu spune asta, Martin. Te iubesc și vreau să păstrezi în amintire această seară. Dar vreau să ți-o amintești cu plăcere.

– Am să mi-o amintesc întotdeauna, de asta să fii sigură, dar nu vreau să te rănesc.

– Tu niciodată nu m-ai putea răni, Martin. Niciodată.

Capitolul 7

Luni dimineață Bess și Julian se pregătiră să-l conducă la gară. În ultima clipă sosi și Sylvia în limuzia sa și fu invitată să-i însoțească în mașina lor. Când ajunseră ea rămase puțin mai în spate ca să nu-i deranjeze când avea să-și ia rămas-bun. În gară se aflau mulți soldați însoțiți de familii înlăcrimate, dar Bess nu se uita decât la chipul fiului ei.

Martin se uită la ceas. Era timpul să se urce în tren. Bess i se aruncă în brațe; era atât de fragilă și vulnerabilă. Știa cât de mult suferă, dar parcă nu și-o amintea atât de micuță și plăpândă. Apoi îl îmbrățișă Julian, care ar fi dorit să-l protejeze deși știa că siguranța fiului său era singurul lucru pe care nu-l putea cumpăra.

În cele din urmă veni și rândul Sylvei să-și ia rămas-bun.

– Ai grijă de tine, Martin.

El încuviință din cap.

– O să am. Îți mulțumesc pentru ajutorul pe care-l dai părinților mei. Apoi o sărută cu afecțiune și se urcă în tren unde găsi un loc la fereastră. Îi văzu pe toți trei încercând să-și fluture veseli mâinile, când trenul se puse în mișcare.

Capitolul 8

Viața nu-l pregătise pe Martin pentru anii cumpliți ce aveau să urmeze și nimic nu-i va șterge vreodată din memorie zgomotele și imaginile brutalității și masacrelor. A văzut cadavre în putrefacție pe marginea drumurilor, bătrâni și copii înfometați, fete intrate abia în adolescență, care știau câteva cuvinte în engleză, de genul: Okay, Joe, tu-mi dai mie ciocolată, eu îți ofer distracție.

Pe o stradă lăturalnică din Palermo, după retragerea armatei italiene, Martin văzu un parașutist beat și o fată de treisprezece ani, numai piele și os, urcând treptele șubrede ale casei spre dormitorul ei în timp ce frații ei mai mici se băteau pe resturi de mâncare găsite în lăzile cu gunoi.

Dar nimic din ce văzuse în Italia cucerită nu se compara cu Germania de după Ziua Victoriei în Europa.

Când scrisese Mein Kampf, Hitler le spusese oamenilor exact ce intenționa să facă, dar nimeni nu crezuse că va pune în aplicare „soluția finală".

Vreme de secole conducătorii Europei asistaseră impasibili la persecuția evreilor, dar lumea civilizată nu mai fusese vreodată confruntată cu atrocități la scară atât de mare. Șase milioane de evrei, șase milioane de vieții nevinovate. Aliații se grăbiseră să intervină pentru a-și spăla rușinea, dar dintre toți, căpitanul Martin Roth se simțea cel mai vinovat. Cum de nu știuse ce se întâmplă, până în

anul 1940? Toți evreii din lume ar trebui să afle ce se întâmplă, să protesteze, să acționeze, în loc să stea de o parte și să permită un asemenea genocid.

Când în cele din urmă primi ordinul să se întoarcă în State, nu era hotărât să plece. Trebuia să continue campania de ajutorare a refugiaților evrei. Dar comandantul lui, văzându-i expresia chinuită, îl expediase acasă. Când debarcă în portul New York, îl aștepta ultima scrisoare de la mama sa: „Slavă Domnului că ești întreg și curând vei veni acasă".

Dar Martin n-avea de gând să se întoarcă acasă imediat.

De îndată ce ajunse la Fort Dix își puse actele la punct și devenind din nou persoană civilă se hotărî să-și ia o cameră la Gothan Hotel în Manhattan, pentru a încerca să-și facă ordine în viață.

După ce băiatul de serviciu îi lăsă bagajele, Martin se așeză pe marginea patului, uitându-se la telefonul de pe noptieră. Oare era bine să-și anunțe părinții că nu va sosi acasă prea curând? Vor trebui să înțeleagă că războiul îl învățase cât de important era să-și trăiască viața. Dar când formă numărul și auzi vocea mamei sale, fu tentat să ia primul tren spre vest și se trezi spunând:

– Da, mamă, nu rămân la New York decât scurt timp și...

– Și ce, Martin? Spune-mi cât stai? întrebă ea neputându-și ascunde dezamăgirea.

– Cam o săptămână. Dacă tot sunt aici, vreau să-l văd pe Dominic.

– Sunt sigură că știi ce e cel mai bine pentru tine, Martin, spuse ea ștergându-și lacrimile și încercând să nu-i tremure vocea. Cred că ar trebui să faci ceea ce-ți place, deși sunt dezamăgită.

– Îmi pare rău, dar înțelege că simt nevoia să fiu singur.

Bess nu-l înțelegea deloc. Nu va fi singur, va fi cu Dominic.

– Te înțeleg foarte bine. Ai grijă de tine, Martin. Să știi că te iubim.

– Și eu vă iubesc, mamă. Pot vorbi și cu tata?

– Acum nu-i acasă.

– Transmite-i toată dragostea mea. Vă sun mâine... Locuiesc la Gotham. Îi dău numărul, închise, apoi mai dădu două telefoane: unul să comande o sticlă de whisky, celălalt lui Dominic.

A doua zi dimineață intră în clădirea unde Dominic își avea biroul. În timp ce se îndrepta spre recepție avu un moment de panică, amintindu-și că Dominic fusese declarat inapt pentru armată, deci nu fusese mobilizat să plece pe front și nu trecuse prin experiența războiului. Despre ce naiba aveau să discute? Parcă trecuse o mie de ani de când își luaseră rămas-bun în ziua absolvirii colegiului.

Dominic îi scrisese lui Martin prin ce trecuse la biroul de recrutare unde, după un control medical minuțios, i se descoperise o ușoară afecțiune cardiacă dar care, totuși, nu-i punea viața în pericol, după cum îl asigurase medicul său personal, fiind vorba de o banală disfuncție. În timpul războiului își deschisese o agenție de publicitate, care se dovedise o afacere rentabilă.

– Doamne, cât mă bucur să te văd, îl întâmpină pe Martin când acesta intră în birou.

La prânz ieșiră să ia o gustare, dar nici unul dintre ei nu putu spune tot ce gândește.

– Nici măcar nu reușim să comunicăm, îi spuse Dominic, în timp ce-și beau cafeaua. Au trecut patru ani pe care trebuie să-i recuperăm. Ce planuri ai pentru diseară?

– Nici unul.

– Atunci ești invitatul meu la cină.

Seara merseseră la Yale Club pe Vanderbilt Avenue, chiar vizavi de Gara Centrală. În timp ce sorbea din paharul cu Chablis, Martin se gândea la anii de colegiu, la casă, la Sylvia, întrebându-se cum ar trebui să se poarte cu ea când o va întâlni.

– Ce vrei să comanzi? îl întrebă Dominic întrerupându-i șirul gândurilor.

– Nu știu. Alege tu.

În timp ce Dominic dădea comanda, Martin privi în jur. De la mese se auzeau frânturi de conversație și totul părea să reintre în normal. Atunci, el de ce nu-și găsea liniștea? Doar nu era singurul care se întorsese de pe front.

– Ca în vremurile bune, ce zici, Martin?

– Scuză-mă, ce spuneai? Nu eram atent.

– Chiar ești distrat în seara asta, bătrâne. Ziceam că e ca în vremurile bune, la Yale.

– Nimic nu va mai fi ca atunci. Eram atât de naivi încât credeam că întreaga lume ni se așterne la picioare.

– Oh, Doamne, chestia asta te-a marcat într-adevăr, nu-i așa? Am simțit încă de când ne-am întâlnit.

– La dracu' Dominic. Nu poți petrece patru ani în infern și să te comporți ca la un film cu John Wayne.

– Înseamnă că a fost îngrozitor, replică acesta pe un ton serios, cu o undă de vinovăție.

– S-ar putea spune și așa.

Dominic își aprinse o țigară apoi îi spuse:

– Știi ceva, bătrâne? În seara asta mi-ai adus în minte o mulțime de lucruri.

– Da? Ce anume?

– Păi, mi-am amintit cum, în timpul războiului, mă plimbam pe Madison Avenue și la tot pasul vedeam oameni în uniformă. Arătau foarte chipeși în costumele lor cu nasturi din metal strălucitor. Dar, îți spun drept, eram fericit că nu sunt în locul lor. Poți să mă consideri cum vrei, dar în ziua în care am aflat că nu am fost recrutat, am sărbătorit „evenimentul". Știi cum? Am telefonat unui manechin, am cumpărat cinci sticle din cea mai bună șampanie și am petrecut cu ea toată noapte. Habar n-ai ce patriot mă simțeam a doua zi.

Martin simți o răbufnire de furie amintindu-și debarcarea în Sicilia, spaima care îi provocase spasme în capul pieptului și din cauza cărora vomase, de cum pusese piciorul pe plajă; apa rece ca gheața în care se cufundase până la subsuoară. Dar nu și-o exterioriză, ci doar îl privi cu amărăciune.

Câteva minute mâncară în tăcere, apoi Dominic, parcă uitând de discuția care oricum nu-i făcea plăcere, schimbă subiectul:

– Uite ce e, Martin, nu eu am hotărât să rămân acasă, iar dacă Dumnezeu tot mi-a dat norocul ăsta, n-am pierdut timpul de pomană și am deschis o agenție. Afacerea e profitabilă și asta e doar începutul. Mi-ar plăcea să fim parteneri fiindcă știu că niciodată n-ai fost prea încântat să lucrezi la firma tatălui tău. Am nevoie de tine pentru că ai un uimitor simț al afacerilor și priceperea de a face lucrurile să meargă așa cum trebuie. Eu am idei

bune și clienții mă apreciază, dar voi câștiga și mai mulți bani dacă agenția este condusă de oameni competenți. Ce zici, accepți?

– Îți mulțumesc, dar lasă-mă să mă gândesc.

– N-ai să spui da fiindcă ți-e teamă că se supără ai tăi. Ai străbătut Europa dar încă nu te-ai desprins de cordonul ombilical. Încearcă să trăiești pe picioarele tale.

– Nu zic că n-ai dreptate, Dom, dar lucrurile nu sunt atât de simple. Străbunicul meu a părăsit Europa tocmai pentru ca urmașii lui să trăiască în libertate. Dacă el ar fi rămas în Franța, eu și familia mea am fi fost deportați în cine știe ce lagăr. Am întâlnit supraviețuitori, iar imaginea lor mă va urmări toată viața. Nu e vorba numai de faptul că nu m-aș putea rupe de familie, dar i-aș trăda pe toți acei oameni care au fost torturați și uciși de naziști. Ar însemna să mă dezic de tot ceea ce bunicul ne-a lăsat nouă, urmașilor săi. Mă poți înțelege?

– Te înțeleg foarte bine, îi răspunse Dominic, amintindu-și ceea ce îi povestiseră părinții săi despre greutățile îndurate în timpul primului război mondial, urmate de crahul economic, și speranța lor într-o viață mai bună în America. O vreme nu mai spuseră nimic dar tot Dominic rupse tăcerea: Asta înseamnă că vei pleca acasă.

Martin încuviință.

– Da. Nu am de ales.

Deși dezamăgit că nu-și putuse convinge prietenul să rămână, Dominic scutură din cap, dându-i dreptate.

Capitolul 9

Prima persoană pe care o văzu în timp ce străbătea pista aeroportului fu Sylvia, care alerga spre el cu părul fluturându-i în vânt, și care i se aruncă în brațe. Prea mult așteptase clipa aceea, dar durerea celor patru ani fu ștearsă de îndată ce îl simți îmbrățișând-o.

– Oh, Martin... iubitule... îi mulțumesc lui Dumnezeu că te-ai întors acasă, îi șopti printre sărutări.

Martin era prea emoționat ca să poată vorbi. O luă de mână și fără să spună nimic se îndreptară spre locul unde îi așteptau Bess și Julian. În timp ce-și îmbrățișa mama, realiză cât de greu trecuseră acei ani pentru ea și că făcuse bine întorcându-se acasă.

– Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunile. Nu-mi vine să cred că te-ai întors acasă. Apoi îi luă fața în palme și-l sărută cu dragoste după care, îndepărtându-se puțin, îi spuse zâmbind printre lacrimi: Mi se pare mie sau ai mai slăbit?

– Gata, nu-l mai bate la cap, zise Julian. Bine-ai venit acasă, băiete.

– E singurul loc din lume unde îmi doresc să fiu, spuse Martin îmbrățișându-l.

Ieșind din aeroport, Martin își înălță privirea spre soare, mulțumind lui Dumnezeu că apucase ziua în care să-i mai poată vedea strălucirea, iar când și-o coborî îl văzu pe Edward trăgând la bordură Rolls-Royce-ul gri-metalizat. Șoferul coborî și deschise portiera din spate.

– Ne-a fost dor de tine, Martin. Bine-ai venit acasă. Edward era angajatul lor împreună cu familia sa de pe vremea când Martin era copil.

***

În următoarele luni se străduí să se reintegreze în viața civilă. Își reluă munca la firma de brokeraj, lucrând peste program și ajungând de cele mai multe ori acasă după cină. Bess nu înțelegea de ce o lăsase să plece pe Sylvia, după ce îl așteptase atâția ani, iar Martin nu-i putea explica de ce preferă să-și petreacă, uneori, noaptea cu câte o femeie din rândul celor proaspăt emancipate, femei care aveau o slujbă, un apartament, și cărora le făcea plăcere să-l invite la ele acasă pentru puțină distracție. Ce Dumnezeu, măcar atâta lucru merita și el. Dar privirea plină de reproș a mamei sale îl teroriza.

În cele din urmă decise că trebuie să-și găsească un apartament în oraș, chiar dacă prin gestul său și-ar fi rănit părinții. Fusese corect întrocându-se la San Francisco, la familie și la afacerile familiei, dar n-ar fi trebuit să se întoarcă în casa părintească. Cu multe menajamente îi spuse mamei sale că găsise un apartament mobilat în Russian Hill, în apropierea cartierului italian North Beach, iar Bess îl dezaprobă cu vehemență, nu din cauza amestecului etnic - zona se mărginea cu cartierul chinezesc - ci fiindcă era de neînțeles cum Martin se putuse hotărî să se mute într-un cartier boem, într-un mediu atât de ciudat, și aproape că izbucni în plâns când văzu spațiul acela „ mic ca o celulă" în vreme ce familia deținea un apartament princiar în Nob Hill.

– E al tău, Martin. De ce nu te muți acolo?

– Fiindcă nu-i al meu.

– Cum adică? Al tău este, bineînțeles.

– Nu, mamă. E al tău și al tatei.

Bess era consternată.

– Scuză-mă, dar tot ce e al nostru îți aparține, Martin. Înțelegi ce-ți spun? N-aș fi crezut că e nevoie să-ți explic acest lucru. Mi se pare absurd.

Dar din punctul lui de vedere nimic nu era absurd. Faptul că părinții lui erau bogați îl deranja. Nu putea uita miile de oameni fără locuințe care colindau încă Europa sau trăiau în tabere de refugiați, și nu se putea împăca cu ideea că el ducea o viață de huzur în timp ce nenorociții aceia abia își târau zilele. Îi era imposibil să explice aceste lucruri părinților săi, așa că nu putea decât să le spună că avea nevoie de un loc unde să stea singur. Încă lucra pentru tatăl său și în mintea lui faptul că Julian îl tolera se datora numai norocului că îi era fiu. El personal nu-și croise un rost în viață. Era un parazit. Spre deosebire de Dominic, el nu avusese niciodată ocazia să descopere ce poate face prin forțe propii. Cu timpul începu să-l obsedeze tot mai mult ideea că este un incapabil. Obsesia deveni atât de puternică încât, la un moment dat, puse mâna pe telefon și-l sună pe Dominic.

– Cum se face că-ți mai aduci aminte să mă cauți? îl întrebă Dominic.

– Hmm... am niște probleme.

– Serios? Din scrisori nu mi-am dat seama.

– Cred că încercam să mă conving că e doar o problemă de timp. De-asta nu ți-am menționat nimic.

– Înțeleg. Spune-mi ce s-a-ntâmplat.

Martin își aprinse o țigară.

– Nu știu de unde să încep, fiindcă sunt multe de povestit.

– Cel mai bine e să începi cu începutul.

– Ne-ar lua o grămadă de timp... zise Martin, încercând să-și amintească exact când începuseră lucrurile să nu mai meargă cum trebuie.

– Tu plătești. Eu am timp să te ascult.

– Mulțumesc. Îți amintești seara în care am fost la Yale Club?

– Da.

– Acum sunt mai derutat decât eram atunci.

– În ce sens?

– Mă simt ca un automat.

– Asta nu-mi spune prea multe. Poate că îți faci prea multe griji și nu încerci să rezolvi problema privind lucrurile în față.

Urmară câteva momente de tăcere.

– Ai dreptate, dar nu știu cum să procedez. Oscilez între îndatoriri, dragoste și loialitate, și nu știu ce să fac.

Capitolul 10

În apartamentul în care se dădea petrecerea părea adunat întreg Manhattan-ul. Martin îl căută din priviri pe Dominic, dar acesta dispăruse. Oamenii discutau, adunați în grupuri mici. Cu paharul de șampanie în mână trecu dintr-o cameră în alta, surprinzând frânturi de conversație:

– Mărfurile americane se vând cel mai bine... Ai auzit ce se spune despre... Becky i-a spus lui Abie că de fiecare dată când o face, o apucă durerea de cap... Martin se plictisea de moarte. Cui îi pasă că pe Becky o durea capul înainte, în timp, sau după ce o făcea?

Dacă l-ar fi găsit pe Dom i-ar fi zis vreo două să-l țină minte. Îl lăsase singur printre oameni necunoscuți. Tocmai se pregătea să plece când îl zări pe Dominic croindu-și drum spre el. În clipa în care deschise gura să-i spună: Data viitoare nu te mai oferi să-mi faci servicii, lasă-mă cu viața mea, o remarcă pe fata care-l însoțea. Era trăsnet. Era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. N-are gusturi rele, Dominic ăsta, se gândi.

– Martin, vreau să ți-o prezint pe Jennifer McCoy. Jenny, el e Martin Roth. Și acum, trăiți fericiți până la adânci bătrâneți.

Martin știa că fusese totul aranjat. Jennifer McCoy trebuia să-l salveze de viața de celibatar. Cum îndrăznea bătrânul să creadă că el singur nu-și putea găsi pe cineva? Dar cu o fată ca Jenny, cine ar

mai fi obiectat? Brusc fu cuprins de o dorință de nestăpânit care îl șocă și îl sperie puțin. Cu cât se uita mai atent la ea, cu atât simțea că o dorește mai mult. Fata avea păr bogat, castaniu închis, cu străluciri aurii, ca razele soarelui strecurându-se printre frunzele ruginii ale toamnei și-l purta dat pe spate, ca o coamă de leu. Ochii mari aveau culoarea ambrei, cu irizări verzui și sclipeau ca fațetele unei pietre prețioase. Tenul ca piersica dădea feței o strălucire delicată. Era îmbrăcată într-un costum din mătase bej, la care asortase o mică broșă din turcoaze cu diamant. Parfumul ei era atât de discret încât Martin nu-l recunoscu, dar îi sugeră imagini delicioase.

– Lui Dominic îi place să pună stăpânire pe viața prietenilor lui, i se adresă ea zâmbind.

Martin îi întoarse zâmbetul.

– Ai dreptate, dar ăsta-i farmecul lui.

Jenny avea un râs gutural, senzual.

– N-aș vrea să crezi că sunt îndrăzneață, dar dacă ești liber în seara asta, îți propun să mergem într-un loc mai puțin zgomotos.

– Ba asta cred, dar sunt liber, și aș vrea să pot discuta cu tine fără să fiu nevoit să țip.

– Poftim? zise ea râzând. Nu te-aud.

– Ziceam... ești gata de plecare?

– Nu-ți place să pierzi timpul, nu-i așa, domnule Roth?

Și își făcu loc prin mulțime ca să-și ia haina. Martin se uită în jur, dar nu-l văzu pe Dominic ca să-și ia rămas-bun, apoi o însoți pe Jenny afară, în stradă.

– De ce le-o plăcea oamenilor să organizeze astfel de petreceri? spuse Martin în timp ce așteptau să apară un taxi.

– Probabil fiindcă se simt prea singuri.

Martin o privi cu coada ochiului. Intuise că Jenny McCoy era inteligentă, dar vorbele ei simple însă pline de substanță îl impresionară.

– Unde vrei să mergem?

– Dacă-ți faci griji să nu-ți pierzi auzul, îți propun un mic restaurant pe Strada Cincizeci și șase, cu lumânări, vin și muzică în surdină.

– Acolo mergem, spuse el zâmbind.

Sophie's Place arăta exact cum i-l descrisese Jenny, care era fermecătoare în lumina lumânărilor. Vinul era bun și muzica plăcută.

În timp ce dansau pe ritmul unei melodii lente își aduse aminte că odată o întrebase pe Sylvia dacă e adevărat că există dragoste la prima vedere. Știa că nu se îndrăgostise încă de Jenny, dar ceea ce simțea pentru ea în clipa aceea era ceva deosebit, ce nu simțise până atunci pentru altă femeie.

Când muzica încetă o conduse la masă, întrebându-se de ce Dominic fusese atât de generos cu el.

– De când îl cunoști pe Dominic?

– Păi... începu ea. Jenny absolvise în timpul războiului Hunter College și își lăsase curriculum vitae la majoritatea firmelor de publicitate de pe Madison Avenue. Ceea ce o impresionase la agenția lui Dominic Gatti fusese vigoarea și rapida ascensiune. O femeie avea toate șansele să-și facă o carieră acolo. Și, într-adevăr, avusese parte de multe satisfacții, dar când Elmo Cosmetics Company îi oferise un post de conducere la departamentul de relații cu publicul, nu putuse rezista șansei și banilor. Lui Dominic îi păruse rău că o pierde, dar nu încercase s-o împiedice să plece. Industria cosmetică era domeniul în care femeile se puteau afirma. Nu mai auzise nimic despre Dom, îi spuse lui Martin, până cu o săptămână în urmă. Nu știu dacă să-ți spun sau nu, mai zise ea.

– Îmi poți spune orice.

– La petrecerea din seara asta n-am vrut să vin.

– Ciudat, nici eu n-am vrut să vin.

– Și cum te-a convins Dom?

– Are impresia că duc o viață de ascet.

– Și e adevărat?

– După standardele lui, dacă nu mergi la patru petreceri într-o noapte, înseamnă că nu te distrezi.

– Ăsta-i prietenul nostru. Mie mi-a spus în ultimul moment că ne va face cunoștință. E nevoie să adaug ceva?

– Nu, și-i sunt recunoscător pentru grija ce mi-o poartă.

– Poate nu-i vei mai fi recunoscător după ce o să începi să mă cunoști.

– Îmi asum riscul. Mâine seară ce faci?

– Trebuie să fiu la Chicago, cu afaceri.

Martin părea dezamăgit.

– Și când te întorci?

– Vinerea viitoare.

– Pleci des în călătorii de afaceri?

– Când firma promovează o linie nouă, da.

– Cred că va trebui să mă obișnuiesc cu asta.

Când se despărțiră în fața apartamentului ei, Martin se întrebă dacă ar trebui s-o sărute. Jenny îi dădu cheia să deschidă ușa.

– A fost o seară plăcută, Martin.

– Și mie mi-a plăcut.

În timp ce se îndrepta spre ascensor, o auzi strigând:

– Cheia mea a rămas la tine!

Martin se uită în palmă, apoi izbucni în râs și se întoarse să i-o dea.

– Domnișoară McCoy, crezi că am putea grăbi lucrurile dacă te-aș săruta de rămas-bun?

– Da, dar, în fond, de ce nu le-am grăbi?

Martin o îmbrățișă și o sărută ușor.

– Jenny, nu pleca mâine la Chicago, îi șopti.

– Nu numai că grăbești lucrurile, dar te și amesteci în viața mea. Luni dimineață trebuie să fiu neapărat la Marshall Fields. Îți promit că vineri mă întorc.

Martin îi ridică o șuviță de pe obraz.

– O să-mi telefonezi?

– Nu-ți promit... Dacă am timp...

– Fă-ți timp. De fapt, am să vin să te iau de la aeroport.

– Bine te sun.

După plecarea lui, Jenny închise ușa și se rezemă de ea. Cred că îmi placi foarte mult, Martin Roth, și aș vrea să înțeleg mai bine ce se petrece în mintea ta. Martin o fascina nu numai fiindcă era un bărbat atrăgător, dar și pentru că era evreu. Fiind crescută în Biloxi, Louisiana, până să meargă la colegiu nu cunoscuse nici un evreu. După aceea își făcuse o impresie despre ei: erau bărbați cu un aer

exotic și foarte senzuali. Până atunci nu se întâlnise cu nici unul, dar Martin Roth îi trezise simțurile. Se duse la culcare întrebându-se ce ar simți dacă ar face dragoste cu el.

***

Luni dimineață Domenic se opri în biroul lui Martin.

– Ei, cum a mers, bătrâne?

– Ce să meargă?

– Întâlnirea cu Jenny, ce altceva?

– Așa cum ai plănuit. Ca întodeauna ai țintit la fix.

– Înțeleg că ți-a plăcut.

– E o fată foarte drăguță.

– Doar atât ai de spus? E superbă, și asta o știi și tu.

– Dacă crezi că e atât de grozavă, cum de ai fost atât de generos cu mine?

– Să-ți spun drept, bătrâne, am încercat, dar n-am avut succes. Tu cum te-ai descurcat?

– Să-ți spun ceva, Dom... începi să vorbești ca un codoș.

– Prostii... ce părere ai despre ea?

– Am să-ți spun dacă am s-o revăd.

– Bine, dacă nu vrei să-mi vorbești despre ea, asta e, dar măcar spune-mi dacă te-a excitat.

Martin îl privi câteva clipe, apoi zâmbi.

– Jenny McCoy ar excita și sfinxul.

– Uh, slavă Domnului! Încă mai există speranțe pentru tine. Martin, băiatule. Începusem să mă îngrijorez.

Săptămâna următoare se surprinse gândindu-se deseori la Jenny. Zilele păreau interminabile și vineri, când văzu că nu-i telefonează, simți că înnebunește. La cinci după-amiază aproape că pierduse orice speranță când sună telefonul. Era Jenny. Abținându-se să nu izbucnească, o întrebă pe un ton calm:

– Cum a mers campania de promovare?

– Excelent.

– Mă bucur. La ce oră sosește avionul?

– Păi, dacă decolează în câteva minute... cred că pe la șapte și jumătate.

– Te-aștept la aeroport.

Văzând cu ochii minții acele picioare lungi și corpul ei perfect, simți că se excită, lucru ce nu i se mai întâmplase de multă vreme, mai exact din liceu, și cu atât mai plăcută era senzația.

Sosi la aeroport cu o jumătate de oră înainte, nerăbdător s-o întâlnească, și când o zări apropiindu-se cu pași eleganți, ochii i se fixară pe coama de păr roșcat și pe ochii de culoarea ambrei și, stăpânindu-se cât putea mai bine, o întâmpină pe un ton obișnuit:

– Bine ai venit. Unde ai vrea să cinăm?

– Mă surprinzi.

Dar nu fu deloc surprinsă când ajunseră la același restaurant micuț la care merseră în seara petrecerii.

Uitându-se la el pe deasupra paharului cu vin recunoscu în sinea ei că Martin îi lipsise foarte mult. Ca și el, Jenny adormea și se trezea cu el în gând. Acum știa că se va culca cu el. Dacă ar fi insistat, ar fi intrat în dormitorul lui chiar în seara aceea; nimic n-ar fi împiedicat-o să nu-și piardă virginitatea. Până atunci, disciplina pe care și-o impusese ținuse mai puțin de educația catolică severă decât de faptul că nu cunoscuse nici un bărbat care s-o stârnească într-atât să simtă că merită s-o facă, cu riscul de a ajunge în Purgatoriu. Și acum, culmea, singurul bărbat căruia i-ar fi cedat, trebuia să fie evreu. Maica stareță cu siguranță ar fi sfătuit-o să-l uite și deși se temea că Martin nu era băiatul potrivit ei, uitându-se la el, își spuse că nu-i pasă ce va urma, în clipa aceea având senzația că trăiește ceva ireal, prezența și vocea lui senzuală făcând-o să vibreze.

– Ce ai vrea să mănânci? o întrebă Martin trezind-o la realitate.

– Poftim? Oh... comandă tu pentru amândoi.

Martin dădu comandă chelnerului italian, exprimându-se fluent în această limbă.

Jenny rămase impresionată.

– N-am înțeles o vorbă, dar bănuiesc că știi bine limba italiană. Unde-ai învățat-o?

– Am prins câte ceva pe front, la Palermo.

După plecarea din Biloxi ei îi trebuiseră patru ani ca să învețe să vorbească engleza corect. Impresionată și intimidată de inteligența

lui, nu reușea să răspundă întrebărilor lui despre călătoria la Chicago. Ce diferență între ea cea de acum și Jenny cea sigură de sine de cu o săptămână în urmă. În seara aceea era copleșită și numai privindu-l se simțea stânjenită. Martin era un bărbat distins, rasat, avea clasă și îi era superior din toate punctele de vedere, dar nici în ruptul capului nu-l va lăsa să înțeleagă că în sinea ei se simțea un nimic pe lângă el, deși urmase și ea o facultate și-și făcuse o carieră, e drept, cu multe sacrificii. Și poate că nu avea prestanța lui, dar acest lucru nu trebuia să-l știe nimeni.

Amintindu-și cu câte eforturi reușise să-și câștige încrederea în sine, își alungă din minte gândurile negre și își recăpătă vocea.

– Ai locuit tot timpul la New York? îl întrebă.

– Nu, m-am născut la San Francisco. Tu?

– În Biloxi, Louisiana.

– Aha! Nu știu de ce, dar nu pari a fi din sud. În primul rând pentru că n-ai accent, și după aceea pentru că nu semeni cu o frumusețe sudistă.

– Dar cum sunt?

– Nu știu. Răsfățată?

– Crezi că e o caracteristică a celor din sud? Adevărul este că în orice femeie există ceva din Scarlett zise Jenny râzând, dar Martin își dădu seama că în realitate ea era o ființă mult mai complicată.

– Jenny, povestește-mi despre tine.

– Ce ți-ar plăcea să auzi? întrebă ea.

– Spune-mi ceva despre copilăria ta.

Jenny îl privi câteva momente în tăcere.

– Păi... nu prea e mare lucru de spus.

– Totuși, aș vrea să-mi povestești, dacă... bineînțeles...

– Bine. De fapt nu mai contează... Am să-ți spun povestea familiei McCoy care, în nici un caz, nu a adus o viață fericită. Când eram mică mă duceam în parcul orașului și de pe o bancă mă uitam la doamnele elegante care-și făceau cumpărăturile de la magazinul Bonton. Ieșea dinăuntru cu fel de fel de pachete și urcau în mașini conduse de șoferi negri. Când venea Crăciunul, visam la toate lucrurile pe care mi le-aș fi dorit și-mi propuneam să devin și eu bogată, să ajung o doamnă. Chiar vrei să auzi toate astea, Martin?

– Sigur, spune mai departe.

– Bine. Probabil că ambițiile mele erau mai mari decât ale copiilor de vârsta mea. Încă de atunci știam că viața este așa cum ți-o faci tu însuți, prin orice sacrificii. Așa s-a și întâmplat. De, ce oare, îți povestesc toate astea?

Fiindcă știi că mă interesează. Te rog, continuă.

– Mama obișnuia să bea foarte mult, nemulțumită de sine și de viață, în general. A murit acum cinci ani, dar nu de ciroză, așa cum scrie în certificatul de deces. A făcut-o cu bună-știință, reușind până la urmă să se înece în paharul cu băutură. Jenny făcu o pauză și-i ceru o țigară pe care Martin i-o aprinse.

– Tata a părăsit-o când aveam cinci ani dar, lucru ciudat, nu l-am urât pentru asta. Nu mă întreba de ce. Trăiam tot timpul cu impresia că o dată și o dată se va întoarce. Când am început să muncesc, am început să economisesc bani fiindcă dintotdeauna am știut că voi pleca la New York. În clasa a opta una din profesoare mi-a devenit mentor. Ea mi-a spus că pot face orice în viață dacă am o educație bună; a fost, de fapt, cea care m-a impulsionat să-mi continuu studiille. După moartea mamei, banca a vândut căsuța în care locuiam și a depus banii în păstrare. Eu i-am ridicat și am plecat la colegiu la New York. Acum ai aflat fericita poveste a vieții lui Jenny McCoy, încheie ea, privindu-l cu atenție.

Pe Martin cel mai mult îl impresionă sinceritatea din ochii ei. Îi trebuise mult curaj ca să poată vorbi despre trecutul ei, iar acum, ceea ce simțea pentru ea era mai mult decât o simplă atracție fizică. Dorea s-o protejeze, s-o compeseze pentru acel trecut.

– Gata, ți-am spus totul despre Jenny McCoy. Eu ce pot afla despre Martin Roth?

Fiindcă nu voia să discute despre război, despre relația cu Sylvia și despre contradicțiile cu părinții, lui Martin nu-i mai rămânea de povestit decât despre zilele fericite petrecute la Yale cu Dominic.

Când termină, Jenny bănuia că erau multe lucruri pe care le omisese intenționat.

– De ce ai părăsit firma tatălui tău?

– Am vrut să-mi fac propria firmă, să descopăr cine sunt.

– Și până acum ce-ai descoperit?

– Că sunt fericit că mă aflu aici, acum, cu tine... Ce-ai zice de o plimbare?

– Mi-ar plăcea.

Seara era senină și răcoroasă. În timp ce mergeau fără să-și vorbească, Jenny se gândea că după tot ce-și spuseseră în seara aceea, nu mai era nevoie de alte cuvinte. Doar când ajunseră la intersecția Străzi 73 cu Lexington, Martin rupse tăcerea:

– Eu locuiesc în clădirea aceea.

Jenny nu zise nimic și-și continuară plimbarea. Din când în când se opreau să se uite la vitrine și mult prea curând, se treziră în fața locuinței ei.

Preț de o clipă Jenny îl privi stânjenită. În dorea pe Martin și știa că se va culca cu el, dar nu era încă pregătită, așa că fu scutită de a găsi o scuză ca să nu-l invite sus când îl auzi întrebând-o:

– Mâine seară ești ocupată?

– Nu, nu sunt, îi răspunse ușurată. Apoi se trezi că Martin o ia în brațe și o sărută ușor.

– De multă vreme n-am mai petrecut o seară atât de plăcută.

– Și eu la fel, Martin. Îți mulțumesc.

– Somn ușor, mai spuse el, apoi o sărută din nou și se îndepărtă.

Ajunsă în apartamentul său, Jenny închise ușa, aprinse lumina și intră în dormitor și, fără să știe de ce, începu să plângă. Știa că nu mai putea să reziste, dar gândul la confesionalul de duminică o îngrozea.

După o noapte în care aproape că nu închisese ochii, tocmai ațipise când sună telefonul. De îndată ce auzi vocea lui Martin, toate temerile i se risipiră.

– Voiam să-ți spun bună dimineața.

– Bună dimineața.

– Ce ți-ar plăcea să faci diseară?

Să merg cu tine pe lună, se gândi Jenny, dar îi răspunse:

– Ce vrei tu.

Eu aș vrea să mă culc cu tine.

– Îți place restaurantul Mama Leone?

Aș putea sări peste cină.

– E grozav.

– Atunci trec să te iau la opt.

La ora opt Jenny era un pachet de nervi. În ultima oră se schimbase de cinci ori și tot nu știa dacă se îmbrăcase cum trebuie, fiindcă nu cunoștea gusturile lui Martin. În cele din urmă se hotărâse pentru o rochie simplă din șifon violet, care-i punea în valoare tenul delicat și strălucirea ochilor de culoarea ambrei. Când auzi soneria, tocmai se studia în oglindă.

Temându-se să-l invite înăuntru, își luă repede poșeta și paltonul, deschise ușa și ieși în hol. Martin o sărută fără rețineri.

– Arăți minunat.

– Știi cu siguranță cum să flatezi o femeie, spuse Jenny zâmbind.

Martin o luă de braț și înainte ca ea să-și dea seama, se trezi alături de el în taxi.

Ajunși în restaurant fură conduși la o masă retrasă într-un colț, dar mâncarea rămase aproape neatinsă. Jenny știa că Martin era la fel de nerăbdător ca și ea să fie singuri, doar ei doi.

Afară, în taxi, îl auzi spunând:

– Știu un loc în care se cântă muzică bună. Vrei să mergem acolo?

Dacă și tu vrei... zise ea privind în jos.

Martin ezită o clipă apoi spuse:

– De fapt, eu aș prefera să mergem la mine.

– Și eu, îi răspunse ea cu sinceritate. Era fericită că Martin nu-i propusese să meargă la ea, fiindcă proprietăreasa îi impusese anumite reguli: fără bărbați, fără petreceri, fără gălăgie, fără animale, fără nici un fel de distracție.

Când intrară în clădirea în care locuia Martin, Jenny parcă plutea ca într-un vis. Nu-l observă pe portar și nu auzi nici zgomotul pașilor lor pe dalele de marmură din hol. Nu simțea decât mâna caldă a lui Martin strângând-o pe a ei.

Doar când ajunseră sus își reveni și privi în jur surprinsă. În apartament era o dezordine de nedescris: ziare azvârlite pe jos, pe măsuța de cafea o ceașcă murdară și scrumiere pline de mucuri de

țigară. Locuind cu o mamă bețivă, fără simțul ordinii și al curățeniei, Jenny avea o adevărată aversiune față de persoanele dezordonate așa că, un moment, se supără că Martin nici măcar nu se obosise să strângă prin cameră dacă știa că o va invita la el, apoi hotărî că este un dezordonat irecuperabil.

Martin se duse la frigider și scoase o sticlă cu șampanie, apoi luă două pahare. Destupă sticla cu grijă, dar lichidul tot țâșni, și se grăbi să umple paharele. Câteva clipe Jenny urmări dansul bulelor apoi își înălță privirea spre el. Martin îi luă paharul din mână și o cuprinse în brațe. O sărută ușor, apoi din ce în ce mai pasionat. Jenny se gândea că dacă era un vis, n-ar fi vrut să se mai trezească. Simțind-o că răspunde sărutului, Martin se întinse și stinse lumina.

Fără o vorbă începu să-i descheie nasturii rochiei, de la spate, și cu mișcări încete i-o dădu jos. Jenny se auzi gâfâind în timp ce Martin o ridică în brațe și o așeză pe canapea. Se întinse lângă ea și cu gesturi tandre începu s-o mângâie, să-i exploreze trupul. Apoi, ridicându-se deasupra ei și penetrând-o, îi transformă durerea în plăcere. Iar pentru el, surpriza fu cu atât mai plăcută, cu cât ceea ce i se întâmplase atunci se deosebea de toate celelalte dăți.

După aceea, multă vreme continuă s-o țină în brațe. Nu-și amintea nici o altă femeie care să-i fi stârnit simțurile așa cum o făcuse Jenny. Pentru prima oară de la sfârșitul războiului se simțea din nou om întreg.

– Oh, Jenny, ești minunată, îi șopti el.

Și ea se simțea minunat. Dar știa că a doua zi era duminică și trebuie să dea ochii cu preotul. Fără o vorbă se dădu jos din pat și începu să se îmbrace.

– Ce faci? o întrebă nedumerit.

– Proprietăreasa va observa dacă nu mă-ntorc acasă, zise ea fără să-l privească.

– Te rog, nu pleca, rosti el, surprins de ce spusese. Niciodată nu-i ceruse unei fete să rămnă, dar nici nu cunoscuse vreuna care să-l tulbure cum o făcuse Jenny McCoy. Nu știa decât că dorește să fie cu ea, așa cum nu mai dorise pe nimeni vreodată. Te rog, rămâi, Jenny.

Ea continua să se îmbrace. Martin o urmărea în lumina veiozei. Părea atât de micuță și fragilă.

– Nu pot rămâne, Martin.

Martin se dădu jos din pat și apropiindu-se de ea, încercă s-o ia în brațe, dar Jenny se împotrivi.

– Ce-i cu tine, Jenny?

– Mă simt îngrozitor de rușinată. Cred că mi-am pierdut mințile.

Martin o prinse de mâini cu blândețe.

– Nu are de ce să-ți fie rușine.

– Ba da. O doamnă nu se comportă ca mine azi-noapte. Acolo de unde sunt eu, i se spune cățea în călduri.

– Ah, Jenny, pentru numele lui Dumnezeu, nu spune așa ceva! Nu-ți face singură rău, pentru că nu e un păcat să te culci cu cineva. Ceea ce s-a-ntâmplat între noi este cel mai firesc lucru din lume și nu trebuie privit drept ceva rușinos.

Problema lui Jenny era aceea că ea nu vedea actul sexual ca pe un lucru frumos, fiind educată să considere prostituată orice femeie care se culcă cu un bărbat în afara căsătoriei. În acel moment nu putea depăși sentimentul de vinovăție, iar prezența lui Martin îi accentua mustrările de cunoștiință. Fără vreo explicație, termină să se îmbrace.

– Aș vrea să nu te simți așa. Aș vrea să-ți pot spune ceva care să te convingă că pentru mine ești o ființă minunată.

Jenny se privea cum se îmbrăcă, neatentă la vorbele lui.

Era trei dimineața când Martin spuse taximetristului să oprească în fața casei ei.

– Îți mulțumesc, dar prefer să intru singură, zise ea văzându-l că vrea să coboare și el.

– Da, sigur, înțeleg, zise el și o sărută. Te sun mâine.

Jenny încuviință din cap și o luă la fugă spre intrare. Spre groaza ei, pe scări se întâlni cu un vecin care-și scotea câinele la plimbare și roși când acesta o salută cu un „ Bună“. Cum a petrecut Cenușăreasa la bal în seara asta?“

Mormăi ceva și începu să scotocească în poșetă după cheie. O dată ajunsă în casă se rezemă de ușă și își șterse furioasă lacrimile.

Își dezbrăcă rochia și se așeză pe marginea patului, trăgându-și nasul. Oh, Doamne, cum o să reușesc să ajung la masă de dimineață?

Se duse în baie și dădu drumul la apă să se umple cada, apoi se frecă cu un săpun cu miros de levănțică și se lăsă pe spate, să se gândească la noaptea aceea. Un milion de sentimente contradictorii i se învălmășeau în minte și în ciuda voinței sale, intră brusc în panică la gândul că Martin n-o s-o mai sune, mai ales după cum se comportase.

***

Luni, Martin rămase la serviciu până la unsprezece noaptea și tot atunci realiză că e prea târziu să o sune.

Marți telefonă la Elmo Cosmetics, dar i se spuse că Jenny era plecată în cealaltă parte a orașului și că se va întoarce târziu. De la șase la nouă și jumătate îi telefonă din jumătate în jumătate de oră, dar nu-i răspunse nimeni. A ieșit din nou în oraș. Se pare că are o viață socială foarte activă.

Jenny ajunse acasă la zece fără douăzeci, la câteva minute după ce Martin renunță s-o mai caute.

În noaptea aceea dormi foarte prost. De ce n-o sunase? Înțelege, Jenny, ai fost doar o aventură de o noapte. Se simțea jignită, dar pentru nimic în lume nu l-ar mai fi sunat. Era de-ajuns cât se făcuse de râs.

Miercuri, Martin fu plecat din oraș pentru negocierea unui contract și nu ajunse acasă decât la miezul nopții. E prea târziu. Și puse ceasul să sune la ora șase. Trebuia neapărat să vorbească cu Jenny. La șase și un sfert Jenny ridică receptorul.

– Alo.

– În sfârșit... zise el, încercând să-și înfrâneze emoția... De duminică seară încerc să dau de tine.

Lui Jenny începu să-i tremure mâna pe receptor.

– Îmi pare rău... M-ai sunat și la serviciu?

– Da.

– Nu mi-au lăsat nici un mesaj.

– Te-am sunat acasă, dar n-ai răspuns și m-am gândit că ești prea ocupată ca să-mi telefonezi.

– Oh, Martin, n-am fost chiar atât de ocupată. De fapt, n-am fost deloc. Dacă aș fi știut...

Martin era gata să-i spună cât fusese de gelos.

– A fost o prostie din partea mea să nu-ți las un mesaj. Mai suntem prieteni?

– Mai suntem, îi răspunse ea, râzând nervos.

– În cazul ăsta, diseară vreau să cinăm împreună.

– Cu plăcere, dar n-am să pot întârzia mult.

– De ce?

– Trebuie să plec la Albany

– Vin să te iau la șapte și jumătate.

– Nu se poate la șase?

– Ba da, cum să nu.

În timpul cinei discutară despre serviciu, despre vreme, despre mâncare, amândoi simțindu-se parcă prea vulnerabil pentru a-și exploara adevăratele sentimente. După ce terminară cafeaua, Jenny se uită la ceas.

– Îmi pare rău că trebuie să încheiem seara, dar e aproape nouă.

– N-ai timp nici pentru o scurtă plimbare?

– Ți-am spus că va fi o întâlnire scurtă. Trebuie să mă pregătesc pentru prezentare.

– Da, sigur. Sâmbătă seara ce faci?

Jenny ezită o clipă.

– Weekendul ăsta voi în Bar Harbor.

– În Bar Harbor? Asta e o stațiune de vară. Ce fac ei acolo cu produsele cosmetice?

– Le cumpără, iar noi urmărim să creăm o piață de desfacere, zise ea zâmbind.

Lui Martin nu-i venea să creadă ce-i spune. Poate că Dumnezeu îl pedepsea fiindcă își minți mama atunci când îl întrebase dacă are vreo relație. Sau, poate, fiindcă se așteptase ca Jenny să fie la cheremul lui.

– Chiar trebuie să te duci acolo? Vreau să zic, în weekendul ăsta? o întrebă, încercând să-și ascundă nervozitatea.

– Chiar trebuie, Martin. Asta mi-e meseria, iar pentru mine cariera e la fel de importantă cât e și pentru tine.

– Și când pleci?

– Mâine seară, cu avionul de șase și jumătate.

– Am să te conduc la aeroport.

– Îți mulțumesc... ești foarte drăguț.

A doua zi, Jenny petrecu mai mult decât se așteptase cu clientul de la Nacy's și când întâlnirea se încheie era frântă de oboseală. Uitându-se la ceas se îngrozi că Martin s-ar fi putut enerva și ar fi renunțat s-o mai aștepte.

Când coborî în stradă, Martin tocmai se îndepărta în mașină. Probabil că se învârtise în jurul clădirii de o sută de ori până când circulația ajunsese la o oră de vârf și nu mai avusese voie să-și parcheze mașina. Uitându-se nervoasă la ceas, se rugă în gând ca el să nu fi renunțat s-o mai aștepte și să fi plecat acasă. După câteva momente care i se părură o veșnicie, zări mașina apărând de după clădire. Martin nici nu apucă să oprească bine, că ea și deschise portiera și sări înăuntru.

– Acum știi de ce prefer să iau taxiul în locul mașinii, spuse el, grăbindu-se să-i ia valiza pe care o trânti pe bancheta din spate.

– Îmi pare teribil de rău, Martin, dar nu puteam lăsa baltă clientul și nici n-am avut cum să iau legătura cu tine.

– Nu-i nimic, îi răspunse el, dar pe un ton care exprima contrariul, apoi între ei se lăsă o tăcere stânjenitoare.

La ieșirea din Manhattan traficul se bloca și uitându-se la ceasul de la bordul mașinii, Jenny îl întrebă dacă ajunge la timp.

– Cine știe, îi răspunse el scurt. Cred că mai repede ajungi cu avionul la Bar Harbor decât la aeroport la o oră de vârf.

Jenny se uită din ce în ce mai nervoasă la șirul de limuzine și camioane care abia se mișca. Când, în sfârșit, ajunseră la La Guardia, se învârtiră de câteva ore în jurul parcării până găsiră un loc. Străbătură în fugă holul aeroportului și ajunseră la terminalul pasagerilor exact în momentul în care avionul lui Jenny decola.

– Hai să vedem dacă mai există o altă cursă, spuse el, văzând-o cu ochii în lacrimi. Nu suporta să vadă o femeie plângând, iar Jenny nu era capabilă să joace teatru ca să-l impresioneze.

– Asta a fost ultima cursă.

– Să încercăm la altă companie.

– E același lucru. Bar Harbor nu e un nod aerian important. Nu știu ce să fac... slujba asta e foarte importantă pentru mine, spuse disperată.

– Mâine dimineață le poți telefona să le explici situația. N-a fost vina ta, zise el pe un ton mâhnit, dar în sinea lui se bucura de întorsătura lucrurilor.

– S-ar putea să găsim o cursă pentru mâine dimineață.

Dar se părea că zeii erau de partea lui când fucționarul de la ghișeu îi anunță că până luni nu mai există nici o cursă spre Bar Harbor.

Întorși în oraș, după ce băgă mașina în garaj, Martin o întrebă dacă îi e foame.

– Nu prea.

Confuză. De parcă soarta ar fi aranjat lucrurile în așa fel, încât să ajung din nou în patul lui.

– Și acum ce-ai vrea să faci?

– Să mă duc acasă, să-mi desfac bagajul și să mă spăl puțin.

– Ce rost are? Apartamentul meu e vizavi. Te poți spăla și acolo, și după aceea mai vedem ce facem.

Și luând-o de mână, traversară strada și urcară în apartamentul lui, unde Jenny se așeză obosită pe canapea. De acolo văzu fotografiile părinților lui în rame mari de argint și se întrebă cum e să te naști și să trăiești într-o familie bogată.

Apoi observă dezordinea din apartament.

– Pot să-ți ofer o șampanie? o întrebă el, întrerupându-i șirul gândurilor.

Prefer să facem dragoste.

– Mai degrabă aș bea un pahar de vin, dacă ai așa ceva.

Martin turnă vin pentru ea, iar pentru el whisky cu sifon.

Jenny începu să se relaxeze ascultând muzica lentă de la pick-up. Martin îi întinse paharul, apoi se așeză lângă ea.

– De aici panorama e superbă, zise Jenny după ce sorbi din pahar.

– Da, la ora asta, când se înserează, îmi place cel mai mult, îi răspunse Martin privind pe fereastră.

– Când eram acasă niciodată n-am stat să văd cum apune soarele... dar e într-adevăr minunat.

– Și tu ești la fel.

– Vorbești serios?

– Te mai îndoiești?

– Eu nu cred că sunt deloc drăguță, deși mi-o spune multă lume. Și nu știu ce să cred.

– Cum adică?

– Uneori mă simt ca un manechin într-o vitrină, nu ca o ființă omenească.

Martin n-ar fi bănuit vreodată că Jenny, cu farmecul și frumusețea ei, nu se simțea în siguranță. Sub fațada femeii versate era Jenny cea adevărată, fata sosită la New York tocmai din orășelul Biloxi. Sărmana Jenny! Spera ca de atunci încolo s-o poată proteja. Imediat, însă, își aminti că între ei n-ar fi putut exista o relație permanentă, ea fiind catolică și provenind din alt mediu social. Și, oricum, abia o cunoscuse.

Se ridică de pe canapea și schimbă muzica cu ceva mai vesel.

– Cred că ți s-a făcut foame, zise așezându-se din nou.

– Mie nu, poate ție.

– Puțin. Unde vrei să mergem?

Tu hotărești, dar mai întâi așa vrea să mă spăl.

– Da, sigur. Martin rămase singur în salon, locul unde se simțea cel mai bine. De fapt, Jenny îi tulburase existența, viața lui atât de ordonată. Își alungă din minte o presimțire deloc liniștitoare și se duse să-și schimbe cămașa. Pe cea curată o puse pe marginea scaunului și începu să se dezbrace. Ușa băii era deschisă și o văzu pe Jenny pieptănându-și părul superb.

Cuprins de dorință o luă în brațe. Ieșiră din baie și Martin o sărută fără rețineri. Buzele li se uniră într-un sărut devastator. Nemaiputându-se stăpâni, o dezbrăcă repede și-și încolăciră trupurile cu o patimă disperată. Orgasmul îi lăsă fără suflare. Niciodată până atunci Martin nu se implicase atât de profund în actul sexual, iar ceea ce-l făcea deosebit i se datora lui Jenny. Întorcându-se pe spate, o trase lângă el și o îmbrățișă.

– Știu că sunt un egoist, dar mă simt extrem de fericit că ai pierdut avionul.

– Iar eu simt că am să mor dacă nu se va lansa noua linie de produse cosmetice.

Apoi, o vreme, rămaseră tăcuți.

– Îți place mâncarea chinezească? rupse el tăcerea, în cele din urmă.

– Foarte mult.

– Știu un restaurant chinezesc grozav care primește comenzi pentru acasă. Și se întinse după cartea de telefon. Gata, l-am găsit. Îți place rața cu migdale?

– Da, dar comandă ce vrei tu. Eu nu mă pricep.

– Ai încredere în mine? Amândoi știau că e vorba despre ceva mai important decât mâncarea chinezească.

– Da, am încredere în tine, dar nu știu câtă am în mine. Știi că am făcut o greșeală îngrozitoare, nu?

– Nu, nu știu nimic în acest sens. La fel de vinovată te-ai fi simțit dacă n-aș fi evreu?

– Da, la fel. Dar Jenny era conștientă că nu-i spunea tot adevărul. Dacă Martin ar fi catolic, atunci ar fi putut face planuri de căsătorie. Dar așa, probabil niciodată nu-și va ispăși păcatul. Nu vreau să mă simt vinovată, zise, deși vorbele lui îi confirmau temerile.

***

Următoarele două zile fură presărate cu micile plăceri pe care le oferă un weekend obișnuit în oraș, dar faptul că erau împreună dădu un farmec aparte acestui sfârșit de săptămână. Ieșiră cu bicicletele în Central Park, oprindu-se să mănânce hot-dog și înghețată la cornet, vizitară galeriile Muzeului de Artă Modernă, hoinăriră pe Fifth Avenue până la Biblioteca Publică, se plimbară pe străduțele înguste din Greenwich Village. Pentru ei orașul căpătase, parcă, o nouă dimensiune.

Sâmbăta seara făcură cumpărături de la magazinul italienesc și Jenny pregăti cina. Duminică dimineață pregăti micul dejun în timp ce Martin era sub duș.

– Grăbește-te că se răcește! îi strigă așezând tava pe măsuță.

Martin scoase capul pe ușa băii și rânji, cu fața acoperită de spumă de bărbierit.

– Întotdeauna va rămâne fierbinte, o asigură el.

– Despre omletă era vorba, flețule.

După ce ieși din baie Martin se sui din nou în pat și Jenny îi puse tava pe genunchi.

– Cine se uită la tine ar zice că nu știi nici măcar să pui apă la fiert, zise el făcându-i semn să se urce în pat.

– Ceea ce înseamnă că nu trebuie să judeci bucătăreasa după aspectul exterior.

– Tu ești un geniu al gastronomiei. Spaghetele de-aseară au fost extraordinare.

– Am multe talente ascunse.

– Ține-le ascunse, dar nu și pentru mine. Și se întinse să-i scoată halatul, iar Jenny se așeză lângă el, gândindu-se că, oricum, nu mai avea timp să ajungă la masa de la catedrală. După ce terminară de mâncat, Martin puse tava pe podea și citiră ziarul de duminică. Totul se petrece atât de firesc de parcă am fi căsătoriți, se gândea Jenny și dintr-o dată, mult mai mult decât orice pe lume, își dori să se mărite cu Martin. Știa că legătura lor era din ce în ce mai puternică și că el se implica mai mult decât își propusese.

– Martin, îți amintești seara în care ne-am cunoscut? N-aș fi crezut că o să mă îndrăgostesc de tine. Dar m-am îndrăgostit.

Așteptă ca Martin să spună ceva, dar el îi împinse capul pe pernă și îi răsfiră părul, zâmbind încântat de imaginea ei. Acesta era răspunsul lui și pentru moment îi era suficient.

În seara aceea, după ce Martin o conduse acasă, rămasă singură și tristă în mijlocul camerei, se gândi la cuvintele lui. Să fie amanți, deci să trăiască împreună în afara căsătoriei. Dar asta nu va dura o veșnicie. Știa că Martin se va însura cu ea. Trebuia. La nouă și jumătate se întrebă ce-o fi făcând Martin la ora aceea și, instinctiv, ridică receptorul, dar imediat îl puse jos. Apoi se duse în baie și se spălă pe cap, frecându-și părul până simți că o doare pielea capului.

Capitolul 11

Luni seară Martin o sună s-o întrebe ce face, fără să amintească absolut nimic despre acel weekend, de parcă ar fi uitat complet cele două zile de vis. Măcar să-i fi zis: „ Mă gândesc tot timpul la tine“. Dar nici asta nu i-a spus. Ia ce ți se oferă, Jenny, își aminti ea. Asta ai făcut toată viața.

Marți cinară împreună, miercuri o invită la prânz, iar joi luară cina cu el. Vineri, Martin o conduse la aeroport fiindcă își programase întâlnirea de la Bar Harbor.

În timp ce avionul rula pe pistă pregătindu-se să decoleze, Jenny se întreba cum își va petrece el timpul în lipsa ei, dacă îi va fi dor de ea, sau dacă va ieși cu altcineva. Dacă ar fi putut citi gândurile lui, ar fi râs de ce-i trecea prin minte.

Martin o urmări cum se urcă în avion, apoi așteptă până acesta își luă zborul, după care se întoarse și o porni încet spre mașină. Deja simțea că îi lipsește, mai mult decât ar fi dorit. De fapt, mai mult decât îi lipsise cineva vreodată. Ajuns acasă, rămase privind în întuneric.

Nu te mai preface. Recunoaște că Jenny ți-a pătruns în suflet și e mai mult decât o pasiune trecătoare. Te-ai îndrăgostit de ea. Și acum ce-ai să faci? Nu te poți duce cu ea să-ți cunoască familia. Nu are nici un rost, pentru că nu poți avea și pe ea și familia.

Apoi îl sună pe Dominic.

– Eu sunt, Dom. Ce bine că te-am găsit acasă.

– Ce s-a-ntâmplat, bătrâne?

– Ești ocupat?

– Ce-ai de gând? Să facem o carte, un biliard...

– Vreau să discut cu tine.

– Bine, peste o oră, la opt și jumătate, ne întâlnim la Harry's Bar.

La nouă și jumătate, când ajunse Dominic, Martin băuse câteva pahare.

– Ce ți-a trebuit atâta până să ajungi? îl întrebă în timp ce acesta se așează la masă.

– Am mai avut o treabă... Și nu te enerva, că totul se rezolvă. Și acum, bătrâne, sunt al tău. Un whisky cu sifon, îi comandă el barmanului.

– Am o problemă, zise în sfârșit Martin.

Deși îi văzuse privirea tristă, Dominic încercă să-l înveselească.

– Dacă-i vorba de Jenny, te-anunț că în weekend nu o găsești acasă.

– Nu asta-i problema, spuse Martin după ce luă o înghițitură de whisky.

– Atunci?

– M-am îndrăgostit de ea.

Dominic clătină din cap.

– Asta da, problemă.

– Nu știu ce să fac. Atâta vreme cât am crezut că e vorba numai de atrație fizică, totul a fost bine, dar e mult mai mult decât atât. Și mai grav este că și ea mă iubește. Nu vreau s-o dezamăgesc, dar nici nu mă pot însura cu ea. Ce să fac?

Dominic devenise serios. Se simțea răspunzător, pentru că le făcuse cunoștință.

– Situația e cât se poate de delicată, dar sfatul meu este să termini cu ea. Îmi pare foarte rău Martin.

–Și mie îmi pare rău. Nici măcar nu știu cum să-i spun.

Trecuse de ora unu când ajunse acasă și a doua zi se trezi mahmur, dar își petrecu ziua vizitând locurile pe unde trecuseră împreună cu o săptămână în urmă. În drum își cumpără mâncare chinezească și se întoarse acasă, dar amintindu-și cina în doi din weekendul trecut îi pieri pofta de mâncare și aruncă totul la gunoi, după care își turnă ceva tare într-un pahar. Oh, Doamne, cât de greu îi va fi să se despartă de Jenny! Termină ce avea în pahar și-și

mai turnă unul. Asta-l va ajuta să nu mai gândească, să nu mai simtă nimic. Apoi se întoarse pe canapea, cu sticla pe jumătate goală alături.

Și se trezi abia duminică la prânz. Își simțea capul umflat ca un balon și îl dureau toți mușchii. Până atunci nu se mai îmbătase în halul acela.

Când se uită în oglinda din baie arăta la fel de rău pe cât se simțea. Ar fi bine să mă pun pe picioare, își spuse și deschise dulăpiorul cu medicamente de unde luă sticluța cu picături pentru ochi. La șase și jumătate trebuia să fie la aeroport ca s-o ia pe Jenny.

Își pregăti o cafea, o aduse în salon și se așeză privind în jur; era o dezordine de nedescris. O pată mare pe covor, acolo unde răsturnase paharul și scrumiera plină cu mucuri de țigară. Mare minune că nu dăduse foc casei. Nu e bine să fumezi când ești beat, cum nu e bine să te îndrăgostești de o fată de altă religie decât a ta.

În drum spre aeroport se gândi cum să-i spună că trebuie să se despartă, deși ideea în sine îl înnebunea. Poate că, o vreme, ar putea sta împreună. Va avea grijă de ea, îi va oferi tot ce-și dorește, dar cu o singură excepție. Conform religiei ei, el, Martin, îi punea în pericol sufletul nemuritor pentru că nu putea cere în căsătorie. Nu, așa ceva era inadmisibil. Mai bine puneau capăt relației înainte ca suferința să devină mai mare pentru amândoi. Într-o zi, cândva se va însura și va avea copii și, la rândul ei, Jenny își va clădi un cămin. Cu toate acestea, când o zări coborând treptele avionului, se întrebă cum își va aduna curajul să-i spună, fiindcă a o pierde pe Jenny însemna pentru el o suferință enormă.

În timp ce se îndreptau spre oraș, Jenny simți că se întâmplă ceva, ceva îngrozitor, dar îi era teamă să-l întrebe despre ce este vorba. Ajunși în apartamentul lui, Martin se duse și scoase din frigider o sticlă de șampanie. Când intră în salon o văzu pe Jenny golind scrumierele.

– Singurul tău defect este acela că ești dezordonat, spuse ea zâmbindu-i.

– Știu, dar este unul din micile mele defecte.

Vocea lui, în mod ciudat, nu prevestea nimic bun.

– Aș vrea puțină șampanie, zise Jenny ridicând de jos un ziar. Martin îi întinse paharul și se așeză lângă ea. Ți-a fost dor de mine? îl întrebă.

– Mi-a fost cumplit de dor. Este pentru prima oară când mi se întâmplă așa ceva.

Jenny îl privi derutată.

– Totuși, nu pari prea fericit că mă vezi. Te deranjează ceva?

Martin se detesta pentru ce avea să-i spună.

– Uite, Jenny, nu știu cum să-ți spun ca să nu te rănesc... Am greșit crezând și spunându-ți că lucrurile vor fi așa cum trebuie, dar a intervenit ceva. M-am îndrăgostit de tine și vreau să mă însor cu tine, dar nu pot. Sfârșitul poveștii noastre a fost scris acum trei mii de ani, la Ierusalim. Sunt evreu și nimic nu poate schimba acest lucru. Nu-mi pot schimba religia și nici să-mi părăsesc familia nu pot. Dacă am rămâne în continuare împreună vei începe să mă urăști.

Jenny rămase șocată. Vineri, când plecase, Martin nu dădea nici un semn că ar fi vrut să se despartă de ea.

– Nu înțeleg absolut nimic. Ce s-a întâmplat de alaltăieri până azi?

– Am constatat că-mi lipsești mai mult decât aș fi crezut și că ne-am implicat mult prea serios în această relație. Poate părea o cruzime din partea mea dar, crede-mă, într-o zi îmi vei...

– Mulțumi? țipă ea. Ești un ipocrit, Martin. Ți-a plăcut atunci când ți-am spus că te iubesc, chiar dacă în religia mea acest lucru e un păcat, dar când ți-ai dat seama că împărtășești aceleași sentimente n-ai mai fost atât de dornic să continui această relație. Ți-am spus că atâta vreme cât nu ești îndrăgostit, nu contează că te culci cu mine. Te urăsc! Și, luându-și haina, ieși din fugă din apartament.

Vorbele ei îl lăsaseră fără replică. Revenindu-și alergă la lift, dar Jenny plecase deja. Spera s-o găsească așteptând taxiul, dar n-o văzu nici când ajunse în stradă. Alergă să prindă și el unul și ajunse la ea aproape la ora zece. Urcă câte două trepte o dată și sună la sonerie. Văzând că nu-i deschide, începu să bată în ușă.

– Jenny, te rog, deschide, trebuie să discutăm. Ușa rămase închisă, dar după ce-i strigă așa de câteva ori, apăru proprietăreasa care începuă să protesteze:

– Cine te crezi de vii aici să faci gălăgie și să bați la uși?

– Cred că domnișoara McCoy nu se simte bine. Sunteți bună să deschideți ușa? Proprietăreasa nici nu vru să audă până când Martin scoase zece dolari din portofel. Când intră în apartament, își dădu imediat seama că Jenny nu ajunsese încă. Se întoarse acasă îngrijorat și începu s-o sune la telefon din zece în zece minute. La trei dimineața, când tot nu îi răspunse, intră în panică.

***

Când ieși de la Martin, Jenny o porni alergând pe străzi, cu ochii înecați în lacrimi, alunecând cu tălpile subțiri ale pantofilor pe trotoarul înghețat. Era ger, dar nu simțea frigul care-i pătrundea prin haină. Dorea să fugă cât mai departe de locul acela, de Martin de propriile sentimente. În cele din urmă, obosită și trăgându-și sufletul se rezemă de zidul unei case. După ce-și reveni se așeză pe treptele murdare.

Acum nu mai plângea. În sfârșit, realizase că totul se sfârșise. Se amăgise sperând că într-o bună zi Martin ar fi iubit-o atât de mult încât ar fi renunțat la religia lui, o credință care părea să nu aibă pentru el motivații de ordin spiritual. Îi spusese că rareori se ducea la templu și fusese chiar surprins când o auzise spunându-i că ea merge la biserică o dată pe săptămână. Cu toate acestea pentru a fi cu el era pregătită să riște excomunicarea. Deși religia însemna atât de mult pentru ea, ar fi renunțat la biserică pentru a se putea căsători cu el. Era singurul mijloc prin care putea justifica legătura cu Martin. Dar în sinea ei chiar nu știuse că se va sfârși așa? De fapt, era mai vinovată decât el, pentru că dorindu-l atât de mult, refuzase să înfrunte realitatea.

Închizând ochii încercă să nu se mai gândească la nimic. Frigul o moleșise îi în clipa aceea nu voia decât să doarmă, să adoarmă pe vecie.

O trezire doi câini înfometați care-și căutau hrană prin lăzile de gunoi. Abia ținându-se pe picioare porni pe străzile pustii în căutarea unui taxi și nu-și aminti nici drum spre casă, nici cum ajunse sus în apartament.

Imediat se băgă sub pătură tremurând de frig, dar nu reuși să se încălzească. În scurt timp își pierdu cunoștința.

Câteva ore mai târziu, când deschise ochii, totul în jur era alb. Habar n-avea unde se află, dar nici nu-i păsa. Nu dorea decât să adoarmă din nou.

Și atunci auzi o voce. Să fie a tatălui ei? Nu, el o abandonase... așa cum făcuse și Martin. Acum nu mai exista decât în amintirea ei. Închise ochii, alungându-și din minte imaginea lui și căzu într-un somn profund.

Capitolul 12

Jenny se întrema treptat. Martin o vizita la spital chiar și de două ori pe zi, umplându-i camera cu flori și aducându-i mâncare special comandată. Zilnic îi aducea mici cadouri și jucării caraghioase pentru a o face să râdă.

Când se putu da jos din pat, se plimba la brațul lui Martin pe culoar și, în cele din urmă, își recăpătă tonusul obișnuit, moment prielnic pentru el ca să-i vorbească despre planurile sale.

– Jenny, văd că nu amintești o vorbă despre noi. Eu tot timpul numai la asta m-am gândit. Vreau să rămân cu tine. Vreau să discutăm despre căsătorie.

Jenny rămase o clipă pe gânduri.

– Și ce rezolvăm cu asta? Nimic. Ai vorbit cu părinții tăi? Tăcerea lui îi dădu răspunsul. Vezi, Martin, tocmai asta e problema. Cât am stat aici am avut suficient timp să mă gândesc. Dacă familia ta nu mă acceptă, pe mine, Jenny McCoy, catolica, nu mă pot mărita cu tine.

– Oh, Doamne, nu spune așa ceva! Știu că te vor accepta. Trebuie. Dar s-ar putea să mai dureze. Crede-mă că totul se va rezolva.

– Nu știu ce să cred, nu sunt sigură.

– Eu sunt, dacă și tu vrei să ne mai acordăm o șansă. Îi luă mâna într-a lui și i-o strânse cu blândețe. Am închiriat un apartament într-o

clădire din Central Park, cu o panoramă splendidă. Am cumpărat mobilă și am primit asigurarea că în două zile va fi zugrăvit. Sunt convins că o să-ți placă. Și am angajat și o menajeră ca să nu fii nevoită să strângi după mine, adăugă zâmbind.

***

Când ieși din spital, Jenny acceptă să se mute la Martin, măcar până își va recăpăta puterile. Nu cunoștea pe nimeni care să aibă grijă de ea și încă se simțea slăbită. În plus, îl iubea pe Martin.

Apartamentul era exact cum i-l descrisese. Panorama era minunată și camerele spațioase, dar rămase surprinsă de mobila care dădea salonului un aer masculin. Pereții erau zugrăviți în albastru închis. O sculptură ciudată - fâșii din metal zimțat sudate în diferite locuri, vrând să sugereze un cadran solar - atârna deasupra canapelei lipite de un perete, iar masa lungă și joasă, din sticlă, era așezată pe covorul gros în nuanțe ruginii. Două fotolii imense din pluș cadrilat străjuiau șemineul.

Martin ieși pe balcon cu două pahare pline cu șampanie.

– Pentru noi și pentru un nou început.

Jenny luă paharul dar îi evită privirea.

În acea primă noapte, întinsă lângă el, simțea că se întorsese acasă. Martin nu insistase să facă dragoste, precizându-i că va aștepta până ce ea se va simți în puteri. Următoarele două săptămâni avu grijă de ea cu multă răbdare. Într-o vineri Jenny dădu liber menajerei mai devreme, hotărând să-i pregătească lui Martin o cină-surpriză. Săptămâna următoare intenționa să înceapă serviciul și nu va mai avea timp.

În timp ce compunea meniul începu să râdă. Îi va pregăti o cină ca în Louisiana: bame cu pește, anghinare cu crabi, cartofi prăjiți, fasole verde cu migdale și o prăjitură cu nucă.

Martin o sună de câteva ori ca să-i spună să nu se obosească, dar efortul o făcea să se simtă mai bine și mai optimistă, cum nu se mai simțise de multă vreme. Spre seară, când auzi ușa deschizându-se și alergă să-l întâmpine pe Martin, nu arăta deloc obosită.

– Mmm, ce frumos miroși, zise el și o sărută.

Jenny îl luă de mână și-l conduse spre fotoliul unde-i plăcea lui să stea.

– Să bem ceva, îi propuse ea.

– Perfect.

– Dar de data asta mă lași pe mine să prepar băuturile.

– Bine. În seara asta e bine dispusă, se gândi el.

Și, în timp ce-i întindea paharul și se așeza lângă el, Martin aruncă o privire în jur și văzu masa pe care erau aranjate sfeșnicele de cristal și vasul cu trandafiri roșii din mijloc.

– Sper că nu te-ai obosit.

– Sunt fericită când gătesc și, uneori, chiar mă gândesc că ar fi trebuit să mă ocup de gastronomie, nu de cosmetice.

– Bucătăria e singurul loc unde te simți fericită?

– Nu fi insinuant. Dar Martin era doar încântat că ea râdea...

După cină, Jenny rămase la masă uitându-se la el. Parcă niciodată nu-l iubise atât de mult, dar în vocea ei era o umbră de îndoială când îi spuse:

– Doresc atât de mult să mă mărit cu tine. Ești singurul bărbat pe care-l iubesc și-l voi iubi.

Martin o îmbrățișă.

– Oh, draga și scumpa mea Jenny, prin câte suferințe am trecut amândoi. Și încă nu s-au sfârșit, își spuse la gândul confruntării cu părinții săi.

În noaptea aceea făcură dragoste cu o tandrețe pe care nu o cunoscuseră până atunci, de parcă întreaga suferință nu făcuse decât să-i apropie și mai mult. Cu fiecare sărut și mângâiere, Martin devenea tot mai conștient că Jenny ocupa, în viața lui, locul cel mai important.

Dimineața la micul dejun, văzând cât de fermecătoare este în rochia de casă din tafta violet, știu că sosise momentul; va pleca în vest să-și vadă părinții. Probabil că gândul la întâlnirea neplăcută i se citea pe figură, fiindcă Jenny îl întrebă:

– Ce-i cu tine, Martin, s-a întâmplat ceva?

– Nu, nimic.

– Te cunosc foarte bine. Te preocupă ceva, insistă ea.

– Mda, oftă Martin. Am stat bine să mă gândesc și am hotărât să plec la San Francisco imediat ce obțin rezervarea la avion.

Jenny își ținu respirația. Nu avea nici o îndoială că decizia lui Martin era dovada bunelor lui intenții, dar ideea o îngrozea. Știa că legătura lui cu familia e foarte strânsă. Dacă ajungând acolo îl vor obliga să se răzgândească? Totuși, trebuia să plece; era singura soluție.

– Cât crezi că vei lipsi?

– Cam o săptămână.. Nu i-am văzut de când m-am mutat la New York, dar nu-ți face griji. Ai încredere în mine. Totul se va rezolva.

– Am încredere în tine. Acesta era adevărul. Dar când află că își luase bilet pentru după-amiaza aceea, la cursa de ora cinci, simți cum i se strânge inima. În timp ce-i pregătea valiza, se întreba dacă n-ar trebui să plece și ea cu el. Nu ca să-i cunoască părinții, ci ca să-i susțină moralul, dacă ar fi fost nevoie. Apoi realiză că dacă l-ar fi însoțit ar fi făcut-o mai mult pentru sine, să-și domolească temerile.

– Am să te sun în fiecare seară, și dacă ai nevoie de ceva caută-l pe Dominic. Ar fi fost bine dacă erai de acord să vină și el la aeroport. Nu-mi place să te întorci singură, îi spuse el în timp ce aștepta îmbarcarea.

– Nu voiam să împărțin aceste momente cu încă cineva. Ai grijă de tine, Martin.

– Da, iubito, și tu la fel. Mă voi gândi la tine în fiecare clipă cât vom fi despărțiți.

Deși se abținea să nu plângă, Jenny simți că o înecă lacrimile.

– Totul va fi bine, nu-i așa, Martin?

– Da, iubit-o. Ai încredere în mine.

– Am... am. Dorea din tot sufletul să creadă acest lucru.

Când se anunță îmbarcarea, se uită la Martin vrând să-și imprime în mintea imaginea lui; s-ar putea să nu-l mai vadă niciodată.

În timpul zborului, Martin se gândi cum ar fi cel mai bine să-și abordeze părinții. Această sarcină era mai cumplită decât toate presimțirile sumbre ale lui Jenny. Își mai dezamăgise familia o dată, atunci când părăsise firma tatălui său, preferând să locuiască la mii de kilometri distanță de casă.

Când avionul ajunse cu mare întârziere la San Francisco, Martin spera că părinții renunțaseră să-l mai aștepte la aeroport, dar în timp ce străbătea pista îi văzu. Îmbrățișându-i, își dădu seama că va trebui să amâne până a doua zi anunțarea veștii.

– Oh, Martin, de-ai ști cât ne bucurăm că ai venit acasă, îi zise Bess veselă, în timp ce se îndreptau spre mașină.

Dimineața se trezi târziu, iar după-amiază pândi momentul să discute cu tatăl său între patru ochi, dar când acesta se ivi, își pierdu curajul. Seara, pe lângă unchi și mătuși, Bess o invită și pe Sylvia, cu părinții. În timpul cinei, Martin făcu eforturi să fie atent la ceea ce-i spune, dar Sylvia, dându-și seama că n-are chef de vorbă, nu mai insistă.

Imediat după masă, Martin se uită la ceas și spuse:

– Pe mine aș vrea să mă scuzați... Îmi pare rău, dar drumul m-a obosit peste măsură.

Toți îl asigurară că cel mai bine era să se ducă la culcare.

– Sigur că te înțelegem... cursele astea sunt îngrozitoare, așa că nu-i de mirare... după zece ore de zbor e de înțeles că simți nevoia să te odihnești...

Ajuns în camera lui, se așeză la birou și ridică receptorul.

Când auzi vocea lui Jenny inima îi tresări în piept, dar nu știau ce să-și spună. Amândurora le era frică să-și exprime temerile și se limitară la vorbe care știau că plac plăcere celuilalt...

– Știu că totul e bine, iubitule... Da, Martin, am petrecut o seară minunată cu Dominic...

– Călătoria? Frumoasă... Mi-e foarte dor de tine, dar curând vom fi din nou împreună. Doar frânturi și jumătăți de adevăr rostite de amândoi.

***

Când închise telefonul Jenny era la fel de abătută ca atunci când se întorsese de la aeroport când, prea deprimată ca să poată mânca ceva, își turnase ceva de băut și dăduse frâu liber lacrimilor. Și nici nu-l sunase pe Dominic, ci se dusese la culcare după ce băuse câteva pahare.

***

Abia în a treia zi Martin găsi prilejul să-i vorbească tatălui său despre adevăratul scop al vizitei sale și, de fapt, acesta fu cel care deschise discuția. Martin își petrecuse ziua plimbându-se cu mașina de-a lungul coastei oceanului și la întoarcerea acasă, William, majordomul, îl opri pe scări să-i comunice că tatăl său îl așteptă în birou.

Îl găsi pe Juliam într-unul din fotoliile de lângă șemineu.

– Stai jos, Martin, îl invită el, surprins din nou de expresia îngândurată a fiului său.

Martin se așeză în celălalt fotoliu și-și întoarse privirea spre focul din cămin. Julian se ridică și turnă coniac în două pahare.

– Fiule, trebuie să stăm de vorbă, îi zise întinzându-i unul din pahare. Știu bine că te frământă ceva, așa că spune-mi ce-i cu tine.

Martin rămase tăcut.

– Orice-ar fi, am să încerc să te înțeleg ca și până acum.

Dar Martin n-avea curajul să vorbească.

– Voi fi cât se poate de sincer cu tine, continuă Julian. Chiar dacă am suferit când ai părăsit firma și ai plecat la New York, mi-am dat seama că războiul te-a schimbat, că ai nevoie de timp ca să te regăsești. Am considerat că va fi o expediție bună pentru tine, dar iată că te întoarci acasă arătând mai rău decât atunci când ai venit din Germania. Mama ta e foarte îngrijorată. Vom face tot ce dorești. Poți avea încredere în noi.

Martin își trecu degetele prin păr apoi, în sfârșit, rosti primele cuvinte:

– M-am îndrăgostit, dar există niște probleme.

– E însărcinată? îl întrebă Julian după o clipă de ezitare.

– Aș fi vrut eu; ar fi fost mai simplu.

– Ea te iubește?

– Da.

– Îmi închipui că nu vă cunoașteți de multă vreme.

– Nu asta contează. Pe Sylvia o cunosc de o viață.

– Scuză-mă, Martin, dar iubirea nu se naște dintr-o dată, ci treptat. Firește, facem parte din generații diferite.

– Nu cred că acest sentiment s-a schimbat prea mult.

– Ai dreptate, dar problema este ce planuri ai cu această femeie.

Martin își înghiți nodul dureros din gât și spuse:

– Să mă însor cu ea.

– Și de ce ai ținut secret?

– Fiindcă este catolică.

Julian se prăbuși în fotoliu.

– Ai dreptate. Asta e, într-adevăr, o problemă. Și nu greșești când spui că iubirea a rămas aceeași ca pe vremea mea... Martin rămase surprins auzindu-l cum începe să-i povestească despre dragostea lui din tinerețe pentru fata nepotrivită.

– Și eu eram îndrăgostit până peste cap. Acum, când mă gândesc în urmă, îmi vine să râd, atunci însă nimic nu mă poate consola. Despre căsătorie nu putea fi vorba fiindcă familia n-ar fi acceptat-o. Tatălui meu, Dumnezeu să-l odihnească, trebuie să-i mulțumesc că m-a îndreptat pe drumul cel bun. M-am însurat cu mama ta; ea aparținea lumii și clasei noastre sociale și știam că va fi mama perfectă pentru copiii mei. Julian se ridică din fotoliu și-și mai turnă un coniac. Te rog să mă crezi că abia dacă-mi amintesc chipul fetei aceleia. Acum câțiva ani am întâlnit-o întâmplător și aș fi trecut pe lângă ea dacă nu m-ar fi strigat. Am stat de vorbă, dar parcă mă adresam unei străine... Așa că înțeleg prin ce treci, Martin, dar știu că vei depăși momentul. Chiar nu crezi că Sylvia e potrivită pentru tine? Dacă te vei însura cu ea, afecțiunea se va transforma în dragoste, așa cum mi s-a întâmplat mie cu mama ta. Iar când vor veni și copiii, nici n-ai să-ți dai seama cum cealaltă femeie nu-și va găsi loc în mintea ta.

– Greșești, tată. Istoria nu se repetă. Eu nu mă pot însura cu Sylvia tocmai fiindcă face parte din lumea și clasa noastră socială, iar pe Jenny nu o voi uita niciodată. Așa o cheamă, Jenny. Și nu voi înceta s-o iubesc. Crede-mă, tată, o iubesc mai mult decât orice pe lumea asta.

Julian oftă și lăsă paharul din mână.

– Și ce-ai vrea să fac eu?

– Să-mi dai binecuvântarea.

Julian se uită la el cu tristețe. Ar fi făcut aproape orice pentru fiul său. Aproape orice.

– Știi bine cum va reacționa mama ta, nu?

Luptându-se cu propriile sentimente, Martin îi răspunse:

– Știu că va fi dezamăgită, dar n-am ce face. Cineva trebuie să se sacrifice. Fii sincer, tată, eu trebuie să fiu acela? Singura mea vină este aceea că vreau să mă însor cu fata pe care o iubesc, iar a ei nu că este evreică. Nu te rog decât s-o accepți.

– Îmi ceri prea mult, Martin. Cred că ar trebui să urcăm s-o vedem pe mama ta. Știi că nu se simte bine. În ultimele zile, neștiind ce-i cu tine, s-a consumat foarte mult.

Dacă era ceva care să-l consoleze, acesta era faptul că acum nu mai trebuia să țină secretă relația sa cu Jenny.

Înainte să bată la ușa lui Bess, tatăl lui ezită un moment, făcându-și curaj.

– Tu ești, Julian? Intră.

Când intrară o văzură pe Bess întinsă pe un șezlong, cu o compresă rece pe frunte.

– Îmi pare rău că nu te simți bine, mamă.

– Doar capul mă doare, scumpule, în rest mă simt perfect. Tocmai voiam să mă ridic și să cobor la masă. Apoi, văzându-l pe Julian alb ca varul la față, bănui că veniseră să-i dea vești proaste. Vrei să-mi spui ceva, nu-i așa, Martin?

– Da, și sper că vei înțelege. Și-i spuse despre Jenny exact ce-i povestise și tatălui său.

Vocea ei ascuțită i se înfipse în inimă ca un pumnal.

– Cum ai putut să ne înșeli... să nu spui nimic despre... despre femeia asta. Doamne, Martin, chiar nu mai ai pic de respect? Și mai vrei să-ți dau binecuvântarea? Niciodată! țipă ea. Este pentru prima oară când în familia noastră cineva vrea să se căsătorească cu o persoană de altă religie, și tocmai tu să ne faci de rușine!

– Mamă, nu știi ce vorbești. Nici măcar nu o cunoști...

– Nu mă interesează. Trebuie să rupi această relație înainte să ne frângi inimile. Pe obrajii lui Bess se prelingeau lacrimi. De ce nu o poți iubi pe Sylvia? De ce? Ea merită...

– Știu că merită, mamă, dar și Jenny merită. Te rog, acceptă să o cunoști. Te rog.

– Niciodată, Martin. Și-și lăsă din nou capul pe pernă.

Julian se uită la Martin și-i șopti:

– Lasă-mă să vorbesc eu cu ea.

Simțindu-se ca un paria, Martin ieși din cameră și închise ușa în urma lui.

Julian se așeză lângă Bess, îi șterse lacrimile și îi luă palma într-a lui.

– Nu mai plânge, scumpo... Bess, ascultă-mă... Chiar dacă acum nu ne putem înțelege cu el... este, totuși, fiul nostru. Fii înțeleaptă, Bess, Dacă îl alungăm asta îl va face să se atașeze și mai mult de femeia aceea. Încă nu s-a însurat cu ea, așa că să ne rugăm să-i vină mintea la cap. Dacă apucă să se însoare cu ea și noi nu o acceptăm, îl vom pierde definitiv.

– Și tu te aștepți să fiu de acord cu asta? Nu pot, Julian. Nici măcar de dragul lui Martin.

Julian îi împărtășea sentimentele, dar făcea abstracție de ele.

– Nu trebuie neapătat s-o iubești, Bess, dar dacă va deveni soția lui Martin vei fi nevoită s-o tolerezi. Fă-o acum, ca Martin să nu te urască fiindcă ai stat în calea fericirii lui. Cred că sfatul meu e corect.

Bess suspină încet.

– Și dacă vor avea copii? Vor fi catolici. Cum crezi că aș suporta acest lucru?

– Nu știu. Important este să nu ne pierdem fiul. Nu-l aveam decât pe el.

Bess rămase tăcută câteva momente, apoi rosti încet:

– Bine, Julian. Du-te și spune-i să vină aici.

– Ai binecuvântarea noastră, îl anunță când îl văzu pe Martin în hol. Intră, mama ta vrea să te vadă.

– Îți mulțumesc, mamă, zise el pe un ton plin de căință. Crezi că aș face bine dacă i-aș spune lui Jenny să vină ca s-o cunoști?

Julian știa că Bess nu era încă pregătită pentru o astfel de întâlnire.

– Nu încă, Martin, interveni el.

Martin se aștepta la acest răspuns. Ceruse prea mult dintr-o dată. Deocamdată era suficient că părinții lui o acceptaseră pe Jenny.

Capitolul 13

Martin se întoarse la New York mulțumit de victoria obținută, chiar dacă acesta era doar parțială, și sperând că Jenny va înțelege că, deocamdată, părinții lui nu puteau face mai mult. Știa că, mai târziu, când o vor cunoaște, cu siguranță o vor îndrăgi. Când avionul ateriză și o văzu alergând să-l întâmpine, Martin își simți inima tresărind în piept.

– Știi ce înseamnă o veșnicie? o întrebă el printre sărutări.

– Da, un minut departe de tine.

Când ajunseră acasă observă că Jenny aranjase totul ca să-l primească cât mai plăcut: Vazele erau pline cu trandafiri și crini, iar lumânările de pe masă făceau să strălucească paharele de cristal. Martin hotărî să nu-i povestească decât după masă discuția cu părinții

– Pentru tine, iubito. Fie ca acesta să fie începutul unei vieți lungi și fericite împreună, spuse el închinând paharul cu șampanie.

– Sper să fie așa, dar acum nu doresc decât să mă iubești.

Martin o luă în brațe și în momentele sublime ce urmară, se dăruiră unul altuia cu nevoia imperioasă de a se elibera de toată tensiunea acumulată până atunci.

După aceea sosi și momentul adevărului. Jenny nu dorea decât să afle la ce concluzie se ajunsese în privința ei.

– Martin, în afara faptului că ai primit binecuvântarea părinților, nu mi-ai povestit aproape nimic.

– Asta ne și doream, iubito.

– Bineînțeles, dar nu mi-ai spus dacă vor să mă cunoască. Când te-am întrebat dacă n-ar fi bine să vin și eu acolo, mi-ai răspuns...

– Nu-i adevărat, doar că mama nu se simțea prea bine.

– Adică nu era pregătită să mă cunoască, asta vrei să spui. Nu-i nevoie să-mi răspunzi, fiindcă știu că așa este. Până la urmă tot va trebui să ne întâlnim pentru că, altfel, nu mă căsătoresc cu tine.

– Dar te-au acceptat, iubito. Ne-au dat binecuvântarea.

– Nu nouă, ție. Ești fiul lor și ar face orice pentru tine. Pe mine, însă, nu mă vor agrea.

Martin se dădu jos din pat și începu să se plimbe, nervos, prin cameră.

– Și acum ce vrei, Jenny? Au făcut pentru mine tot ce le-a stat în putință.

– Pentru tine, dar nu și pentru mine, insistă ea, deși își dădea seama că e absurdă. Până când nu mă prezinți alor tăi, nu mai vreau să trăiesc cu tine. Nu înțelegi că e un păcat? Trebuie să ne căsătorim.

– Nu sunt pregătit să fac pasul ăsta! izbucni Martin epuizat de tensiunea în care stătuse în ultimile zile.

– Niciodată n-ai fost! Jenny sări din pat, alergă la baie și trânti ușa în urma ei.

Când ea intră în baie, Martin își dădu seama că în seara aceea nu-i va putea suporta istericalele, așa că se îmbrăcă și ieșise în stradă, căutând un bar liniștit.

Sorbind din whisky se gândea la reacția ei, total necontrolată și lipsită de logică. El făcuse tot posibilul, dar nu dorea să-și abandoneze familia, nici chiar pentru Jenny. Părinții lui aveau nevoie de timp ca să se obișnuiască cu situația. Și așa îi dezamăgise fiindcă nu avusese încredere în ei, lucru ce nu avea să și-l ierte niciodată.

Dar, pe măsură că îi trecea supărarea, începea s-o înțeleagă și pe Jenny. Până la căsătorie avea să se simtă de parcă ar comite un păcat de moarte. Avea nevoie de consimțământul părinților lui.

Ieși din bar, luă un taxi și se întoarse în apartament. Când auzi cheia în ușă, Jenny ieși în fugă din dormitor și se aruncă în brațele lui, spunându-i printre sărutări:

– Iartă-mă, Martin. Te rog să mă ierți. M-am purtat ca un copil prostănac. Știu cât de greu le este părinților tăi. Ah, Martin, iubitule, te rog, iubește-mă.

Martin își duse un deget la buzele ei.

– Nu mai vorbi, nu e nevoie. Știu că îți e extrem de greu. Dar dacă noi vom trăi fericiți împreună, și viața părinților mei trebuie să fie la fel. Trebuie să mai avem puțină răbdare, Jenny.

– Bine, Martin, o să am răbdare.

– Îți mulțumesc, iubito, și iartă-mă că mi-am pierdut cumpătul. De îndată ce-mi pun la punct problemele de la serviciu, vom pleca în vacanță.

În noaptea aceea, Martin rămase treaz, cu ochii pironiți în tavan. Deși îi fusese dor de Jenny, nu-și găsea liniștea stând întins lângă ea. Și nu era vorbea doar de gândul la părinții lui. Pentru prima oară după luni de zile începură să-l obsedeze din nou figurile jalnice ale evreilor eliberați din lagărele din Germania și Polonia. Și el era evreu, dar știa foarte puține lucruri despre iudaism.

Dimineață la prima oră, înainte de a se duce la serviciu, trecu pe la sinagoga de pe Hester Street, sperând că acolo va găsi răspunsuri la adevărurile pe care le căuta.

După trei săptămâni de muncă intensă la birou Martin decise că putea pleca în weekend, cu Jenny, în Vermont. Dominic le împrumutase cu plăcere ferma din Vermont, pe care o cumpărase la un preț de nimic în timpul războiului.

Când își aduseră bagajele înăuntru văzură provizia de lemne făcută de Ned, cel care avea grijă de casă în timpul iernii. Lucy, soția lui, șterse praful, umplu camera cu provizii și puse în vază crizanteme și crengi de pin. Dominic îi spusese, neavând altă explicație pentru ca cei doi să nu fie deranjați, că se află în luna de miere.

După un mic dejun cu ouă proaspete de țară și biscuiți, se îmbrăcă și ieșiră afară. Peste noapte căzuse prima zăpadă, iar pinii și brazii străluceau sub cerul albastru, fără nori.

În hambar, Martin găsi o sanie veche și o târâră pe dealul din spatele casei, speriind o căprioară cu vocile lor. De acolo își dădură drumul la vale, stârnind zăpada care le înțepa fețele și izbucniră în

râs când sania se opri brusc în nămeți. Privind-o pe Jenny, Martin se gândi că arată adorabil, cu obrajii îmbujorați de aerul geros.

– Niciodată până acum nu m-am distrat atât de bine și asta datorită ție, îi șopti el. Nu știu cum ar fi viața mea pentru tine.

– Ai avut o ideea excelentă să venim aici. Parcă am fi într-o altă lume.

O clipă rămaseră tăcuți, apoi Martin o ajută să se ridice.

– Mai încercăm o dată? zise ea.

– Îți convine, din moment ce eu car sania, îi răspunse Martin lovind-o ușor cu un bulgăre de zăpadă.

Jenny râse și îl lovi și ea cu un bulgăre, nimerindu-l în bărbie.

– Joci dur, da? spuse el parând următoarea lovitură. Apoi o luară la fugă, în sus spre vârful dealului. Jenny ajunse prima, apoi Martin, trăgând sania după el.

– Vezi, ți-am zis eu că te întrec! strigă ea, gâfâind.

– Nu joci cinstit. Și repezindu-se la ea, o trânti în zăpadă, rostogolindu-se apoi împreună la vale. Când ajunseră jos, Martin care era deasupra o țintui la pământ.

– Vezi, ți-am spus că nu mă poți întrece. Și izbucniră în râs.

– Bine, ai câștigat.

În seara dinaintea întoarcerii le New York, Jenny pregăti o cină specială. Mai târziu, când stăteau în fața focului, Martin îi dărui o brățară de aur cu diamante, iar ea lui o pereche de butoni, tot din aur, în formă de calendar, ce aveau marcată cu un mic rubin data de cinci noiembrie, ziua în care el o ceruse de soție.

– Imediat ce mă întorc din California stabilim data nunții, îi spuse el îmbrățișând-o, după ce puse butoni în cutie.

– Și când am să-ți cunosc familia?

– Cel mai bine ar fi să vină ei la New York, să te cunoască. Ar fi și mai simplu așa, fără restul rudelor.

Preț de o clipă Jenny se întristă, apoi nu se mai gândi la asta.

– Voi încerca să-i fac să mă iubească.

– Știu și nu-ți va fi greu. Nu sunt singurul din familie care are gust la femei.

Jenny îl privi zâmbind; un zâmbet care nu exprima doar curaj ci și încredere.

Imediat după Anul Nou se vor căsători. Așa îi promisese Martin.

Capitolul 14

De parcă zeii le-ar fi invidiat fericirea, nici nu ajunseră bine în apartamentul din New York, că telefonul sună și Martin tresări auzind vocea mamei sale:

– Scumpule, slavă Domnului că ai ajuns acasă, zise ea suspinând.

– Ce s-a întâmplat?

– Nu știu cum să-ți spun, dar tatăl tău a suferit un infarct. Unul foarte sever.

Lui Martin nu-i venea să creadă. Vorbise la telefon cu mama sa chiar în după-amiaza aceea, înainte să plece din Vermont, și totul era în regulă. Iar tatăl său părea foarte sănătos când îl văzuse ultima oară. Mai degrabă sănătatea mamei sale îl îngrijorase.

– Nu înțeleg. Când s-a întâmplat?

– Acum două ore. De atunci, eu și Sylvia te tot sunăm la telefon...

Martin se bâlbâi căutându-și cuvintele:

– Unde... la ce spital...?

– E acasă.

– Acasă? De ce nu l-ai internat?

– Fiindcă nu vrea, spuse ea printre lacrimi.

– Doctorul Silverman de ce n-a încercat să-l convingă?

– Fiindcă-i înțelege frica. I-e teamă că dacă ajunge în spital, n-o să se mai întoarcă acasă.

– Vin acasă cu primul avion, zise Martin. Îmi pare atât de rău că n-am fost acolo, alături de tine.

– Oh, băiatul mamii, vino cât poți de repede.

– Vin, mamă. Te sărut. Și pune jos receptorul, întrebându-se dacă va mai apuca să-i mai spună o dată tatălui său că îl iubește.

Jenny avu senzația că totul se prăbușește în jurul ei. Doar cu câteva ore în urmă părea că nimic nu le poate afecta viitorul. Acum însă, parcă soarta le era potrivnică, ea presimțând că o dată ajuns la San Francisco, părinții nu-l vor mai lăsa să plece. Dar ea nu putea lăsa să se întâmple așa ceva.

– Vrei să vin și eu cu tine în California? Nu neapărat ca să-ți cunosc părinții, ci fiindcă doresc să fiu alături de tine, dacă vei avea nevoie de mine.

Dar Martin era prea îngrijorat din cauza tatălui său, încât abia o auzi ce spune.

– Iubito, mi-ar plăcea să vii cu mine, dar nu e momentul potrivit.

Lui Jenny îi venea să plângă, dar se abținu. Nu voia să-și arate disperarea tocmai atunci. Va avea tot timpul să și-o manifeste după plecarea lui Martin.

***

În momentul în care intră în casa din Woodside, Martin fu cuprins de negre presimțiri. Draperiile grele de la ferestrele salonului erau trase de parcă întreaga casă ar fi fost în doliu, iar când îșsi îmbrățișă mama înțelese imediat că lucrurile nu stăteau bine deloc.

– Oh, dragul meu, îți sunt recunoscătoare că ai venit. Și înainte ca Martin să spună ceva, continuă: Doctorul Silverman tocmai a plecat. Crede că tatăl tău e mai bine astăzi.

Martin încuviință din cap.

– Vreau să-l văd.

– Te așteaptă... i-am zis că vii.

Martin se urcă la etaj și se opri o clipă în fața ușii dormitorului, apoi intră încet. În cameră erau adunate toate lucrurile dragi tatălui său: fotografii în rame de argint și colecția de pipe și trofee, lucruri

adunate pe parcursul vieții. Doar bărbatul care zăcea în pat nu mai era același, iar tuburile grele de oxigen de lângă el arătau ca niște semne rău prevestitoare.

Julian deschise ochii după câteva minute.

– Ai venit de mult? întrebă el cu voce slabă.

– Nu, tată, acum câteva clipe.

Julian oftă.

– Îmi închipui cât ai suferit în ultimele luni, bănuind că nu suntem întru totul de acord cu alegerea ta, și n-am fost lângă tine să te consolez, așa cum ar fi trebuit s-o fac. Tu, în schimb, ai venit imediat ce am avut nevoie de tine. Ajută-mă să mă ridic puțin ca să te văd mai bine... Ah, așa da. Trebuie să-ți spun ceva, Martin. Dacă mi se întâmplă ceva...

Martin încercă să-l liniștească, dar Julian continuă:

– Nu fi naiv, Martin. O dată și o dată tot am să mor și atunci ție și mamei tale vă va fi foarte greu să preluați anumite responsabilități. Nu vreau ca asta să devină o obligație care să-ți influențeze cursul vieții. Înțelegi ce vreau să spun?

Martin n-avea să uite niciodată vorbele tatălui său, care nu însemnau doar că acesta îi dădea binecuvântarea sa, dar că îi și lăsa drept moștenire dragostea.

– Mai vorbim mâine dimineață, spuse Julian cu o voce obosită. Ajută-mă să mă întind.

Martin mai rămase o vreme lângă el ascultându-i respirația slabă. Brusc, Julian începu să horăcăie și fața lui căpătă o paloare cadaverică. Martin se repezi afară să cheme infirmiera, dar la întoarcere constatară că Julian murise.

Încremenind, cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji, Martin șopti:

– Te-am iubit, tată, chiar dacă te-am dezamăgit. Cât de mult aș vrea să-ți spun acest lucru.

Apoi se duse s-o caute pe mama sa. O găsi în bibliotecă, cu Sylvia. În momentul în care îl văzu, Bess înțelese ce s-a întâmplat.

– A murit.

Respectând preceptele iudaice, Julian fu înmormântat cât mai curând posibil, lângă părinții săi și lângă Ephraim. Stând în fața

criptei, Martin avu dintr-o dată o viziune: se văzu îngropat în pământ străin alături de o soție catolică. Imediat, însă, își îndreptă gândurile spre mama sa care asculta, nemișcată, cuvintele rabinului. La sfârșitul slujbei, Martin o prinse ușor de brat pe Bess, care părea pierdută în gânduri.

– Mamă, e timpul să mergem.

Ieșind din micuța capelă, Bess se opri în fața ușilor grele de bronz care se închideau.

Dormi în pace, iubitul meu... viața mea... până ce, prin voia Domnului, vom fi din nou împreună.

În seara aceea Martin îi telefonă lui Jenny și îi fu recunoscător că ea nu insistă asupra detaliilor legate de înmormântare. Jenny îi spuse doar că îl iubește și-l întrebă, șovăind, cam când se va întoarce acasă.

– Încă nu-ți pot spune, iubito. Cred că-ți imaginezi prin ce perioadă grea trece mama.

Da, Jenny știa. Și ea trecuse prin asta când îi murise mama, dar în cu totul alte condiții. Rămăsese singură. Și acum se simțea singură și îi era un dor teribil de Martin, dar îi spuse doar atât:

– Înțeleg că simți, Martin, dar nu uita că te iubesc.

– N-am să uit, iubito. N-am să uit.

Capitolul 15

La început Martin își imagină că, după ce în familie lucrurile se vor liniști și avocații vor pune la punct ultimile detalii, se va putea întoarce la New York. Curând, însă, își dădu seama că asta nu se va întâmpla atât de repede. Fusese numit executor testamentar și existau o mulțime de amănunte ce trebuiau rezolvate.

Îl sună pe Dominic să se învoiască și ca să-și ceară scuze pentru perioada în care va absenta de la serviciu, dar acesta îi spuse să nu-și facă probleme. Beneficiul adus de Martin agenției Gatti situa firma în rândul celor mai profitabile, așa că un an să fi lipsit, și tot nu i s-ar fi reproșat nimic.

Julian își lăsase întreaga avere lui Bess, dar Martin fusese desemnat s-o administreze, fapt ce implica o mare responsabilitate. Ceea ce tatăl său nu reușise în timpul vieții, izbutea după moarte: ca Martin să se implice în afacerile familiei. În același timp, mama sa începea să depindă tot mai mult de el. Deși nu-și exterioriza durerea sau celălalte sentimente, era evident că nu se putea lipsi de prezența lui.

Singura notă veselă în această atmosferă apăsătoare o dădea Sylvia. Aproape că reușea s-o facă pe Bess să râdă, iar când vorbea despre trecut îi amintea de vremurile fericite. În privința lui Martin se părea că dorește să reia relația de prietenie din adolescență.

Într-o seară, după cină, îl găsi în birou. Martin era într-un moment de slăbiciune și simțea nevoia să vorbească. Intuind acest lucru, Sylvia îi pregăti un whisky cu sifon.

– Știi, Martin, tăcerea nu e de aur, e distructivă, îți macină sufletul. Sunt convinsă că-mi poți împărtăși gândurile tale.

Martin scoase un oftat.

– Nu mi-e deloc ușor, Sylvia.

– Întotdeauna e greu să-ți dezvălui sufletul, dar știi bine că eu n-am să te judec niciodată.

Martin se ridică golindu-și paharul.

– Mă simt vinovat față de tata și gândul ăsta nu-mi dă pace, spuse el și se așeză din nou pe canapea.

– Stai puțin, Martin. Doar nu ești responsabil de moartea tatălui tău.

– Nu de asta-i vorba, ci de faptul că în ultimul an l-am neglijat. A suferit foarte mult când am plecat la New York. În plus, cred că știi ce sentimente avea față de Jenny.

– Ești prea dur cu tine. Nu înțelegi că tatăl tău dorea sincer să fii fericit? Poate că îl supăra faptul că Jenny e catolică, dar cu siguranță a înțeles situația. Părerea mea este că a venit timpul să-ți continui viața.

– Când tata trăia aș fi făcut-o, dar acum n-o pot lăsa pe mama singură.

Sylvia sorbi din pahar, întrebându-se de ce încerca să-l trimită pe Martin în brațele altei femei, dar nici nu dorea să-l rețină dacă el n-ar fi fost fericit.

– Nu mai încerca să iei locul tatălui tău. Însoară-te cu Jenny și dacă vei mai considera că trebuie să locuiești cu mama ta, atunci adu-o pe Jenny aici.

– Dar știi și tu că mama n-a acceptat-o, iar acum cu atât mai puțin.

– Și ce ai de gând? Crezi că e corect s-o tot duci cu vorba pe Jenny?

– Nu-mi place cum te exprimi. Intenționam să mă însor cu ea după Anul Nou, dar sunt sigur că în situația de față va înțelege că pe primul loc nu mai stau dorințele mele. Am o responsabilitate

față de mama și nu o pot părăsi acum. Martin se ridică și începu să se plimbe prin cameră. Sunt foarte derutat. Nu știu ce să fac. Vreau să mă port corect și față de Jenny și față de mama. Tu ce crezi că ar trebui să fac?

– Dacă o iubești cu adevărat pe fata aceea, atunci locul tău este alături de ea, zise Sylvia, simțind cum fiecare vorbă i se înfige în inimă ca un pumnal. Mama ta va supraviețui. Toți suferim, dar timpul ne vindecă rănile, iar Jenny nu se va mai mulțumi multă vreme doar cu telefoanele tale, chiar dacă îi spui că o iubești.

Martin știa că Sylvia are dreptate și hotărî ca a doua zi să discute cu mama sa.

La New York, Jenny era chiar mai neliniștită decât bănuia Sylvia. Cu fiecare zi devenea tot mai nesigură de promisiunea făcută de Martin. Ca el să nu-și dea seama de starea de încordare în care se afla, începu să-i trimită scrisori în care-și exprima gândurile optimiste.

Scumpul meu Martin, îi scria ea, mă gândesc tot timpul la tine și-mi amintesc lucrurile mărunte pe care le-am putut face pentru tine... Iubitule, New York-ul este acoperit de zăpadă și ieri a fost cel mai mare ger din ultimii treizeci de ani... La Nacy's promovarea noii game de produse cosmetice a avut succes. La primăvară se va purta rujul roșu-aprins. Dragul meu, mă simt atât de singură fără tine. Când te întorci? Te iubesc.

Martin îi telefona promițându-i că o va suna din nou a doua zi și că se va întoarce cât mai curând posibil.

De la o vreme, însă, telefoanele lui nu-i mai țineau moralul ridicat. Singurătatea o copleșea și era din ce în ce mai deprimată. În cele din urmă, temerile o făcură să ia o hotărâre și zorii o prinseră scriind ultima variantă a scrisorii:

Scumpul meu Martin,

Știu că treci prin momente îngrozitoare, dar la fel de greu îmi este și mie. În singurătatea nopților, mă gândesc și mă întreb încotro se îndreaptă viața noastră. Astăzi, parcă mai mult ca niciodată, m-am gândit la tine și la locul pe care-l ocup în viața ta, și am ajuns la cocluzia că tu aparții unei lumi diferite, în care eu nu mi-aș găsi rostul.

Dacă mă iubeai cu adevărat, m-ai fi lăsat să-ți împărtășesc durerea... dar tu m-ai îndepărtat. Când iubești pe cineva și nu-i poți alina suferința, te simți inutil. Amândoi am înțeles că nu suntem făcuți unul pentru celălalt. Pentru că te iubesc atât de mult, Martin, am să dispar din viața ta. Este singura soluție. Sper și mă rog să nu te irosești.

Cu toată dragostea, Jenny.

Martin citi scrisoarea stupefiat, apoi se repezi la telefon și sună la New York, dar nu-i răspunsese nimeni. Brusc își aminti cuvintele... Am să dispar din viața ta... și fu cuprins de panică. Imediat îi telefonă lui Dominic s-o caute pe Jenny, dar acesta îl anunță că ea renunțase la serviciu și anulase contractul de închiriere al apartamentului pe care insistase să-l păstreze până la căsătorie.

Martin reciti scrisoarea de atâtea ori, încât o învăță pe dinafară. Trecuse deja o lună de când n-o mai văzuse? Ce prostie făcuse! Până și Sylvia îl sfătuise să se întoarcă la New York. Acum o pierduse pe Jenny. Puse mâna pe receptor și-l sună din nou pe Dominic.

– Căută cea mai bună agenție de detectivi din oraș. Nu contează cât mă va costa. Trebuie s-o găsesc.

Dar, pe măsură ce treceau săptămânile și nu afla nimic despre Jenny, speranțele lui păreau că se năruie. Se întorsese în est să o caute personal, dar fără nici un rezultat. După lungi discuții cu Dominic, amândoi căzură de acord că cel mai bine era să părăsească firma și să continue afacerile tatălui său, ocupându-și locul cuvenit, ca partener, la Roth, Seifer, Roth, Stern & Hines.

În ultima seară petrecută la New York - după ce închisese apartamentul și îi predase lui Dominic partea sa de lucrări ale agenției - ieșiră împreună în oraș și Martin se întoarse beat în camera de hotel.

Oh, Doamne, se gândi târându-se în pat, o iubesc atât de mult. De ce n-a mai avut răbdare? De ce n-a înțeles că inima mea nu-i aparține numai ei, ci și părinților mei, că am rămas loial tradițiilor familiei?

Când se trezi să plece la aeroport, fața îi era udă de lacrimi.

Capitolul 16

Întors în California, toată primăvara nu-și putu lua gândul de la Jenny deși, preluând clienții tatălui său, avea mult de lucru la firmă. Uneori, când se întorcea acasă, le găsea pe Bess și pe Sylvia jucând cărți. Deși mereu prezentă, Sylvia nu încerca să-și facă loc în inima lui, iar Martin îi era recunoscător pentru faptul că se ocupa de mama lui, ceea ce el nu putea face, atât din lipsă de timp, cât și pentru că nu avea dispoziția necesară. Singurul antidot împotriva durerii provocate de plecarea lui Jenny era munca, scopul fiind acela să ajungă acasă atât de obosit încât să adoarmă de îndată ce se ducea la culcare.

În vară, Martin fu asaltat de invitații la evenimente mondene, în special la nunți, și decât să încerce s-o convingă pe Bess să-l însoțească, prefera s-o ia pe Sylvia cu el. Sylvia nu-i pretindea nimic și părea că îi respectă durerea. Și, chiar dacă Bess și mama Sylviei nutreau speranțe în privința lor, nu-și exprimau gândurile.

Martin știa că el și Sylvia erau priviți de către prieteni ca un cuplu. De obicei, la dineuri erau așezați unul lângă celălalt și deseori erau invitați împreună în oraș. Treptat, Martin începu să se simtă tot mai bine în prezența ei.

Multă vreme Martin se rugase ca Jenny să-i telefoneze sau să-i scrie, dar își dădu seama că nu-și putea petrece restul vieții doar sperând. Dorea un cămin și copii. Știa că niciodată nu va mai iubi vreo altă femeie cum o iubise pe Jenny, dar era posibil, așa cum îi spusese tatăl lui, să existe și alte feluri de dragoste care să echivaleze cu aceasta.

Cam pe atunci începu s-o privească pe Sylvia într-o altă lumină. Era potrivită pentru el, în sensul în care Jenny n-ar fi putut fi vreodată. Începu s-o invite la excursii în Unir Woods, la plimbări cu barca în golf și la picnicuri în Sausalito. Spre sfârșitul verii, nimeni nu mai punea la îndoială faptul că ei doi se vor căsători, iar Martin părea să ageeze această idee.

Într-o seară, după ce terminară cina pe care o luau la Vic's, Martin întinse mâna peste masă și-i luă palma într-a lui.

– Te iubesc, Sylvia.

– Vorbești serios, Martin? întrebă ea stânjenită. Chiar serios? Aveam impresia că încă o mai iubești pe Jenny.

Nu minți, își zise el.

– E adevărat că Jenny a ocupat un loc important în viața mea și, probabil, va rămâne mereu o parte a tinereții mele, dar e timpul să mă măturizez și doresc să-mi continuu viața alături de tine.

– Încă mai suferi din cauza ei, nu-i așa?

– Nu pot nega acest lucru, dar acum pot privi cu obiectivitate relația noastră și înțeleg că dacă ne-am fi căsătorit n-am fi fost prea fericiți. Vreau să mă crezi că doresc să mă căsătoresc cu tine, că am nevoie de tine.

Sylvia rămase tăcută.

– Desigur, nu te-am întrebat dacă și tu vrei. Nu sunt cea mai bună partidă pentru tine, dar ceea ce contează este faptul că doresc să mă însor cu tine și să încerc să te fac cea mai fericită femeie din lume.

Sylvia începu să plângă. Aplecându-se peste masă, Martin îi ridică fața spre el și o sărută.

– Te rog, mărită-te cu mine.

Acesta era momentul pe care Sylvia îl visase ani în șir. Să se căsătorească cu Martin era lucru pe care și-l dorise cel mai mult,

iar dacă i-ar fi cerut-o înainte de a o fi cunoscut pe Jenny, inima i-ar fi fost plină de bucurie. Acum, însă, această fericire era umbrită. Voia ca Martin să fie foarte sigur de hotărârea pe care o luase. Ce s-ar întâmpla dacă Jenny s-ar întoarce, cândva, și el ar părăsi-o? Câteva clipe îl privi în tăcere, apoi îi zise:

– Mă mărit cu tine, dar mă gândesc ca, deocamdată, să nu spunem nimănui că am hotărât, nici măcar mamei tale sau părinților mei, ca să ne asigurăm că într-adevăr dorim acest lucru.

Martin avea sentimentul că este respins.

– Cum vrei tu. Eu credeam că în două luni ne putem căsători. În fond, nu suntem chiar doi străini.

– Ba într-un fel suntem. Mai avem multe de aflat unul despre celălalt.

– Ai dreptate, recunoscu el. Și cam cât ai vrea să aștepți până să anunți căsătoria?

– Până în primăvară, zise ea cu hotărâre.

Și așa rămase stabilit; lumea n-avea decât să vorbească ce o vrea, dar ei nu vor confirma zvonurile în următoarele șase luni.

Până la urmă Martin fu mulțumit de această așteptare. Păstrarea secretului le dădu răgazul să petreacă mult timp împreună - timp în care, pe lângă vechea prietenie care îi lega, se înfiripă și o legătură afectivă puternică.

Capitolul 17

În sfârșit, sosi și ziua nunții. Bess era aproape la fel de fericită ca mireasa; amândouă își vedeau visul devenind realitate.

Bess intră în dormitor, unde Sylvia își aranja părul, după ce servitoarea o ajutase să-și îmbrace rochia de mătase brodată cu perle.

– Am vrut să te văd înainte să-mi devii noră în mod oficial, dar după atâția ani de când ne cunoaștem nici un cuvânt nu ne-ar putea apropia mai mult. Ne-ai făcut amândurora o imensă bucurie.

Sylvia o îmbrățișă.

– Ți-am promis că-l voi face pe Martin fericit.

– Știu că așa va fi, draga mea. Și scoțând un șirag de perle dintr-o casetă, i-l puse la gât. Le-am primit în ziua nunții de la bunica lui Martin și acum ți le ofer ție cu aceeași dragoste. Poartă-le fericită, scumpa mea.

***

În camera în care își petrecuse copilăria, Martin, care băuse niște coniac ca să prindă curaj, se chinuia să-și pună butoni cu perle. Când, în sfârșit, reuși, se apucă să-și înnoade cravata. Nervos că nu nimerea nodul, trase de ea lărgindu-și gulerul.

– Dă-mi voie să te ajut, îi spuse Dominic înghiontindu-l ușor. Tu relaxează-te, bătrâne.

– Să mă relaxez? Sunt speriat de moarte.

– O să-ți treacă repede. Ești un bărbat norocos că te însori cu o fată ca Sylvia. E nemaipomenită. Mă întreb, ce-o fi găsit la tine?

– Mulțumesc, vorbele tale sunt foarte încurajatoare.

– Am glumit, dar aveai nevoie de un duș rece. Trebuie să apară cavalerul de onoare care te va conduce la altar.

Muzica deja începuse. Cei doi prieteni urmăriră trecerea domnișoarelor de onoare pe culoarul din mijloc apoi ocupându-și locurile. După aceea, organistul începu marșul nupțial.

Sylvia, cu o ținută majestuasă, coborî scara de marmură, urmată de Linda, nepoata ei de treisprezece ani, care-i ducea trena. Perlele îi străluceau la gât și avea brațele încărcate cu trandafiri și lăcrămioare.

La intrarea în salon fu întâmpinată de tatăl ei. Linda îi aranjă voalul apoi se îndepărtă. Sylvia își luă tatăl de braț și așteptă până ce două fetițe care purtau coșuri cu flori, îmbrăcate în rochițe lungi din organdi alb, împrăștiară petale roz de trandafir de-a lungul culoarului. Apoi, cel mai tânăr dintre veri, Ephraim Roth, îmbrăcat în pantaloni negri de catifea și cămașă albă de mătase, aduse verighetele pe o perniță de satin alb.

În sfârșit, Sylvia și tatăl ei porniră pe culoar, apropiindu-se de altar, în șoaptele admirative ale oaspeților:

– Arată superb... a pus mâna pe cel mai râvnit celibatar din San Francisco.

Când ajunseră sub baldachin se făcu liniște. Tatăl o îmbrățișă scurt șoptiindu-i: „Te iubim“, apoi o conduse la viitorul ei soț. Sylvia și Martin rămaseră unul lângă celălalt în timp ce rabinul rostea jurămintele, repetate de cei doi, după care, conform tradiției, Martin sparse sub talpă paharul de vin și rabinul îi declară soț și soție.

În timpul ceremoniei Bess se abținu să plângă, de teamă că nu s-ar mai opri, dar mama Sylviei plânse în voie.

Cele două familii rămaseră în holul cel mare să întâmpine nuntașii, dar Bess urmărea discret dacă șampania în pahare cu picior înalt și tăvile cu fursecuri erau servite cum trebuie.

După ce oaspeții felicitară tinerii căsătoriți, Bess îi îndrumă să intre în sala de bal. Mireasa, mirele și rudele apropiate se așezară la o masă lungă, în față, iar ceilalți musafiri la mesele rotunde de câte zece persoane. Bess privi în jur zâmbind mulțumită; argintăria și cristalurile străluceau pe fețele de masă din damasc alb, iar florile din vaze înmiresmau aerul cu parfumul lor suav.

Amintindu-și nopțile nedormite și discuțiile exasperante cu domnul Maiard, furnizorul, râse în sinea ei. Până la urmă conveniră să nu se servească crustacee, deși nimeni nu mai respecta ritualul alimentar evreiesc, și stabiliseră ca meniul să fie compus din pateuri, supă de cireșe și fazan cu orez și miez de anghinare.

Înainte de servirea tortului, chelnerii aduseră cupele cu înghețată asortată, în formă de inimioară. Apoi fu adus tortul miresei, făcut din șase straturi, din care Sylvia și Martin tăiară prima felie. După alte câteva toasturi, orchestra își făcu apariția pentru a începe dansul.

Când Sylvia și Martin intrară în ring, oaspeții îi aplaudară. Puțini mai văzuseră o pereche atât de frumoasă, promițând să aibă un viitor strălucit. Ceva mai târziu, Dominic îi spunea Sylviei:

– Aproape că m-ai convins să mă însor. În concepția mea tu reprezinți femeia perfectă și cred că Martin e un tip norocos. Totuși, vreau să-ți dau un sfat, dacă nu te superi.

– Te rog, zise ea, sperând că nu e vorba despre Jenny McCoy.

– Ai răbdare cu el.

Sylvia nu înțelese prea bine la ce se referă, dar îi spuse:

– Voi avea... și-ți mulțumesc că te gândești la amândoi ca un bun prieten.

La miezul nopții Sylvia și Martin se retraseră în dormitorul apartamentului din care Bess se mutase după moartea lui Julian, redecorându-l pentru tinerii căsătoriți imediat ce Martin hotărâse că vor locui la Woodside.

Pentru a evita glumele ce se făceau, de obicei, pe seama acelei nopți, se prefăcură că se grăbesc să plece, chiar atunci, în luna de miere. După ce scăpară de ploaia de orez aruncată în urma lor, ocoliră casa atenți să nu fie văzuți și, cu farurile stinse, Martin con-

duse mașina pe aleea spre garaj. Chicotind, se furișară în vârful picioarelor prin holul servitorilor și urcară la etaj pe scara din spate.

Martin deschise ușa și o trecu pragul în brațe. Când o lăsă jos, Sylvia aruncă imediat o privire spre patul vechi cu tăblii de lemn. Draperiile vișinii erau prinse pe o parte și de alta cu șnururi de mătase; în cămin focul ardea vesel încălzind camera, fiindcă deși era iunie, seara era răcoare. Servitoarele lăsaseră lângă pat o sticlă de șampanie și dăduseră cuvertura la o parte, lăsând să se vadă așternutul de satin alb.

O clipă, amândurora le veniră în minte amintiri nedorite: șampania era băutura preferată a lui Jenny... a lor... și imaginea ei parcă-i trecu prin fața ochilor. Ghicindu-i gândurile, Sylvia își dori să fi fost prima lui iubire.

Martin desfăcu dopul sticlei de șampanie și-i turnă în pahar.

– Pentru tine, iubita mea. Fie ca viața noastră să fie la fel de fericită ca în această noapte. Și rostind aceste cuvinte, Martin chiar credea că așa va fi.

– Sper, zise ea, ciocnind paharul de al lui.

Sorbiră băutura în tăcere, așezați în fața șemineului. Când terminară, Martin ieși să se schimbe, iar Sylvia se dezbrăcă și-și puse cămașa de noapte.

Era foarte emoționată când se întinse în pat, așteptându-l pe Martin: se simțea de parcă el ar fi fost un străin, iar ea virgină, poate fiindcă fusese împreună doar o singură noapte, demult, înainte de război. Tresări când Martin se apropie de ea stingând lumina. Când se aplecă deasupra ei și-i sărută buzele, doar focul din șemineu îi lumina chipul. Sylvia îi luă fața în căușul palmelor și toată spaima i se risipi. Spre surprinderea sa, Martin fu copleșit de atingerea ei, dar toate reținerile dispăruseră de îndată ce deveniră un singur trup. Restul nopții plăcerea nu le mai fu umbrită nici de amintirile trecutului, nici de temerile pentru viitor.

Dimineața, Martin se trezi devreme, dar rămase întins în pat privindu-și soția cum doarme. Acum, parcă o vedea cu alți ochi. Oh Doamne, ce norocos sunt că am o asemenea soție, își spuse.

Sylvia se întinse somnoroasă și deschizând ochii îl văzu pe Martin zâmbind.

– Ai dormit bine? întrebă el, luând-o în brațe.

– Ca o pisicuță lipsită de griji.

Căsătoria e un lucru minunat, se gândi Martin și, strângând-o în brațe, oă sărută cu pasiune reluând jocul dragostei.

– M-ai făcut foarte fericit, Sylvia, îi spunea ceva mai târziu, rugându-se ca ziua aceea să fie începutul fericit al unui lung șir de ani petrecuți împreună, iar Sylvia își promise să fie o soție bună care să nu-l agaseze cu suspiciuni și gelozii stupide.

În momentul acela se auzi sunând ceasul așezat pe polița șemineului.

– Martin, iubitule, e ora șapte și mai avem atâtea de făcut înaintea plecării.

Când Martin ieși de sub duș, o găsi periindu-și părul ce cădea în bucle mari peste cămașa de noapte din satin.

– Dă-mi voie să te privesc, spuse el luându-i palmele într-ale lui și întorcând-o cu fața spre el. Ești frumoasă și te iubesc.

Sylvia dorea să creadă că în cele din urmă se îndrăgostise de ea, dar nu-i spuse decât atât:

– Sper că, în timp, lucrurile să meargă din ce în ce mai bine. Când coborâră la parter, Bess și Dominic îi așteptau. Sylvia se îmbrăcase într-o rochie de lână mov, la care-și asortase geanta și pantofii, iar pe braț ținea haina din blană de samur, un dar de nuntă de la Bess.

O îmbrățișă pe Bess, mulțumindu-i pentru frumoasa nuntă pe care o organizase, apoi își îndreptă privirea spre Dominic parcă spunând: „Voi ține seama de sfatul tău. Voi fi răbdătoare". Și cu voce tare:

– Îți mulțumesc că ai venit la nuntă. Mi-ar fi părut rău să nu poți ajunge.

Bess rămase pe alee până ce mașina condusă de Edward nu se mai văzu, ducându-i la aeroport de unde trebuiau să ia avionul spre est pentru ca a doua zi să se îmbarce pe vasul Andrea Doria.

De această dată, când ajunse pe aeroportul La Guardia și, mai târziu, când ieșiră la plimbare pe străzile din Manhattan, fantasmele trecutului nu-i mai bântuiră imaginația lui Martin.

Cinară la Le Pavillon, apoi să duseră să danseze la Starlight Roof unde cânta orchestra lui Guy Lombardo. Noaptea, la hotel, făcură dragoste cu o pasiune pe care Martin nu i-o bănuise. În acele clipe își dădu seama cât de mult îl iubește Sylvia și, din nou, își jură, să n-o dezamăgească.

***

Cele cinci zile petrecute la bordul vasului Andrea Doria trecură ca un vis și odată ajunși în portul Southampton trebuiră să debarce. De acolo o mașină îi conduse la hotelul Connaught, aruncându-i într-o atmosferă de opulență afișată, specifică perioadei interbelice. Văduve bătrâne și bogate stăteau în holul hotelului la o șuetă cu ceai și sandvișuri cu castraveciori, iar salonul era ocupat de foști ofițeri, mustăcioși și irascibili, și la tot pasul se găsea câte cineva care s-o întrebe pe Sylvia dacă Madame are nevoie de ceva.

De-abia când ieșiră să viziteze orașul, urmele războiului își făcură simțită prezența. Până și în elegantul cartier Mayfair șirul caselor construite în stil georgian și aliniate perfect era pe alocuri întrerupt de către un teren viran, semn al bombardamentelor.

Văzură Westminster Abbey, vizitară clădirea parlamentului și asistară la schimbarea gărzii, iar în Turnul Londrei admirară bijuteriile Coroanei.

Deși Sylvia se simțea deja obosită, Martin insistă să petreacă câteva zile și la Paris înainte să ajungă la Veneția unde, îi promise el, se vor odihni.

Dar amândoi se bucurară când părăsise Parisul fiindcă, deși orașul, cu cafenele pe trotuar și celebrele monumente istorice, îi fascină, parzienii păreau destul de ostili față de americani, prefăcându-se că nu aud ce sunt întrebați sau că nu înțeleg, deși Martin vorbea foarte bine limba franceză.

Veneția, în schimb, le împlini toate așteptările. Era, așa cum i-l descrisese Martin, un oraș anume construit pentru îndrăgostiți. Sylvia parcă se trezise într-un alt secol, unde cele mai nebunești fantezii puteau deveni realitate.

În prima noapte rămase multă vreme pe balconul camerei de hotel uitându-se la gondolele ce pluteau pe Canal Grande și ascultând serenatele cântate de gondolieri, compuse, probabil, cu sute de ani în urmă

– Sylvia!

Vocea lui Martin o readuse la realitate.

– Da, iubitule, îi răspunse ea întorcându-se de la fereastră.

– Îți place priveliștea?

– E superbă. Cred că este cel mai frumos loc pe care l-am văzut vreodată. E atât de romantic...

În noaptea aceea pasiunea cu care se iubiră atinse noi culmi ale plăcerii.

Dimineață, Sylvia se trezi devreme și coborî singură la micul dejun. Era doar șapte, dar nu voia să piardă nimic din ceea ce se putea vizita în bella Venezia...

Când se întoarse în cameră după o scurtă plimbare pe străzile din jurul hotelului, îl găsi pe Martin îmbrăcat.

– Dumnezeule, la ce oră te-ai trezit? De acum încolo, când mai ai de gând să dispari, lasă-mi un bilet.

– Ți-ai făcut griji pentru mine? îl întrebă ea, încântată în sinea ei.

– Da... puțin. Unde-ai fost?

– Jos, la micul dejun.

– Așa devreme? Eu abia acum am sunat să aducă micul dejun, așa că n-am de ales și o să te uiți la mine cum mănânc. După aceea, dacă ești cuminte, o să ieșim puțin în oraș.

Sylvia izbucni în râs și Martin o luă în brațe.

***

La ora douăsprezece se aflau la o cafenea din piața San Marco, înconjurați de porumbei care se plimbau cu nonșalanță printre mese, și care, parcă la un semn, își lua cu toții zborul, aproape întunecând cerul.

– Oh, Martin, sunt atât de fericită că suntem aici împreună.

– Da, știu. Și luând-o de mână, continuă: Acum vom face o plimbare pe care n-o vei uita niciodată. Și se întoarseră pe Canal Grande, unde Martin închirie o gondolă pentru întreaga după-amiază, ca să admire palatele și bisericile ce străjuiau malurile acestuia.

– Îmi pare atât de rău că mâine plecăm. Crezi că o să ne mai întoarcem vreodată aici? îl întrebă Sylvia, cu o umbră de tristețe în voce.

– Bineînțeles. Am putea veni aici în fiecare an, să aniversăm căsătoria noastră.

A doua zi la prânz se aflau în trenul care-i ducea la Roma. După ce se instalară la hotelul Excelsior și ieșiră să viziteze orașul, Sylvia simți că Martin este abătut și distant, așa cum se întâmplase când se despărțise de Jenny.

Dar Martin nu se gândea la Jenny, ci la scenele la care asistase în zilele ce urmaseră imediat după capitularea Italiei, la copiii care scormoneau în mormanele de gunoaie și la fetița de treisprezece ani care-și vânduse trupul pentru o bucată de ciocolată.

Încercând să-și alunge din minte acele imagini de coșmar, își propuse un program de distracție cât mai variat. Dansară până spre ziuă iar când Sylvia se trezi la prânz, încă obosită, Martin îi prezentă o listă lungă a locurilor pe care urmau să le viziteze: Forumul, Coliseumul, Pantheonul, Termele lui Caracalla. Traversară Tibrul ca să ajungă la Vatican și să viziteze catedrala Sfântului Petru și muzeul, iar seara Martin o anunță că rezervase o masă pentru cină la un celebru club de noapte. Sylvia era gata să protesteze, când îi remarcă expresia tensionată. Neștiind sigur ce îl preocupă, acceptă fără comentarii, deși ar fi preferat ceva mai intim, la hotel, sperând ca programul clubului să-l înveselească. Trebuia să aibă răbdare, așa cum o sfătuise Dominic.

Și, într-adevăr, în încăperea întunecoasă, îmbâcsită de fum de țigară, Martin părea că-și recăpătă buna dispoziție; râse zgomotos la glumele italienești pe care Sylvia nu le înțelegea, și bău mai mult decât de obicei. Dar când credea că ea nu-l observă se întristă și fața lui căpăta o expresie indiferentă. În cele din urmă, când o văzu aproape adormită, decise că ar trebui să plece. În drum spre hotel Sylvia încercă să ghicească de ce este atât de deprimat și primul gând fu acela că ceva îi amintise lui Martin de Jenny, dar imediat își zise că asta e o prostie.

Ajunși în apartamentul de la hotel, Martin se dezbrăcă și se trânti pe pat. Sylvia se duse în baie, dădu drumul la apă și intră în cadă. Întinsă pe spate și privind la tavan, încercă să gândească logic.

Capitolul 18

Călătoria spre casă fu obositoare așa că la New York nu rămaseră decât o noapte. Avionul avusese întârziere și nu apucară decât câteva ore de somn înainte să se întoarcă pe aeroportul La Guardia ca să prindă cursa de San Francisco.

Obosită și apatică, Sylvia abia dacă avu puterea să despacheteze bagajele și să împartă cadouri lui Bess și părinților săi, înainte să urce în dormitor și să se prăbușească în pat.

Vineri, a patra zi după sosirea lor acasă, Bess organiză o mică petrecere de familie pentru a le sărbători întorcerea. Martin se întoarse mai devreme acasă de la birou și o găsi pe Sylvia încă în pat.

– Te simți bine? o întrebă, știind că, de obicei, la ora aceea era jos, dându-i o mână de ajutor lui Bess.

– Da, îi răspunse Sylvia încercând să se dea jos din pat. Nu știu ce-i cu mine. Călătoria în Europa m-a obosit peste măsură.

La masă aproape că nu se atinse de mâncare și la un moment dat își ceru scuze că ar vrea să se retragă. Martin se ridică imediat în picioare.

– Ești sigură că te simți bine? o întrebă priviindu-i chipul palid.

– Da, încă nu m-am obișnuit cu schimbările de fus orar.

– Sigur despre asta e vorba?

– Bineînțeles. Mi-e somn și vreau să dorm. Cu o mină veselă le ură noapte bună musafirilor, dar o dată ajunsă în hol simți că i se face rău. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare și se rezemă de perete așteptând să-și revină, după care urcă în dormitor, se băgă în pat și adormi imediat.

Dimineață când coborî în sufragerie, Martin și Bess tocmai își terminau micul dejun.

– Oh, Doamne, nu pot să cred că am dormit atât de mult! De ce nu m-ai trezit, Martin?

– Fiindcă dormeai profund. Cum te simți?

– Bine acum, îi răspunse, deși încă se simțea slăbită.

– Cum adică? Ești bolnavă? interveni Bess.

– Nu bolnavă... mă simt mai degrabă ciudat...

– Cum „ ciudat"? Ce simți?

– Mamă, cred că exagerezi.

– S-ar putea, dar tot nu mi-ai răspuns ce simți.

– Am o ușoară senzație de greață...

Bess se lumină la față.

– În cazul ăsta am să-ți programez o consultație la doctorul Friedman. Și înainte ca Martin să obiecteze, formă numărul medicului, pe care-l știa pe dinafară, iar acesta îi spuse că o așteaptă pe Sylvia la ora două.

În drum spre spital, Bess se strădui să pară veselă dar când intră în cabinet începu să se plimbe nervoasă prin sala de așteptare.

După ce o examină, doctorul Friedman îi spuse Sylviei să se îmbrace și cu zâmbetul pe buze o invită să se așeze pe un scaun, în biroul lui.

– Draga mea, cred că ești însărcinată.

– Sunteți sigur?

– Aproape sigur. Firește, îți vom face analize ca să ne asigurăm.

Copleșită de fericire, Sylvia dacă abia mai dădea atenție sfaturilor doctorului Friedman. Nu-l auzi decât spunând:

– La primul copil, în trezeci la sută din cazuri femeile au mai multă nevoie de odihnă și de supraveghere specială.

Sylvia îl privi îngrijorată.

– Domnule doctor, trebuie să am acest copil și el trebuie să se nască sănătos.

– Nu avem motive de îngrijorare, dar îți sugerez să nu faci eforturi, să te odihnești după-amiaza, să nu fumezi și să nu bei alcool. Și ai grijă cu dieta. La vârsta ta, după ce vei naște e mai greu să dai jos kilogramele în plus

– Nu e prea complicat, replică ea, zâmbind.

– Vino s-o anunțăm pe soacra ta. Îmi imaginez cât de fericită va fi. Și, luând-o de umăr, o conduse în sala de așteptare.

– Draga mea, se pare că Dumnezeu te va binecuvânta cu un nepot. Felicitări ție și lui Martin. Sunt sigur că Sylvia va suporta excelent sarcina.

Bess ar fi vrut să-i telefoneze chiar atunci lui Martin, dar Sylvia insistă să aștepte până se întoarce de la birou. La șase și jumătate, când auzi mașina oprindu-se pe alee, ieși din casă în fugă și se aruncă în brațele lui.

– Iubitule, ghicește...

– Oh, Doamne, e adevărat! Ești sigură? Cât sunt de fericit! Un copil înseamnă pentru mine mai mult decât orice pe lume.

– Asta și vreau, Martin, să te fac fericit.

– Sunt mai fericit decât merit să fiu.

În noaptea aceea o ținu în brațe, copleșit de tandrețe și dorință, sentiment pe care nu-l mai încercase până atunci. Sylvia va fi mama copilului lui, cea care-i va desăvârși menirea, astfel făcându-l să se simtă un om împlinit.

***

În următoarele luni viața își urmă cursul obișnuit. După un mic dejun în doi - fiindcă Bess se trezea târziu - Martin o lăsă pe Sylvia în oraș, să-și viziteze părinții și, de cele mai multe ori, să ia prânzul cu vreo prietenă.

Martin urmărea fericit cum trecea de la hainele obișnuite la îmbrăcămintea pentru gravide. Deși mama ei și Bess o încurajau să-și satifacă toate poftele, Sylvia își controla conștiincios greutatea. Își lua vitaminele și, pe lângă tabletele de calciu, bea zilnic trei pahare cu lapte.

Până în luna a opta Sylvia avu superstiții în privința mobilării camerei copilului, deși doctorul Friedman o asigurase că amândoi sunt perfect sănătoși. Dar când Bess aduse în casă căruciorul căptușit cu satin alb și împodobit cu fundulițe bleu, fu la fel de încântată ca și soacra sa.

Când Martin văzu fundițele începu să râdă

– Și dacă va fi fată?

– Nu cred, zise Sylvia. Mai mult ca sigur vei avea un fiu, dar dacă va fi altfel vom înlocui fundițele bleu cu unele roz.

Câteva săptămâni mai târziu, într-o dimineață când cobora la micul dejun, Sylvia se împiedică de ultima treaptă, dar reuși să se

prindă la timp de balustradă astfel că spaima fu mai mare decât lovitura. Totuși nu răsuflară ușurați decât atunci când doctorul Friedman, chemat de urgență, le confirmă că Sylvia nu avea nimic. Cu toată asigurarea, la ora unu noaptea Sylviei i se rupse apa. Neștiind că să facă, Martin o strigă pe Bess, care veni în fugă în dormitorul lor. Deși speriată, ea reuși să-și păstreze calmul și le telefonă doctorului Friedman și mamei Sylviei.

Doctorul Friedman ajunse în mai puțin de o jumătate de oră. După un consult sumar le spuse că nu este nevoie să se grăbească să meargă la spital până ce contracțiile nu deveneau regulate. Apoi coborî cu Bess la parter.

Martin își trase un scaun lângă pat și luând-o de mână o întrebă dacă are dureri.

– Nu, nu mă doare prea tare.

Dar peste o oră când doctorul Friedman intră în dormitor, Sylvia gemea, iar contracțiile erau din ce în ce mai puternice și mai dese.

– Încearcă să te relaxezi și să respiri normal, o sfătui el. Ești prea încordată... Acum e bine. Ca să te liniștești și să nu te obosești, vom merge la spital cu ambulanța.

Sylvia încercă să-i urmeze instrucțiunile, dar următoarea contracție fu atât de ascuțită încât țipă de durere și-și înfipse unghiile în mâna lui Martin, zgâriindu-i pielea.

Apoi simți cum este ridicată și întinsă pe targă, coborâtă pe scări și băgată în ambulanță. Martin urcă lângă ea și mașina porni în sunetul sirenei. La spital fu mutată imediat de pe targă într-un pat, dar Sylvia nu se gândea decât la contracțiile dureroase care se înteteau. Ultima o făcu să-și muște buza până la sânge.

– Sunt aici, iubito, o încurajă Martin.

Apoi Sylvia îl auzi pe medic spunându-i lui Martin să aștepte afară până o examinează.

– Te întorci, da? îi șopti Sylvia, când el se aplecă s-o sărute.

– Da, sigur, aștept la ușă, iubito.

Chinurile nașterii durară toată noaptea și acum Sylvia avea dureri și între contracții.

La două după-amiaza, Martin simți că nu mai suportă și-l rugă pe doctorul Friedman să facă ceva ca s-o scape de durerile insuportabile.

După încă o examinare, doctorul îl chemă în salon pe Martin și de față cu Sylvia îi spuse:

– O pregătim pentru cezariană.

– Nu, pot s-aștept, mai suport! țipă Sylvia, apoi în șoaptă: Te rog, te rog, doctore. Am să mor dacă i se întâmplă ceva copilului.

– Totul va fi bine, crede-mă.

– Nu vreau... nimeni nu mă poate obliga...

Văzându-i expresia încrâncenată, doctorul fu de acord să mai aștepte puțin.

Mai trecu o oră și acum Sylvia se simțea atât de obosită încât nu mai avea putere nici să țipe. Acum, Martin nu-și mai făcea griji pentru copil, ci se ruga pentru Sylvia, să scape ea cu viață.

În sfârșit, după mai bine de douăzeci de ore de la ruperea apei și o naștere cu probleme, Sylvia auzi un țipăt firav. În clipa aceea nu mai simți nici o durere și un val de bucurie îi inundă întreaga ființă.

– E băiat, Sylvia, zise doctorul Friedman punându-i copilul în brațe.

Sylvia se uită la trupul micuț lipit de pieptul ei, sânge din sângele ei și a lui Martin.

Copilul fu luat să fie cântărit și spălat, iar Sylvia fu mutată pe o targă pentru a fi dusă în rezervă. Doctorul Friedman se grăbi să-i ducă lui Martin vestea cea bună.

– Ai un băiat, îl anunță scoțându-și ochelarii.

Martin rămase cu ochii pironiți în gol. Bess îl prinse de umăr spunând:

– Oh, Dumnezeule, Martin! Îmi amintesc ziua în care te-ai născut și uite acum, la rândul tău, ai un băiat!

– Cum se simte Sylvia? întrebă el.

– Bine. Nașterea a fost grea, nici nu știu cum a rezistat. În câteva zile se va reface complet. Acum, însă, e foarte obosită.

– Doamne, îți mulțumesc! Când o pot vedea?

– Au dus-o deja în rezervă. Mai așteaptă câteva minute până i se face toaleta, pe urmă te poți duce la ea. Dar nu sta prea mult, e extenuată.

– Te aștept aici, spuse Bess. Plecăm acasă împreună.

Martin intră în rezervă și se așeză pe marginea patului. Sylvia își șterse lacrimile de fericire și-și înălță privirea spre el. Fiul pe care i-l dăruise era triumful ei asupra lui Jenny.

Martin era copleșit de emoție. Dacă ar fi avut un copil cu Jenny, bucuria lui n-ar fi fost completă pentru că acel copil ar fi fost botezat după religia catolică. Acesta însă era un adevărat Roth și putea duce mai departe tradiția familiei. Se aplecă și o sărută pe Sylvia pe buze.

Tocmai se îndrepta când ușa se deschise și în cameră intră doctorul Friedman, gata de plecare.

– Cred că ar trebui să pleci și tu. Sylvia e foarte obosită. Iar noi doi și băiețelul ne vedem mâine dimineață, i se adresă el proaspetei mămici.

A doua zi la douăsprezece sosiră Bess și părinții Sylviei care aduseră flori pentru fiica lor și un clopoțel de argint, un ursuleț și o minge de fotbal, „pentru când o fi mai mare", nepotului lor.

După ce lăsară cadourile coborâră la salonul nou-născuților, unde se convinseră imediat că nepotul lor era cel mai frumos dintre bebeluși.

– În mod sigur, zise domnul Lowenthal, râzând.

Când ajunse și Martin, ei tocmai discutau în camera Sylviei despre numele pe care i-l vor pune.

– Cred că îi vom spune Julian, după tatăl meu, interveni el.

Bess se lumină la față.

– Mi-ar plăcea să-l botezăm așa. Vă supărați? îi întrebă ea pe părinți Sylviei.

– Deloc. La asta ne și așteptam în cazul în care Sylvia naște un băiat, spuse mama ei.

Martin era mulțumit că cele două familii căzuseră de acord în această privință și nu existaseră discuții.

La câteva zile însă, un norișor apăru la orizont atunci când Sylvia descoperi că, deși micuțul Julian era hrănit de patru ori pe zi, ea avea din ce în ce mai puțin lapte la sân. Nici pompița atașată la sân ca să-i stimuleze lactația nu-i fu de mare ajutor. Faptul că nu-și putea hrăni copilul cu lapte matern, o întristă foarte mult și continuă să plângă chiar și atunci când asistenta o învățâ să-l hrănească cu biberonul și Julian supse din el cu lăcomie.

– Cred că așa va trebui să fie hrănit de acum înainte, îi spuse aceasta după ce duse copilul la loc în pătuțul lui.

– Poate dacă încep să mă hrănesc mai bine, aș putea...

– Numai doctorul Friedman știe ce e de făcut.

Dar nici verdictul acestuia nu fu încurajator.

– Asemenea situații sunt frecvente și, uneori, e chiar mai bine pentru copil să fie f

hrănit cu biberonul.

– Eu nu cred așa ceva, zise ea, suspinând.

– Este un lucru confirmat și, la drept vorbind, chiar nu avem de ales.

– Dacă, totuși, așa stau lucrurile, aș vrea să-l hrănesc singură, atât ziua cât și noaptea.

– Numai ziua, noaptea se va ocupa de asta asistenta de gardă.

Nu mult după plecarea medicului, apăru și Martin care se apropie de pat și o sărută ușor pe buze. Sylvia îl trase mai aproape de ea.

– Să știi că maternitatea nu m-a trnsformat într-o sfântă. Poți face mai mult decât atât.

– Da, pot face mai mult decât atât... Și o sărută din nou, de această dată un sărut adevărat, plin de dragostea pe care o simțea pentru soția sa. Apoi se așeză pe marginea patului.

– Cum te simți în dimineața asta? îl întrebă Sylvia văzându-i chipul obosit.

– Mă descurc, zise el zâmbind.

– Martin, nu-i așa că e frumos?

– Seamănă cu mămica lui.

– Vrei să spui că arăt ca un răcușor fiert?

Martin râse, apoi fața lui căpătă o expresie serioasă.

– Am vorbit cu doctorul Friedman și mi-a spus că ai nevoie de multă odihnă.

– Oh, Martin, sunt atât de fericită încât nu simt deloc oboseala. Mi-ai dăruit tot ceea ce-mi doream.

– Nu, iubito, tu mi-ai dăruit mie un fiu, fiul nostru. Acum odihnește-te.

– Te întorci curând? Te rog!

– Dacă-mi promiți că vei mânca, vei dormi bine și nu vei vorbi prea mult.

În sfârșit, sosi și ziua în care Sylviei i se permise să părăsească spitalul. Martin rămase acasă și după ce fu instalată confortabil el își petrecu restul după-amiezii studiindu-și fiul, încântat că fețișoara copilului semăna mult cu el și cu tatăl lui.

Capitolul 19

Pe douăzeci și șase decembrie anul următor, Sylvia născu o fetiță de aproape patru kilograme. După o îndelungată muncă de convingere acceptă operația cezariană, așa că data nașterii copilului fu cunoscută dinainte. Când Sylvia îi propuse lui Martin ca pe fetiță s-o cheme Amanda Roth, după numele uneia dintre bunicile ei, Martin păru încântat, la fel ca atunci când Julian fusese botezat cu numele tatălui său.

Martin era fericit și pe măsură ce copiii creșteau era tot mai conștient că nu avea motive să se plângă de ce îi oferise viața: afacerile firmei mergeau foarte bine și familia era sănătoasă. Singurul lucru pe care-l regreta era să nu putea petrece mai mult timp cu copiii. În anul când se născuse Amy începuse să lucreze și peste program și uneori nu-i vedea cu zilele. O ruga pe Sylvia să nu-i culce până mai târziu, dar ea nu accepta să le strice programul de somn.

Într-una din seri, după ce copiii adormiseră, se aflau amândoi în bibliotecă. Martin studia raportul bursei de valori și abia o auzi pe Sylvia spunând:

– Dacă ai fi văzut ce încântat era Julian.

Martin se opri din citit și o privi curios.

– Scuză-mă, n-am fost atent. Despre cine vorbeai?

– Despre Julian.

– Ce-i cu el?

– Va merge la grădiniță. Aceeași la care verișoara ta Jane îi are pe Mark și Deborah...

Martin rămase ca trăsnit, nevenindu-i să creadă.

– Cum? Îl trimiți la grădiniță? Dar nu are decât trei ani! țipă el ieșindu-și din fire.

Tonul lui o șocă, dar înăbușindu-și iritarea, Sylvia îi spuse cât mai calm cu putință:

– Jane a dus gemenii la grădiniță când aveau numai doi ani, dar Julian va fi în grupă cu Joel și Nicole...

– Nu mă interesează ce face Jane. N-are decât să facă ce-i place. Eu consider că e prea mic pentru a se integra într-o asemenea colectivitate. Trebuie să mai crească.

– Nu înțelegi că are nevoie de prieteni cu care să se joace? Chiar zilele trecute, când Jane a trecut pe aici, l-a întrebat pe Mark dacă nu-l ia și pe el la grădiniță.

– De ce n-ai discutat cu mine înainte de a lua o hotărâre?

– O fac acum.

– Răspunsul meu este nu. Julian e prea mic ca să meargă la grădiniță, să-și piardă vremea acolo toată ziua.

Sylvia își mușcă buza încercând să nu zâmbească. El încă nu realiza că Julian nu mai era un bebeluș, și se aștepta la o asemenea reacție din partea lui, știind că este mai legat de fiul său decât de Amy.

– Nu-i chiar așa, zise ea încercând să-și păstreze calmul. Programul este de la nouă la unsprezece și jumătate. Îți spun că va fi bine pentru el. Dacă va crește printre adulți, va fi un copil singuratic și timid. Martin se simțea pus la colț.

– Și unde-i grădinița asta? o întrebă, ursuz, iar Sylvia știu că astfel își dăduse consimțământul.

Martin insistă să-l ducă el în prima zi, dar după aceea îi păru rău. Când îl lăsă de mână și Julian alergă să se joace cu ceilalți copii, avu senzația că pierduse ceva foarte prețios. Băiețelul nici măcar nu se uitase la el când Martin îl sărutase pe obraz și-i spusese la revedere. Dacă cineva l-ar fi întrebat dacă au existat

momente în căsnicia lui în care s-a simțit nefericit, ar fi menționat ziua în care îl lăsase pe Julian la grădiniță... deși știa că nu e drept. Nu era vina Sylviei că băiatul creștea.

În anul care urmă de multe ori întârzie la birou, conducându-l mai întâi pe Julian la grădiniță și zilnic telefona acasă la ora douăsprezece să se asigure că băiatul ajunsese cu bine. Păstra toate desenele lui Julian, iar pe unele le înrăma de parcă ar fi fost semnate de vreun pictor celebru. Câteva erau atârnate în biroul său și nu pierdea nici o ocazie să se mândrească cu ele.

Într-o seară Julian stătea pe genunchii lui și îi descria ultimul său desen:

– Vezi, tăticule, cerul e albastru, pomul e verde, luna e galbenă și casa e albă. Pe drum merge un tătic cu băiatul lui care e mare. Și îi arătă cele două siluete care aveau aproape aceeași înălțime. Îți place, tati?

– E foarte frumos, Julian, dar tu să nu-ți dorești să crești mare. De dragul meu încearcă să rămâi ca acum. Ne-am înțeles?

– Ne-am înțeles, tăticule...

***

Dar în ciuda promisiunii lui Julian, timpul nu stătea în loc și Martin nici nu-și dădu seama când băiatul împlini șase ani și într-o zi el și Sylvia trebuiră să-l înscrie la școală, la Menlo School, acolo unde învățase și el. Dar în loc să-și amintească de zilele fericite petrecute acolo, Martin încercă un sentiment de frustare.

În aceeași zi, la birou, încerca să se concentreze, dar nu reușea. Își simțea sufletul pustiit. Copiii nu-și mai găseau timp pentru el - acum aveau prieteni de joacă - iar Sylvia se implicase în mai multe acțiuni de caritate. Parcă nimeni nu mai avea timp și pentru el, nici măcar mama lui. Dar nu voia să-și plângă de milă, deși asta făcea.

Capitolul 20

Întreaga viață Martin avea să-și amintească ziua în care Julian absolvi liceul. Pentru prima dată înțelese cât de greu trebuie să fi fost pentru părinții săi să-l vadă crescând și plecând la colegiu. În timp ce lui Julian se ducea să-și ia diploma, o strânse de mână pe Bess. Văzându-i gestul, Sylvia zâmbi. Martin trecea printr-o perioadă în care dădea impresia că e cel mai fericit, mai puțin agitat sau cel puțin așa îi plăcea ei să creadă, dar dacă i-ar fi putut citi gândurile, ziua aceea frumoasă de iunie i s-ar fi părut mai puțin senină.

Lui Martin nu-i venea să creadă că trecuseră zeci de ani de când el însuși urcase pe același podium în ziua absolvirii. Cum trecuse viața! La rândul lui Julian urma să plece în septembrie la Yale, dar Martin știa că fiul său apucase alte vremuri; fără cotări și admiteri bazate în primul rând pe calificative și pe decizia consiliului profesoral era puțin probabil ca Julian să aibă colegi de apartament niște neisprăviți antisemiți, care considerau colegiu doar un loc unde se face sport și se bea bere.

***

Acum când Julian era la Yale și Amy în Elveția, la colegiu, viața reintrase pe făgașul normal: ieșiri în oraș, distracții; ore suplimentare la birou, pentru Martin. Deși își impusese să nu se întâmple așa, când împlini cincizeci de ani se simți și mai deprimat și se înfurie pe Sylvia că organizase o petrecere ca să aniverseze acest eveniment.

Dar timpul trecea vrând-nevrând. Bess, trecută acum pe șaptezeci de ani, avea o sănătate de fier, iar Amy venise acasă de la Davos să-i anunțe că după terminarea școlii se va mărita cu un profesor de tenis pe care-l cunoscuse la Monte Carlo. De această dată Martin puse piciorul în prag. Adio profesor de tenis, Elveția, Europa. Așa că în septembrie Amy se întoarse în țară, liniștită la gândul că măcar nu mersese prea departe cu idila care tocmai se sfârșise.

Acest lucru îl tulbură pe Martin probabil mai mult decât pe fiica sa, amintindu-i durerea cu care se despărțise de Jenny, dar tot el se consolă spunându-și că una este să ai optsprezece ani și alta douăzeci și opt, și că, oricum, un profesor de tenis nu e o partidă tocmai bună.

Cu Julian, însă, avu mai puțin noroc. Băiatul absolvise universitatea Yale cu diplomă de merit și i se oferise un post la catedra de drept. În aceeași perioadă telefonă acasă anunțându-și familia că se logodise cu Sarah Storey, iar în vară veni cu ea să le-o prezinte; o fată elegantă, rasată, inteligentă, o catolică de familie foarte bună. Spre groaza lui Bess, le dădu chiar de înțeles că părinții ei îl iertaseră pe Julian pentru proasta inspirație de a se fi născut evreu, și că erau recunoscători celui care avusese decența să schimbe numele familiei din Rothenberger în Roth.

Bess bombăni în sinea ei, dar Martin și Sylvia se consolară la gândul că fata era deșteaptă și prietenoasă și că era foarte îndrăgostită de Julian, ceea ce în ochii Sylviei o absolvea de multe păcate.

Nunta în sine fu un eveniment organizat cu minuțiozitate de parcul din Louisburg Square. Cei din familia Roth erau foarte încordați pentru că preotul, un tânăr slab și antipatic, nu făcea nici o concesie mirelui evreu. Privind drăguțele domnișoare de onoare Martin se întrebă ce ar fi zis tatăl său dacă ar fi trăit. Oare meritase să renunțe la Jenny, procedând corect ca întodeauna? Fiul său renunțase la îngrădirile impuse de religie pentru a se însura cu fata aceea drăguță. Preț de o clipă durerea îi sfâșie inima, apoi își îndreptă privirea spre Amy, care arăta minunat ca domnișoară de onoare. Cine știe cu cine se va mărita și ea până la urmă? își zise Martin oftând. Ce rost mai avea să insiste asupra păstrării tradiției? Și pentru prima oară se simți cu adevărat bătrân.

Capitolul 21

Martin o întâlni pe Jenny la o lună după weekendul în Tahoe. Era într-o miercuri, ziua în care Sylvia ieșea, de obicei, în oraș. Când Martin plecă de la birou să se întâlnească cu ea, se simțea foarte deprimat și singur ca niciodată. În preajma Crăciunului îi murise tatăl și tot în preajma Crăciunului se despărțise de Jenny. Abia aștepta să se sfârșească sărbătorile.

De îndată ce ajunse la restaurant își comandă două Martini, în speranța că îi vor alunga proasta dispoziție și răsuflă ușurat că Sylvia părea să nu-și dea seama de starea lui și că nu era prea atent la ce-i spunea, ceva în legătură cu petrecerea din seara aceea, atrăgându-i atenția să nu întârzie. Apoi Martin o sărută și se despărțiră în față la I.Magnin 's.

Două minute mai târziu o văzu pe Jenny și în clipa aceea reînviară toate vechile sentimente, ca și cum ultimii douăzeci și cinci de ani nici n-ar fi existat, trezind în el senzații pe care nu le mai simțise în toți acești ani.

A doua zi, la birou, când ridică receptorul să-i telefoneze lui Jenny, încercă un sentiment de vinovăție. Nici măcar o singură dată n-o înșelase pe Sylvia de când erau căsătoriți, dacă nu punea la socoteală amintirile legate de Jenny. Dar acum știa că va avea o aventură cu ea, care nu va fi decât o amăgire. Tentația era prea mare, dar i s-ar fi putut împotrivi, lăsând-o să plece la Hong Kong fără să mai sune, își spunea în timp ce forma numărul. Era gata să pună jos receptorul când auzi voacea lui Jenny.

– Alo, răspunse ea cu aceeași voce melodioasă.

– Sunt eu, Jenny... Martin.

– Ți-am recunoscut vocea. Ce faci?

– Bine. Ne putem întâlni?

Jenny răspunse după o scurtă pauză:

– Ieri te-am rugat să te gândești dacă e bine ce faci. Te-ai gândit?

– Numai la asta m-am gândit. Nu știu dacă e bine ce fac, dar vreau să te văd.

– Atunci, unde ne întâlnim?

– La Fairmont, dacă și ție-ți convine.

– Perfect.

Când o zări în holul hotelului, Martin înțelese cât de mult îi lipsise în toți anii. Încă era incredibil de frumoasă. Intrară în Rotondă și comandară ceva de băut.

– Eu tot nu-mi revin după întâlnirea de ieri, Jenny.

– Ce coincidență extraordinară, nu?

– Dar ce înseamnă coincidență? Destin sau pură întâmplare?

– Hai să nu filozofăm, râse Jenny. Mai povestește-mi despre tine.

– Ce vrei să-ți povestesc?

– Păi ceva tot s-a mai întâmplat în ultimii douăzeci și cinci de ani. Ești însurat? Ai copii? Ești fericit?

– Sunt însurat, am copii, iar la ultima întrebare nu prea știu ce să-ți răspund. Am avut perioade fericite alături de Sylvia... soția mea... dar au existat și altele în care nu mă puteam gândi decât la tine.

– Și eu care credeam că m-ai uitat.

Martin făcu un semn chelnerului să mai aducă ceva de băut.

– N-am încetat să te iubesc, Jenny.

– Nu știu dacă să te cred.

– Ăsta-i adevărul, indiferent ce crezi despre mine.

– Poate așa ți-ai închipuit, dar când a fost vorba să alegi între mine și familia ta, ai ales familia.

– Nu a fost propriu-zis o alegere și pe vremea aceea eram încă foarte tânăr. După moartea tatălui meu am făcut greșeli pe care le-am regretat toată viața. Întinse mâna peste masă și-i luă palma într-a lui. Știu, tot timpul m-am întrebat unde ai plecat, și multă vreme am încercat să te găsesc. Unde ai dispărut?

– Nu cred că am să-ți răspund acum, zise ea fără să-și ridice privirea. Câteva minute rămaseră tăcuți, sorbindu-și băutura din pahare, apoi Jenny, parcă trezită dintr-un vis, îl privi zâmbind și-i spuse:

– Martin, mă bucur mult că te-am văzut, dar mai am o mulțime de probleme de rezolvat până la decolarea avionului.

– Jenny, de data asta nu te mai las să pleci, zise el, neștiind cum ar putea-o convinge să rămână.

– Mi-e teamă că nu ai cum să mă împiedici, îi răspunse ea zâmbind.

– Jenny nu mai sunt un copil și nu cred că soarta a făcut să ne întâlnim doar ca să ne despartă din nou. Nu poți pleca iar din viața mea.

– Aici e o confuzie, tu ai plecat din viața mea. Acum chiar că trebuie să plec.

– Nu mă alunga, Jenny.

– Nu eu te-am alungat.

– Nu, dar cândva te-am urât. Jenny, te rog, dă-mi o șansă să-mi repar greșelile din trecut.

Jenny surâse. Cu ani în urmă i-ar fi mulțumit lui Dumnezeu în genunchi dacă ar fi auzit aceste cuvinte, acum însă, nu-l mai credea. Era însurat și avea doi copii.

– Nu cred că voi putea face asta, oricum îți mulțumesc pentru bunele intenții.

Martin se ridică și o ajută să-și îmbrace haina. Când ajunseră în holul de la intrare se opriră și câteva momente se priviră fără să-și vorbească.

– Cum pot lua legătura cu tine? o întrebă Martin, abia abținându-se să nu o ia în brațe.

– E destul de greu, fiindcă slujba mă obligă să călătoresc mult.

– Și chiar n-am să te mai văd niciodată?

– Mi-e teamă că nu, Martin. Îți doresc sărbători fericite.

O urmări cum se îndreaptă către ascensorul care o ducea spre cameră. Rămase neclintit, uitându-se la ușile ce se închideau în urma ei.

Nu-și mai amintea cum ajunsese la mașină, iar când se trezi la volan o porni fără țintă pe străzi, neavând chef să se întoarcă acasă, și se opri tocmai lângă Coit Tower. Opri motorul și prin întuneric privi spre golf. Ce-i mai rămăsese să aștepte de la viață dacă Jenny nu va face parte din viitorul lui? Copiii erau departe, iar față de Sylvia, în momentul acela, nu avea decât un sentiment de vinovăție. Întoarse mașina și o porni spre Fairmont. De data asta nu o va mai lăsa pe Jenny să plece atât de ușor.

***

Întoarsă în camera de hotel, Jenny începu să-și facă bagajele, dar gândurile îi zburau în altă parte. După ce scoase de trei ori din valiză rochia de seară, renunță și se întinse pe pat.

Întâlnirea cu Martin o tulburase mai mult decât lăsase să se vadă. Nu numai că îi trezise amintiri din vremea în care fuseseră împreună, dar și pe cele din perioada următoare despărțirii lor, cea mai îngrozitoare din viața ei.

Își șterse ochii, se dezbrăcă și intră sub duș, lăsând apa rece să-i biciuiască pielea apoi, când începu să tremure, ieși din cadă și se șterse cu un prosop aspru.

Și fiindcă tot nu se simțea în stare să termine de împachetat, se înfășură într-un halat și-și turnă un pahar de vodcă cu gheață, apoi închise ochii și se lăsă purtată de valul amintirilor.

Niciodată nu-și revenise după despărțirea de Martin, deși încercase să-și refacă viața, dar adevărul era că nu încetase să-l iubească. Dacă ar fi ținut îndeajuns la ea încât să treacă peste cuvântul părinților și dacă s-ar fi însurat cu ea, așa cum îi promisese, în viața ei n-ar mai fi avut loc atâtea evenimente regretabile. După ce Martin o părăsise ea se schimbase, înrăindu-se. Uneori își amintea ce fată bună și drăguță era când îl cunoscuse. Dar fata aceea murise.

Apoi își aminti cum într-o seară se îmbătase într-un bar, iar dimineața se trezise cu un bărbat lângă ea. Nu-i venise să creadă că e aceeași Jenny McCoy, fata care se hotărâse să plece din Biloxi ca să facă o carieră de succes.

Părăsind New York-ul își pierduse și slujba, iar cea găsită la Chicago însemnase un pas înapoi. Tristă, nefericită, își pierduse entuziazmul cu care muncea înainte de a-l cunoaște pe Martin, ceea ce o afectase pe plan profesional, luându-i orice speranță de a promova. Cu un salariu mult mai mic decât cel pe care-l câștiga Manhattan, nu-și putuse permite decât să închirieze o cameră la o pensiune dintr-un cartier sordid - exact opusul elegantului apartament din Central Park, în care locuise cu Martin.

Dar culmea degradării o atinse în dimineața în care se trezise alături de un necunoscut. Pe jumătate amețită de băutură, se târâse până în baie și se privise în oglindă. Fardul i se întinsese pe fața buhăită și părul

neîngrijit îi stătea lipit de țeastă, atârnând în șuvițe slinoase. Dezgustată se întorsese în cameră, unde tânărul, despre care cu o seară în urmă avusese impresia că seamănă cu Martin, dormea dezbrăcat. Dar în lumina zilei observă că nu fusese decât efectul paharelor cu Martini pe care le băuse. Fusese atât de beată încât nici numele nu i-l reținuse. Se apropie de fereastră și se uită în stradă de la înălțimea celor opt etaje.

Dacă ar fi avut curaj s-ar fi aruncat în gol, dar frica sau, poate, spectrul comiterii unui păcat de moarte o împiedicaseră. Când se întorsese de la fereastră, cu o ultimă fărâmă de voință, hotărîse că trebuie să supraviețuiască.

Se îmbrăcase și ieșise din cameră. Fără să se gândească prea mult, se duse la gară și-și cumpărase bilet spre Biloxi, apoi se întorsese acasă, unde constatase că tânărul dispăruse luându-i și aparatul de radio. Își adunase lucrurile într-o valiză și plecase din nou la gară.

Dar o dată ajunsă în Biloxi, nu avusese sentimentul că se întorsese acasă. Plecase de prea multă vreme. În plus, vara aceea fusese insuportabilă. Parcă niciodată nu fusese atât de cald și atâta praf. Ar fi trebuit să plece dar neputându-și găsi o slujbă, când rămăsese fără bani.

În dimineața în care intrase în clădirea băncii comerciale din Biloxi, nu mâncase aproape nimic de două zile. Stând la biroul directorului încercând să complecteze un formular de angajare simțise că o cuprinde amețeala și imediat își pierduse cunoștința, prăbușindu-se pe podea.

Își revenise pe canapeaua din biroul președintelui băncii și când deschisese ochii văzuse un bărbat care-i ținea mâna într-a lui.

– Te simți mai bine?

Jenny nu era sigură, dar dăduse din cap.

– Sunt Cyrus Worthington și vreau să-ți spun că ne-ai speriat pe toți.

– Îmi pare rău, zisese Jenny încercând să se ridice în capul oaselor.

– Ar trebui să mai stai puțin întinsă, spusese Cyrus împingând-o ușor pe spate.

Jenny se uitase cu atenție la bărbatul care o privea îngrijorat. Deși avea o siluetă plinuță, domnul Worthington era un bărbat distins, cu un păr cărunt și un surâs plăcut. Și după cât își dăduse ea seama, părea destul de amabil ca să-i ofere o slujbă, dacă profita de ocazie.

– Înțeleg că îți cauți o slujbă, zisese el bătând-o părintește pe mână.

– Da, și am recomandări excelente, domnule Worthington.

Și îi povestise că se născuse în Biloxi, că urmase Hunter Gollege și rămăsese la New York unde lucrase la agenția Gatti și apoi la Almo Cosmetics. Cele două companii îi puteau garanta competența.

– Ca o formalitate vom verifica acest lucru, dar voi fi surprins dacă directorul nu te va chema mâine să-ți ofere o slujbă, zisese el zâmbind.

– Vă mulțumesc. Această slujbă i-ar asigura viitorul, dar cum se va descurca până a doua zi? Chiria o avea plătită până la sfârșitul săptămânii, dar nu avea nimic de mâncare. Adunându-și tot curajul îi spusese ezitând: Domnule Worthington, știu că este o cerere neobișnuită, dar credeți că mi-ați putea da un mic avans? Nu am absolut nici un ban, iar suma mi-o puteți reține din primul salariu.

– Cred că se poate aranja. De cât ai nevoie?

Jenny ar fi vrut să-i ceară patruzeci de dolari, dar hotărîse că douăzeci și cinci era o sumă mai rezonabilă, care-i va ajunge următoarele două săptămâni până la salariu.

Cyrus își scosese portofelul și-i dăduse banii, invitând-o să bea o cafea înainte de plecare.

Ajunsă acasă, după prima masă pe săturate din ultimile săptămâni, Jenny își spusese că ce fusese mai greu trecuse.

În prima lună, Cyrus păstrase față de ea distanța cuviincioasă. Jenny îl vedea cum își primește clienții în birou, cum pleca să ia prânzul și, uneori, cum se uită la picioarele ei, când credea că nu-l observă. Apoi, într-o seară când ea rămăsese să lucreze până mai târziu, se apropiase de ghișeul unde ea număra banii încasați.

– Când termini, treci pe la mine, îi șoptise el uitându-se cu coada ochiului ca să nu fie auzit de director.

Când sfârșise treaba, Jenny se dusese în biroul lui Cyrus, sperând să n-o anunțe că o dă afară.

– Stai jos, draga mea, îi spusese acesta arătându-i un scaun.

– Domnule Worthington, vă sunt recunoscătoare pentru ceea ce ați făcut pentru mine. Îmi place munca pe care o fac, dar mă descurc greu cu banii. Credeți că în următoarele luni ar fi posibil să mi se majoreze salariu?

Cyrus zâmbise. Îi plăcea tonul umil cu care-l întrebase.

– Am să discut cu directorul și cred că la sfârșitul celei de a treia luni vei mai primi în plus încă douăzeci de dolari pe săptămână.

– Vă mulțumesc din suflet, domnule Worthington, spusese fericită, deși știa că nu însemna nici măcar jumătate din salariul pe care-l primea la Elmo.

– Nu ai pentru ce, draga mea. Acum aș vrea să te întreb dacă ți-ar face plăcere să luăm prânzul împreună, duminică, la mine acasă.

Jenny nu era sigură că și-ar dori o relație personală cu Cyrus dar, de teamă să nu-și pună slujba în pericol, îi zâmbise încuviințând.

– Atunci trimit mașina să te ia la douăsprezece.

Duminică, exact la douăsprezece, șoferul venise s-o ia și cam după douăzeci de minute după ce ieșiseră din oraș, mașina o cotise pe un drumeag străjuit de stejari falnici, bătrâni de peste o sută de ani. Când intrase în holul mare, murdar, de la intrare, o cuprinsese o sumbră presimțire.

Un servitor negru o condusese în sufragerie, unde-l văzuse pe Cyrus așezat la o masă lungă, la care ar fi încăput ușor douăzeci de persoane. Celălalt ocupant al mesei era o fetiță obeză, a cărei privire lipsită de expresie și limba care-i ieșea din gură, o înfioraseră. Era limpede că fetița era bolnavă psihic.

– Aici mâncăm la ore fixe, spusese Cyrus, apoi se scuzase că pe masă nu era nimic de băut. Fiica mea este diabetică și trebuie să țină un regim strict, adăugase zâmbind fetiței care stătea ghemuită pe scaun.

– Linda Mae, salut-o pe Jenny McCoy. Jenny ți-o prezint pe fiica mea, Linda Mae.

La privirea lui insistentă, fetița întinsese mâna. Când se aplecase să-i dea mâna, Jenny observase pe obrazul ei o ușoară umbră albăstruie. Urmărindu-i privirea, Cyrus spusese:

– Linda Mae a avut un mic necaz în dimineața asta. A alunecat pe covorul de pe scări. Stai liniștită, scumpo. Îți șterge tăticul lacrimile.

După masă Linda Mae fusese dusă sus, iar Cyrus și Jenny petrecuseră o după-amiază plăcută pe verandă. De câteva ori vrusese parcă s-o întrebe ceva, dar de fiecare dată se abținuse, creând pauze stânjenitoare în conversație.

Cyrus o invitase să ia din nou prânzul împreună următoarea duminică, și atunci își luase inima în dinți să-i spună ce avea pe suflet.

Discuția o deschisese în timp ce-și beau cafeaua în biroul lui.

– Jenny, vreau să-ți cer un serviciu, dar mă poți refuza. Nu vreau să te jenezi. Și o strânsese de mână, ceea ce pe Jenny o neliniști. Draga mea, aș fi fericit dacă te-ai putea împrieteni cu Linda Mae.

Jenny nu-i răspunsese imediat. I se părea ciudată rugămintea lui. În cele din urmă, îi spusese:

– Da, sigur, dar Linda Mae și eu...

– Știu, nu aveți nimic în comun. Dar ești bună și drăguță, iar prezența ta i-ar putea face bine. De la moartea mamei ei nu s-a mai

apropiat de nimeni, de asta și cred că a progresat atât de puțin. Crezi că te-ai putea împrieteni cu ea?

– Am să încerc.

O dată cu trecerea lunilor, Jenny se apropia tot mai mult de Linda Mae care, supravegheată cu atenție, începuse să învețe cum să mănânce și reușea să se concentreze și să facă față măruntelor sarcini ce i se dădeau.

După trei luni, când Jenny începuse s-o viziteze de trei-patru ori pe săptămână, Cyrus îi ceruse să se mute acolo și ea fusese de acord.

– Mi-ar plăcea să locuiesc aici. Camera în care stau e îngrozitor de deprimantă și, în plus, voi avea mai mult timp să mă ocup de Linda Mae.

Într-o seară, după cină, la câteva săptămâni după ce se mutase acolo, Cyrus o chemase în bibliotecă.

– Mă bucur că totul merge bine și că te-ai acomodat. Sper că ești fericită aici.

– Da, ai fost atât de bun cu mine.

– Nu atât de bun cât mi-ar plăcea, zisese el apropiindu-și scaunul de al ei.

Jenny tresărise, iar Cyrus se gândise că acționa prea repede. Se ridicase și se dusese la barul de lângă șemineu unde turnase brandy în două pahare.

Jenny, care nu mai băuse aproape deloc în ultimile luni, simțise cum băutura i se ridică direct la cap și-l auzise ca de la mare distanță pe Cyrus spunându-i:

– Jenny, draga mea, nu te simți jignită. Încercam să spun că de la venirea ta, casa aceasta s-a trezit la viață. Linda Mae s-a schimbat foarte mult, iar servitorii te îndrăgesc. Nu știu cum să-ți mulțumesc.

Neștiind ce să-i răspundă, Jenny zâmbise și sorbise din pahar.

Cyrus continuase mai mult pentru sine:

– Prezența ta aici mi-a adus fericirea pe care n-am mai simțit-o de ani întregi. La ce-mi folosesc banii dacă n-am cu cine să-i cheltuiesc? Despre Linda Mae nu pot spune că-mi ține tovărășie. Tot ce vezi aici nu are valoare dacă nu ești tu să te bucuri de tot ce-am adunat. O casă atât de mare are nevoie de inteligența unei femei pentru a-i reda frumusețea și eleganța, așa cum Linda Mae are nevoie de o prietenă care s-o iubească și s-o ajute să-și dezvolte potențialul, chiar dacă acesta este limitat. Oh, Jenny, Lnda Mae și eu am fi distruși dacă ne-ai părăsi.

Jenny rămăsese tăcută. Bănuia încotro se îndrepta discuția, dar nu avea puterea să-l întrerupă pe cel care se purtase atât de frumos cu ea.

– Știu că ți-aș putea fi tată, dar te iubesc și vreau să-ți port de grijă. Crezi că, în timp, ai putea să ții și tu la mine?

Jenny știa că ar fi trebuit să-l oprească, să pună punct discuției, dar Cyrus se purtase cu ea ca nimeni altcineva și era imposibil să nu-l placă. Dacă l-ar refuza ar trebui să se mute nu credea că ar mai fi fost în stare să supraviețuiască bazându-se pe propriile forțe. Se revăzuse privind în jos de la etajul opt, vrând să se sinucidă.

– Țin la tine, Cyrus, dar...

– Nu-i nevoie să continui. Știu ce vrei să spui, dar gândește-te, tu nu ai familie, n-ai pe nimeni care să-ți poarte de grijă. Eu îți pot asigura viitorul. Uneori, siguranța și liniștea sufletească sunt mai importante decât pasiunea. Focul primei iubiri se poate stinge, dar respectul și afecțiunea durează o viață. Jenny, spune-mi că te măriți cu mine.

Jenny se ridică.

– Mă lași să mă gândesc?

– Cât vrei tu. Eu aștept. Acum du-te la culcare, cred că ești obosită.

***

– Da, Cyrus, m-am gândit și aș fi mândră să mă mărit cu tine.

– Oh, Jenny! O luase în brațe, dar când o sărutase cu pasiune, Jenny se neliniști. Își amintise că Cyrus era un om bun, dar că atracția fizică nu-i adusese ei decât suferință. Îl împinsese ușor și se ridicase. Hai să intrăm și să-i spunem Lindei Mae. Va fi foarte fericită.

Cyrus era hotărât să-i ofere lui Jenny cea mai grandioasă nuntă văzută vreodată în Biloxi. Comandase inelul de logodnă la Cartier, iar rochia de mireasă la cel mai scump magazin din New Orleans. În următoarele săptămâni casa fusese renovată în întregime, fiindcă Cyrus intenționa ca ceremonia să fie ținută înăuntru, iar recepția în cortul instalat în grădină. Fusese puțin surprins când Jenny îi spusese că ea nu are pe cine să invite, dar nu insistase, continându-și pregătirile în privința meniului, vinurilor din import și orchestrei de viori.

Pe măsură ce se apropia ziua nunții, Jenny devenea tot mai nervoasă. Uneori se trezea noaptea tremurând, fiindcă visase că era din nou cu Martin; alteori rămânea trează până în ziuă, încercând să se convingă că făcuse alegerea cea mai înțeleptă.

În cele din urmă sosise și ziua nunții, dar Jenny se comportase de parcă totul ar fi fost un vis, atât în timpul ceremoniei cât și față de invitați. Se asigurase că Linda Mae este cuminte și că mănâncă tot ce-și dorește, dar restul grijilor le lăsase pe seama lui Cyrus. Numai când plecase și ultimul oaspete și Linda Mae se dusese la culcare, Jenny se înfiorase de frică.

Și sumbrele presimțiri se adeveriseră. Noaptea nunții ei fu mai îngrozitoare decât cel mai cumplit coșmar. Fie din cauză că băuse prea mult, fie de teamă că n-ar putea-o satisface, la început Cyrus reacționase ca un bărbat ipotent. Jenny încercase să-i spună că nu contează și că au toată viața înainte, dar Cyrus devenise din ce în ce mai violent. Ea încercase să se dea jos din pat, dar Cyrus o trăsese înapoi ținând-o pe spate și o penetrase cu atâta violență încât Jenny strânsese din ochi rugându-se să termine cât mai repede.

Dimineață, la micul dejun, era calm, politicos și se purta ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

***

După o lună era disperată. De câteva ori își făcuse bagajele, dar despachetase înainte de venirea lui acasă. Cum s-o părăsească pe Linda Mae? Și unde să se ducă? Cyrus avea grijă să nu-i lase pe mână decât câțiva dolari de cheltuială. Și, în loc să plece, se resemnase.

Exact când situația devenise de-a dreptul insuportabilă, Cyrus suferi un infarct și fusese adus acasă de la bancă de ambulanță. Timp de trei zile zăcuse la pat înconjurat de aparate, tuburi de oxigen și o armată de medici. În cea de-a patra zi medicii îi deconectaseră aparatul care-l menținuse în viață, fiindcă Cyrus murise fără a-și mai recăpăta cunoștința.

Toată suflarea din Biloxi luase parte la funeralii. Jenny, cu figura împietrită, încercase s-o liniștească pe Linda Mae, singura care părea într-adevăr afectată de această moarte. Jenny se afla acolo fiindcă trebuia, ceilalți veniseră la funeralii pentru spectacol, la fel de grandios ca și nunta din urmă cu câteva luni.

La o săptămână după înmormântare, avocatul lui Cyrus o căutase acasă pentru citirea testamentului. Prin moartea lui Cyrus devenise o femeie foarte bogată, dar exista și o clauză: dacă Jenny urma să primească milioanele lui Cyrus, trebuia să accepte două lucruri:

primul, să aibă grijă în continuare de Linda Mae, și al doilea, fata să rămână în casa din Biloxi. Dacă aceste condiții nu erau îndeplinite, nu moștenea absolut nimic. Jenny trebuia să aleagă.

Cântărise cu grijă cele două alternative. Visul ei fusese acela de a pleca din Biloxi ca să scape de acele amintiri teribile. În acest caz ar fi pierdut totul: banii, casa, poziția de văduvă a unui om bogat, chiar și pe Linda Mae. Ar fi luat-o de la capăt în altă parte, dar perspectiva unei experiențe asemănătoare celei din Chicago o speria.

– Am să vă comunic decizia mea în câteva zile. Îmi trebuie timp de gândire, îi spusese avocatului în timp ce-l conducea spre ieșire, deși hotărârea ei era deja luată.

Chiar a doua zi telefonase anunțând că acceptă clauzele testamentului.

Încercând să ia lucrurile așa cum sunt, Jenny își acceptase soarta și începuse o viață nouă. Se purta frumos cu Linda Mae și începuse să se îngrijească, dar nu putea alunga monotonia pe care era nevoită s-o suporte în acel orășel de provincie.

Zilele se transformaseră în săptămâni și săptămânile în luni, iar starea de depresie în care intrase era la fel de gravă ca aceea prin care trecuse în timpul căsniciei cu Cyrus. Începuse să regrete alegerea făcută și să se gândească serios la plecare. Linda Mae putea fi îngrijită și de o infirmieră. În cele din urmă, însă, își dăduse seama că nu poate renunța la bani. Așa că în următorii doisprezece ani trăise așa cum Cyrus intenționase, fără îndoială: ca o văduvă cuminte, mamă devotată pentru Linda Mae, președintă a numeroase asociații de binefacere. Jenny nu era fericită, dar nici nefericită. Își trăise viața resemnată. Dar, într-o zi, Linda Mae se îmbolnăvise.

La început avusese febră, dar medicii nu se îngrijoraseră decât după două-trei zile, când aceasta nu cedase și atunci fusese internată în spital. Cu toate îngrijirile și asistată de cei mai buni specialiști, Linda Mae murise într-o dimineață de aprilie, cu o săptămână înainte de ziua de naștere a lui Jenny.

La înmormântare nu fuseseră de față decât Jenny și câțiva servitori. Când sicriul de mahon era coborât în groapă, Jenny începuse să plângă, primul semn de emoție după atâția ani. Deși Linda Mae o obligase să rămână în Biloxi atâta vreme, Jenny nu avea resentimente față de ea. În fond, fuseseră victime amândouă.

Capitolul 22

În sfârșit, era liberă. Conform testamentului, dacă Linda Mae murea, Jenny pleca unde dorește. Dar, după ce atâția ani tânjise după libertate, acum nu știa ce să facă. Cândva dorise să-și facă o carieră, dar acum, la patruzeci de ani și posesoare a unei averi imense, nu avea sens s-o ia de la capăt. Nu mai era tânără, iar anii petrecuți în Biloxi îi secătuiseră toată energia.

Începuse să călătorească în Europa și în Orient, încercând să scape de un trecut care continua s-o urmărească.

Acum, în timp ce stătea pe balcon, era surprinsă că întâlnirea cu Martin o tulburase atât de mult. Acest lucru o făcuse să-și dea seama că încă îl iubea foarte mult, deși el îi distrusese viața.

Telefonul sună întrerupându-i șirul gândurilor. Știa sigur cine este. Lasă-l să sune, aproape că țipă, dar imediat ridică receptorul.

– Alo...

– Jenny, Martin la telefon. Trebuie să te văd.

– De ce?

– Pentru că nu te pot lăsa să pleci așa.

– Unde ești?

– Jos în hol.

Jenny ezită o clipă, privind în jur.

– Bine, urcă.

Martin luă liftul până la etajul zece, iar când ea îi deschise ușa, spuse încurcat:

– Trebuia să te văd.

– De ce, Martin? M-ai alungat din viața ta. Îmi amintesc scrisorile tale și telefoanele. Simțeam că mă dai la o parte.

– Am greșit, Jenny. Acum gândesc altfel și vreau să-ți spun un lucru foarte important.

Jenny își coborî privirea, apoi și-o înălță uitându-se direct în ochii lui, îngrozită de propriile sentimente. Chiar și după atâția ani, încă o tulbura.

– Eu aș bea ceva. Tu? zise ea străduindu-se să pară calmă.

– Nu, mulțumesc.

– De ce? Așa, ca între prieteni. Îmi amintesc că-ți place whisky cu apă minerală.

Martin încuviință din cap.

– Știi ce cred eu? Că încă speri în ceva ce nu va merge niciodată. N-a mers nici înainte, când singurul meu adversar era mama ta. Acum ai soție și copii. În timp am învățat să evit situațiile care mă pot răni.

Martin lăsă paharul din mână și o luă în brațe.

– Te rog, ascultă-mă, o imploră el.

Jenny se desprinse din brațele lui.

– Nu. Când te-am ascultat era să plătesc cu viața... vreau să pleci. Acum.

– Dar te iubesc. Ești singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

– Scuză-mă, dar n-am să te las să-mi distrugi viața pentru a doua oară. Mă vei lăsa să plec.

– Nu pot, Jenny. Trebuie să discutăm.

– La ce bun? Vreau să pleci înainte să ne implicăm prea mult și eu să nu mai vreau să pleci.

– Ce te face să crezi că doresc acest lucru?

– Istoria se repetă. Oi fi eu mai grea de minte, dar lucrul ăsta îl știu și eu.

– Eu nu știu decât că te iubesc, Jenny.

– Nu știi nimic despre mine.

– Atunci, povestește-mi.

– Ar lua prea mult timp. Ultimii douăzeci și cinci de ani au fost grei pentru mine, Martin. Am suferit mult și nu vreau să se mai întâmple acest lucru.

– Doamne, Jenny, nu înțelegi că și eu am suferit? Niciodată nu am vrut să-ți fac rău.

– Dar mi-ai făcut.

– Știu... și sentimentul de vinovăție m-a urmărit toată viața. Iubito, vreau să-mi răscumpăr greșeala.

– Cum? N-am de gând să-ți devin amantă și să-ți aștept telefoanele. Vreau să fiu văzută cu bărbatul pe care-l iubesc, să nu petrec cu tine câteva ore și un weekend din când în când. Atâta vreme cât ești însurat, nu vreau să am o legătură cu tine.

Martin o luă din nou în brațe. De această dată Jenny nu se mai feri.

– Astăzi, după ce ne-am despărțit, m-am gândit mult la viața mea și am ajuns la concluzia că nu pot trăi în minciună. Am avut o căsnicie liniștită, dar Sylvia merita un bărbat mai bun decât mine. N-am putut-o iubi pe cât ar fi trebuit, fiindcă amintirea ta mă obseda. În această după-amiază, când am realizat că pentru a te avea înseamnă să-i cer divorțul, mi s-a părut o decizie dificilă. Și n-aș fi sincer dacă nu ți-aș spune că de la început nici n-am admis ideea. E o cruzime să divorțezi de cineva după ce ai trăit alături atâta vreme. Un lucru, însă, rămâne cert: te iubesc și de această dată n-am să te mai părăsesc.

Desprinzându-se din îmbrățișarea lui, Jenny se duse la bar și-și mai turnă puțină băutură în pahar.

– Asta e noaptea dezvăluirilor. Sunt impresionată că dorești să te însori cu mine, dar un divorț durează mult și nu sunt sigură că mai vreau să trec printr-o perioadă de incertitudine. Vezi tu, Martin, și eu m-am schimbat între timp. Nu mai sunt atât de răbdătoare. Și știi ce cred? În ciuda celor spuse de tine, îți iubești soția mai mult decât îți dai seama. Așa că ar fi mai bine să plec, după cum mi-am propus.

– Cum poți spune acum așa ceva? Te rog să-mi acorzi puțin timp și-ți promit că voi discuta cu Sylvia despre divorț.

– Între a discuta și a face ceva e o mare diferență. Cu părinții tăi ai dicutat douăzeci și cinci de ani. Crezi că va fi altfel dacă vei discuta cu soția ta?

– O cunosc bine pe Sylvia. Este o femeie extraordinară și mă va înțelege.

– Doamne, Martin... cât ești de naiv. Femeile niciodată nu sunt înțelegătoare atunci când soții vor să le părăsească.

– O cunosc pe Sylvia. Ai încredere în mine.

– Nu mai am încredere în nimeni.

– Eu sunt de vină, știu, dar te rog să nu pleci.

Jenny se duse lângă fereastră și privi afară. În depărtare se vedea Bay Bridge, iar străzile erau împodobite cu beculețe de crăciun. Dacă l-ar fi putut crede pe Martin, ar fi fost cea mai fericită femeie din lume. Dar cuvântul „încredere“ dispăruse de mult din vocabularul ei, deși în clipa aceea îl dorea pe Martin mai mult decât își dorise ceva vreodată. Se gândi la soția lui Martin, dar n-avea de ce să-și facă probleme în privința ei. Sylvia avea familia ei, copiii, și fusese soția lui toți anii aceia în care ea fusese singură. Nu-i ducea ea grija Sylviei! Iar întâlnirea cu Martin fusese o simplă întâmplare. Nu se poate ca Dumnezeu să fi pus la cale o glumă diabolică. Și în clipa aceea Jenny luă o hotărâre: dacă, într-adevăr, Martin o dorea, va trebui să aștepte, numai că de această dată ea va rămâne fermă pe poziție, și va lupta pentru el. Dorea să fie fericită și-l va avea pe Martin cu orice preț.

Tresări când el îi atinse brațul. Nu te grăbi, Jenny. Ai răbdare.

– Îți torn ceva de băut, Martin?

– Numai dacă-mi promiți că nu pleci.

– Plec numai în vacanța de sărbători. N-ar fi corect din partea ta s-o lași singură pe Sylvia săptămâna asta. După aceea poți vorbi cu ea.

– Ah, iubito, te iubesc atât de mult, îi șopti el strângând-o în brațe.

Apoi stinse lumina și o sărută cu pasiune. Mai mult decât orice pe lume dorea să-i simtă trupul, ca altădată, tânjind după el. Dorea s-o mângâie, s-o excite, să prindă patima iubirii pe care n-o putuse uita niciodată. Când îi sărută sânii și ea gemu de plăcere o ridică în brațe, uitând de toate în afară de dorința de nestăpânit. Când o penetră fu cuprins de o bucurie pe care n-o mai simțise vreodată, iar când o simți excitându-se se lipi și mai mult de ea, urcând împreună culmile pasiunii. Epuizați, rămaseră înlănțuiți, cu trupurile umede de transpirație.

– Oh, Doamne, Jenny, aproape că uitasem cum e. Când te întorci plecăm împreună undeva.

– Mi-ar plăcea.

– Sunt fericit. Am să fac rezervări la hotelul Beverly Hills și te sun când ajungi în Hog Kong. Promite-mi că te întorci.

– Promit. De data asta nu te mai părăsesc, Martin.

***

În familia Roth sărbătorile Crăciunului erau un prilej de bucurie. Deși nu o socoteau o sărbătoare religioasă, Chanukah fiind la ei ziua în care primeau și ofereau daruri, împodobeau bradul și întreaga familie se aduna la masa de prânz. Anul acela Julian veni cu soția sa, iar Amy, a cărei zi de naștere cădea a doua zi, părea fericită să petreacă acasă o săptămână. Dar lui Martin îi era greu să se prefacă. Se gândea la Jenny care era singură în Hong Kong și la Sylvia a cărei viață era pe cale s-o distrugă. O suna în fiecare dimineață de la telefonul personal, iar în ziua de Crăciun vorbele ei îl obsedară tot timpul.

– Anul viitor vom fi împreună, nu-i așa, Martin?

Pe undeva, insistența ei îl irită. Nu dorea s-o rănească pe Sylvia, dar Jenny mai fusese o dată țapul ispășitor, iar în momentul de față nu-l avea decât pe el. Sylvia avea copiii și familia ei. Dar și rudele lui ar fi avut grijă de ea. El era cel care ar fi fost blamat de familie și prieteni și n-ar fi fost în stare să-și justifice faptele decât spunându-le că măcar o dată în viață are și el dreptul să se gândească la propria persoană.

Timpul zbura și dacă nu acționa imediat, altă șansă nu mai avea.

Cu toate acestea, era chinuit de remușcări. În cele din urmă, într-o seară, târziu, se hotărî să-l sune pe Dominic deși nu o mai făcuse de câțiva ani, cu excepția urărilor de sărbători.

– Dom, mă bucur că te aud. Mi-era teamă că nu te găsesc acasă, zise când îl auzi la celălalt capăt al firului.

– În nici un caz, îi răspunse Dominic, căsătorit pentru a doua oară. M-am potolit. Lui Betty nu-i plăcea stilul meu de viață, așa că m-am conformat. Cum merg treburile, bătrâne? Cărui fapt îi datorez surpriza acestui telefon?

– Am probleme, ca de obicei, spuse Martin fără să ezite. Întotdeauna m-ai sfătuit de bine și acum, mai mult ca niciodată, am nevoie de sfatul tău. Și-i povesti despre întâlnirea cu Jenny și urmările acesteia. Niciodată n-am încetat s-o iubesc. Când se întoarce plecăm undeva împreună să punem lucrurile la punct, apoi am să-i spun Sylviei... Și se opri, așteptând felicitări pentru decizia luată. De fapt, acesta era adevăratul motiv pentru care-l sunase.

Răspunsul lui Dom îl șocă.

– Nu te sfătuiesc să te grăbești în a-ți schimba viața doar fiindcă Jenny s-a întors la tine. Culcă-te cu ea dacă-ți place, dar adu-ți aminte că și prima oară ți-a cerut mai mult decât îi puteai oferi.

– Credeam că îi ești prieten. Cândva spuneai că trebuie să lupt pentru ea. N-am făcut-o și, cu siguranță, n-a dus o viață tocmai fericită.

– E posibil, dar asta nu întodeauna îi face pe oameni să fie mai înțelegători. Voi doi mai mereu aveați ceva de împărțit. De ce crezi că lucrurile vor merge mai bine de data asta? Martin încrercă să-l întrerupă, însă Dom nu-l lăsă, continuând: Ascultă-mă, Sylvia este o femeie extraordinară. Mai întâi asigură-te că nu renunți la viața de familie pentru un foc de paie care se poate stinge peste un an. Poate ți se pare ciudat că tocmai eu îți spun asta, dar familia înseamnă totul. Chiar dacă copiii au plecat de acasă, relația cu ei va fi cu totul alta dacă te desparți de Sylvia. Ține minte ce-ți spun. N-ai decât să trăiești cu Jenny, dar nu divorța.

– Înțeleg, Dom, dar crede-mă că nu mi-e ușor. E ultima șansă de a fi fericit. Dacă o scap, totul s-a sfârșit.

– Sunt alături de tine, indiferent de decizia pe care o vei lua, dar gândește-te bine ce vrei, încheie Dominic, apoi închise telefonul.

Martin puse jos receptorul, tulburat, și se furișă în dormitor unde Sylvia dormea adânc.

A doua zi nu-și putea ascunde starea de încordare în care se afla. Sylvia încercă să simuleze că totul e în regulă, dar când Julian o luă deoparte și o întrebă ce e cu Martin, nu știu ce să-i răspundă.

– Nu știu la ce te referi.

– Haide, mamă, doar nu ești oarbă. Crezi că mai are ceva împotriva căsătoriei mele?

– Ah, Julian, nu vorbi prostii! Dacă am avut vreodată îndoieli, au dispărut de mult.

– Atunci, ce-o fi cu el?

– Nu știu. El zice că îl stresează problemele de la birou.

Dar Sylvia era mult mai neliniștită decât lăsa să se vadă, însă nu era pentru prima dată în căsnicia lor când Martin se simțea deprimat, și de fiecare dată își revenise. Cel mai înțelept lucru era să aștepte. După douăzeci și cinci de ani de căsnicie îl cunoștea destul de bine pentru a-i da timp să-și rezolve problemele de unul singur.

În săptămâna care urmă Sylvia reuși să-și păstreze calmul, dar în ajunul Anului Nou Martin fu atât de abătut încât ea nu-și mai putu ascunde îngrijorarea. Noroc că nu-i putea citi gândurile, fiindcă ele erau îndreptate numai spre Jenny.

Pe 2 ianuarie, Martin se trezi devreme. Jenny se întorcea în California și stabiliseră să se întâlnească în seara aceea în Los Angeles. Îi spusese Sylviei că pleacă la o conferință, dar când urcă în avion era chinuit de remușcări. Nu-i vorbise despre un eventual divorț și se întreba cât se va mai preface că totul e în regulă. În avion se hotărî ca la întoarcere să-i spună Sylviei adevărul, dar în așa fel încât să nu sufere.

Dar, o dată ajuns în Los Angeles, nimic nu merse cum trebuie. Funcționarul de la recepția hotelului îi dădu un bilet în care Jenny îl anunța că pierduse avionul în Hawaii și că nu știe când ajunge. Semnă în registru și urcă în cameră, apoi își comandă vinul preferat și dădu drumul la apă să umple cada. O jumătate de oră mai târziu se cufundă în apa fierbinte, cu un pahar de Chablis așezat în suportul pentru săpun. Când își simți corpul relaxat începu să se gândească la Jenny. Ce tandră și înțelegătoare fusese cu el. Și se jură să recupereze toți acei ani de când o părăsise la New York. Apoi se gândi la Sylvia, întrebându-se cum s-o menajeze. Fusese o soție și o mamă bună și nu merita să sufere. Dar Bess ce va spune? Probabil că niciodată nu-l va ierta.

Ieși din cadă și-și puse halatul și încă mai încerca să-și rânduiască gândurile când auzi o bătaie în ușă. Bănui că este chelnerul care cine știe ce uitase, dar când deschise, în prag era Jenny care-i zâmbea și ochii îi străluceau de bucurie.

– Slavă Domnului, ai sosit!

Apoi o luă în brațe și o învârti până căzură pe pat, râzând în timp ce-și scoteau hainele.

Când făcea dragoste cu Jenny se simțea ca în tinerețe. Parcă avea douăzeci de ani, iar Sylvia n-ar fi existat.

După aceea adormiră și când se treziră el o întrebă ce-ar vrea să facă în seara aceea.

– Nu știu, Martin... rămânem aici, ieșim undeva... cum vrei tu.

– După mine, aș petrece toată săptămâna în pat, dar ne-ar prinde acum o cină bună. Am auzit că Ma Maison este un restaurant deschis de curând. Ce-ar fi să încercăm acolo?

– Mergem unde spui tu, iubitule. Eu sunt fericită că sunt cu tine.

***

În timp ce se îndrepta spre Woodside își repeta ce-i va spune Sylviei, dar când ajunse acasă era atât de abătut încât nu băgă imediat mașina în garaj. Opri motorul și rămase înăuntru, gândindu-se cum să-i spună Sylviei că o părăsește. Se cunoșteau de o viață și nu merita să se poarte astfel cu ea. Înainte de căsătorie îl așteptase să se întoarcă de pe front, apoi de la New York, și să termine legătura cu Jenny, iar ca soție, îi fusese loială și devotată, iar acum el era gata să-i distrugă viața.

Coborî din mașină și o porni pe alee spre ușă. Inima îi bătea cu putere când intră în hol.

Urcă scările încet și rămase în fața ușii dormitorului, o cameră pe care deja nu o mai considera și a sa. Hotărât să divorțeze, simțea că nu mai are nici un drept asupra casei. Răsuci mânerul și deschise ușa. Sylvia era în pat și mânca un măr. Avea fața bronzată și se unse cu cremă pe nas.

– Martin, iubitule, nu mă așteptam să vii la ora asta, îl întâmpină, întinzând brațele spre el.

– Am luat o cursă mai devreme, spuse el, făcându-și de lucru cu corespondența găsită pe comodă, ca să-i evite îmbrățișarea.

– Mă bucur. Cum a fost?

– Bine, bine... te superi dacă cobor să-mi torn ceva de băut?

– Nu, cobor și eu într-o clipă.

Martin își turnă un whisky și se duse la fereastră, privind în întunericul de afară, de parcă de acolo ar fi așteptat niște răspunsuri. Încă nu se hotărâse cum să abordeze discuția, când Sylvia intră în cameră. Abia acum simți că este încordat.

– Martin, stai jos și povestește-mi.

Se întoarse, se uită la ea, apoi se așeză pe un scaun și sorbi din pahar.

– Ce-i cu tine, Martin?

El scutură din cap.

– Dacă ai probleme, nu crezi că te ajută dacă discutăm?

Martin nu spuse nimic.

– Te rog, Martin, nu te feri de mine.

Pur și simplu nu-i putea spune în seara asta. O va suna pe Jenny și ea îl va înțelege.

– Mă duc să mă culc. Scuză-mă, dar am avut o săptămână foarte grea.

– Te, rog, Martin, spune-mi ce-i cu tine.

– Sylvia, te iubesc și te voi iubi mereu. De asta îmi vine foarte greu să-ți spun.

Sylvia își simți inima tresărind în piept.

– De ce ți-e greu să-mi spui?

– Nu vreau să te fac să suferi. Chiar nu știu cum să-ți spun.

– Ce să-mi spui?

– N-aș vrea să mă urăști... Se opri ca să-și facă curaj, apoi continuă, aproape în șoaptă. M-am întâlnit, din întâmplare, cu Jenny McCoy și mi-am dat seama că încă o iubesc. Toți acești ani m-am mințit că nu mai face parte din viața mea. Când am văzut-o mi-am dat seama că nu o pot părăsi din nou. Singurul meu regret este că tu vei suferi.

Sylvia simți că i se face rău. Deci, ultimile zece zile cu Jenny și le petrecuse. Știa că orice ar fi zis în clipa aceea, le-ar fi afectat căsnicia. Nu trebuia să se enerveze. Oricum, era prea stupefiată ca să-i poată spune ce simte.

– Vrei să-mi aduci ceva de băut? reuși să spună în cele din urmă.

Luă paharul cu mâna tremurând și-l dădu peste cap.

– Doamne, Martin... și cu noi ce se va întâmpla?

– Oh, Sylvia, nu știu cum să-ți spun. La fel de greu mi-ar fi fost mâine sau poimânie... Vreau să divorțăm.

Sylvia simți că lumea se prăbușește în jurul ei. Se așteptase ca el să-i mărturisească - și de asta se temuse - că avusese o aventură. S-ar fi supărat pe el dar, până la urmă, l-ar fi iertat. Când colo îi spunea că o părăsește. Ei bine, nu-i va acorda divorțul. Și ea va lupta pentru el. Îl câștigase și cu douăzeci și cinci de ani în urmă și poate îl va câștiga și acum. În toate cărțile de specialitate scria despre perioada critică din viața bărbatului. Secretul era ca ea să nu se enerveze.

– Martin, gândește-te bine ce faci. Nu te pripi, îi spuse ea pe un ton cât mai calm posibil.

– Sylvia, se pare că nu înțelegi. Nu acționez sub impulsul momentului. Vreau să fiu liber. Mă simt îngrozitor... dar asta n-are nici o legătură cu tine.

– N-are nici o legătură cu mine? ridică ea vocea. Dar cu cine are legătură? Sunt soția ta.

– Voiam să spun că tu nu ai nici o vină. Ai fost o soție minunată...

– Și toți acești ani nu înseamnă nimic pentru tine? Renunți la familie pentru o femeie pe care n-ai mai văzut-o de un sfert de secol?

– Iartă-mă, Sylvia.

– Să te iert? Mi-am dedicat viața acestei căsnicii, dar nu ți-o spun ca să mă plâng, ci ca pe un fapt.

– Te rog, Sylvia. Cred că niciodată n-am încetat s-o iubesc.

– Oh, Doamne, Martin, vrei să spui că atunci când erai cu mine în pat te gândeai la ea?

– Nu, nu. Înțelege că te-am iubit și încă te iubesc.

– Martin, nu înrăutăți lucrurile. Dacă m-ai iubi, nu mi-ai cere divorțul.

Martin se apropie de canapeaua pe care stătea și îngenunche.

– Te iubesc, Sylvia, și dacă aș putea să te scutesc de această suferință, aș face-o.

Dar Sylvia nu mai auzi ce-i spune fiindcă izbucni în lacrimi și numai când el o luă în brațe se liniști. Nn va renunța la el atât de ușor. Va lupta cu aceleași arme cu care o făcuse odinioară: răbdare, înțelegere și puterea dragostei.

Se îndreptă din umeri și-i ceru lui Martin să-i mai toarne băutură în pahar apoi, adunându-și tot curajul de care era capabilă îi spuse:

– Stai jos și povestește-mi ce s-a întâmplat. Sunt pregătită să te ascult.

Și Martin îi povesti totul, de când o întâlnise pe Jenny înainte de Crăciun, până în clipa aceea.

– Ai iubit-o tot timpul, nu-i așa?

– Cred că m-a obsedat. Când a dispărut m-am simțit răspunzător pentru viața ei. Dacă asta s-ar repeta nu mi-aș ierta-o niciodată.

Sylvia își înghiți nodul din gât.

– Ai putea continua s-o vezi fără să divorțăm. Voi încerca să fiu înțelegătoare, dacă-mi promiți că nu vei grăbi lucrurile. Caută s-o cunoști mai bine. După atâția ani sunteți aproape doi străini. Poate că nu încerci decât să-ți regăsești ani tinereții. Nu știu. Nu sunt psiholog. Sunt doar o femeie care-și iubește soțul cu disperare. Apoi, simținduse de parcă și-ar fi înfipt un cuțit în inimă, continuă: Locuiți împreună o vreme și vezi dacă ce simți pentru ea este, într-adevăr, dragoste. Dacă peste șase luni mai dorești acest lucru, am să-ți acord divorțul.

Martin era uluit. Sylvia era o femeie extraordinară, exact cum îi spusese și lui Jenny. Oh, Doamne, de ce nu o putea iubi pe cât ar fi meritat?

– Ai suporta o asemenea situație?

– Dacă trebuie o fac și pe asta, zise ea, ridicându-se. Sunt obosită. Sun-o pe Jenny, s-au du-te la ea dacă vrei. Acum vreau să fiu singură. Și ieși din cameră cu capul sus, dar o dată ajunsă în dormitor, izbucni în plâns. Intră în baie și se privi în oglindă, spunându-și cu voce tare: Proasto, ești cea mai proastă femeie de pe lumea asta. Îl mai vrei când știi că iubește altă femeie, că întotdeauna a iubit-o? Apoi, imaginându-și-i pe amândoi în Los Angeles, izbucni: Târfă... târfă irlandeză, n-am să te las să-mi distrugi viața. Și luând o sticlă cu săruri de baie o aruncă pe perete cu toată puterea, făcând-o țăndări, după care se așeză pe jos rezemându-și capul de cadă.

– Teiubesc, Martin, te iubesc. Întoarce-te... te rog...

***

Când Martin o sună și-i spuse că vine în oraș, Jenny se grăbi să fie gata la timp. După ce comandă șampanie, făcu repede o baie și se îmbrăcă într-un halat de casă din mătase roșie.

Când auzi bătaia în ușă alergă și i se aruncă în brațe, apoi văzându-l tras la față și cu privirea îndurerată, realiză că nici nu mai putea fi vorba de ceea ce anticipase. Îl trase de mână spre canapea și-i turnă whisky într-un pahar. Nu părea un moment potrivit pentru a bea șampanie. Bietul Martin, își spuse. Probabil că Sylvia i-a făcut o scenă. Deci, nu e atât de înțelegătoare pe cât credea el. Cu atât mai bine! Așa îi va fi mai ușor s-o părăsească.

De această dată nu-l va mai lăsa să plece. Și să se termine o dată cu doamna Martin Roth!

Palid, Martin se uita fix la paharul cu băutură.

– Bănuiesc că te simți îngrozitor, spuse Jenny luându-i mâna într-a ei. Nu-i deloc ușor să depășești asemenea situații dar slavă Domnului că totul s-a terminat. E bine că a aflat.

– Da, a aflat.

Tonul lui o sperie. Încercând să-și revină, repetă:

– Bănuiesc că te simți îngrozitor. S-a înfuriat când i-ai spus?

– Nu, a rămas forte calmă.

– Povestește-mi cum a fost.

– Sylvia a fost cât se poate de înțelegătoare. Nu știu dacă altă femeie în locul ei ar fi acționat cu atâta tact.

– Frumos din partea ta că îi ei apărarea, dar nu mi-ai spus ce-ați hotărât.

– Crede că ar trebui să locuim împreună pentru a ne clarifica sentimentele, apoi îmi va acorda divorțul.

Jenny abia își stăpânea furia. Nici o femeie nu avea nevoie de permisiunea alteia pentru a se culca cu bărbatul iubit. Imediat, însă, realiză că Sylvia acționase cu multă înțelepciune. Și ea va proceda la fel.

– Mi se pare corect. De fapt, nici nu mă surprinde grija ei în ce te privește.

– Sylvia a fost o soție bună și nu vreau să-i provoc și alte suferințe.

– Fii sincer cu mine, Martin. Chiar nu o mai iubești?

– Nu așa cum te gândești tu. Trebuie să înțelegi că Sylvia a jucat un rol important în viața mea și nu-mi poate fi indiferentă. E mama copiilor mei, s-a îngrijit de casă, iar pentru Bess a fost ca o fiică.

Jenny știa că nu procedează cum trebuie, dar nu se putu abține să nu spună:

– Poate ar fi trebuit să-ți sondezi cu mai multă atenție sufletul, înainte să mă rogi să plec cu tine.

Martin rămase încremenit.

– N-ai ascultat nimic din ce ți-am spus în seara asta...

– Ba da, Martin. Am ascultat cu multă atenție. Ce-ar fi dacă tu ai încerca să mă înțelegi? De data asta eu am prioritate. Dacă încă n-ai priceput, pleacă și uită-mă.

Jenni fugi în dormitor, se aruncă în pat și începu să plângă. Tot Sylvia ieșise victorioasă.

Martin se duse după ea și o luă în brațe, legănând-o ca pe un copil.

– Jenny, iubito, e o situație grea pentru amândoi. Înțelege că te iubesc și hai să nu ne mai certăm.

Jenny îi scoase batista din buzunar și-și șterse lacrimile.

– Iartă-mă, Martin, dar mi-e atât de frică. Voiam să te rog să-i ceri imediat divorțul. Nu vezi că trage de timp? Nu-ți va da drumul atât de ușor, ba mă tem că nu te va lăsa să pleci. Și-a făcut un plan ca să ne despartă.

Martin oftă.

– Iubito, Sylvia nu e genul de femeie care să premediteze ceva. Cred că înțelegi în ce stare era în seara asta.

Oricât de greu i-ar fi fost, Jenny trebuia să admită că Sylvia se comportase mai bine decât ea.

– Ai dreptate, Martin. Iartă-mă, dar sentimentul de nesiguranță ne împinge la lucruri pe care nu dorim să le facem. Cât crezi că va mai dura până să facem planuri în ceea ce ne privește?

– S-o lăsăm să se obișnuiască cu plecarea mea și peste câteva săptămâni am să discut din nou cu ea.

În următoarele săptămâni Martin își mută hainele de iarnă în apartamentul pe care-l închiriaseră în Russian Hill. Într-o zi când cobora scările cu două valize grele, încercă să evite privirea înlăcrimată a Sylviei și îi fu recunoscător că se abține de la reproșuri. În schimb, mama sa nu-i arătă aceeași înțelegere. În țipete și urlete îi spuse că este nebun dacă părăsește o femeie ca Sylvia pentru o ticăloasă de creștină.

Sylvia fu nevoită s-o calmeze pentru ca Martin să poată pleca. În general, Sylvia se comporta neașteptat de bine, uneori chiar mai bine decât Jenny, care era furioasă că Martin insistase ca relația lor să rămână secretă. Sylvia nu-i anunțase încă pe copii, iar în privința vecinilor și prietenilor, aceștia aveau destul timp că comenteze după ce divorțul se va pronunța. Jenny mai era supărată și pentru faptul că Martin închiriase un apartament mic, în comparație cu casa din Woodside în care se lăfăia Sylvia. Seara, când Martin se întorcea acasă, deseori o găsea nervoasă și arțăgoasă.

Acolo unde se așteptase să găsească fericirea, dădea de atmosferă încărcată. Câteodată singurele momente de liniște le găsea la Woodside, când se ducea să discute cu Sylvia.

Deși nu spusese nimănui că se mutase de acasă, cei care intrau în contact simțeau că Martin este îngrozitor de stresat. Nu mai lua prânzul cu partenerii și țipa la secretară, care-l și amenință că-și dă demisia. Într-o dimineață când Sylvia sună ca să vorbească cu el, secretara vru să i se plângă, dar renunță simțind după voce că nu e în apele ei.

– Vă caută soția la telefon. Să vă fac legătura? îi spuse lui Martin.

– Da, sigur. Și ridică receptorul, întrebându-se de ce l-o fi sunând.

– Ce faci, iubitule? îl întrebă Sylvia, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

– Bine, tu ce faci?

Adevărul era că trăia un infern. Nici nu mai știa de câte ori luase receptorul în mână să-i telefoneze lui Martin ca să-l roage să se întoarcă acasă. Avea tot timpul s-o facă mai târziu, dacă el ar fi insistat în privința divorțului. Bess n-o înțelegea cum de renunță atât de ușor la luptă, dându-i frâu liber și înlesnind planul lui Jenny McCoy de a deveni doamna Martin Roth.

Dar Sylvia nu-și divulgă gândurile și nu făcu deloc presiuni asupra lui Martin.

– Ținând cont de împrejurări, mă simt mult mai bine decât mă așteptam. Te-am sunat să te întreb dacă astăzi ești liber la prânz.

– Da, mi-ar face plăcere să ne vedem.

– Unde ne întâlnim?

– La Doro's e bine? La douăsprezece și jumătate.

– Perfect. Ne vedem acolo.

După ce închise telefonul, Martin îi spuse secretarei să rezerve o masă la Doro's.

***

Fix la douăsprezece și jumătate, Sylvia intră în restaurant, arătând ca un manechin din Vogue. Trei ore îi trebuiseră ca să atingă o asemenea performanță - una la coafor, una la salonul de cosmetică și încă una probându-și rochiile din garderobă.

Martin nu-și amintea să fi arătat vreodată atât de frumoasă, nici chiar în ziua nunții lor.

Când li se aduse lista de meniuri Martin nici nu se uită la ea, fiindcă el întotdeauna comanda salată sau pui la grătar. În schimb, Sylvia comandă scoici, friptură de miel și salată verde. Iar Martin rămase surprins, știind că la prânz ea mănâncă foarte puțin, dar fu și mai surprins când văzu că nu lăsase nimic în farfurie. Abia atingându-se de mâncare, se uita la ea cu coada ochiului. Își schimbase coafura și foloseau un parfum nou. Parcă i-ar fi spus, într-un mod foarte subtil, că absența lui îi prieste - ceea ce nu-l încânta deloc.

La desert Sylvia comandă o tartă cu mere și un nes dublu. Până atunci discutaseră lucruri fără importanță dar sosise momentul să vorbească serios.

Sylvia se ruga să-și păstreze calmul. Tot prânzul acela fusese o mascaradă. Nu voia ca Martin să creadă că suferă, deși pentru ea ultimile două luni fuseseră un coșmar.

– Cred că te întrebi de ce am vrut să ne vedem azi. Am hotărât să plec la Reno fiindcă se pare că lucrurile nu mai pot fi îndreptate. Noi doi am fost mai mult decât soț și soție. Ne cunoaștem de o viață și ai fost cel mai bun prieten al meu. În ultimile două luni am avut destul timp să mă gândesc. Aș putea să nu-ți acord divorțul, dar la ce bun? Nu vreau să te forțez să te întorci. Dacă Jenny ar fi fost o simplă aventură te-aș fi putut ierta, dar se pare că o iubești și vrei să fii cu ea. Nu doresc să mă răzbun, ci să rezolv situația civilizat. Bănuiesc că nu vom rămâne prieteni, așa că îți doresc multă fericire.

Când Sylvia termină ce avea de spus, Martin aproape că plângea. Dacă l-ar fi înfruntat, s-ar fi apărat. Dacă i-ar fi adus acuzații, ar fi încercat să se justifice. Dar așa, ieșind afară sub soarele palid de martie, pentru prima oară se întrebă dacă Jenny va fi în stare să umple golul lăsat de sfârșitul căsniciei sale.

***

În seara aceea, când ajunse acasă, o îmbrățișă pe Jenny fără să spună un cuvânt și rămaseră așa, fără să-și vorbească, până când ea se duse și se așeză pe canapea, uitându-se în sus spre el, simțind că ceva se întâmplase. Și fiindcă el rămase tăcut, îl trase să se așeze lângă ea.

– Iubitule, ai să-mi spui ceva?

– Am luat prânzul cu Sylvia. Pleacă la Reno.

Jenny se simți cuprinsă de un val de emoție: câștigase. Dar văzându-i expresia serioasă, își ascunse bucuria și-l întrebă:

– Când?

– Săptămâna asta.

– Martin, iubitule, sper că nu regreți nimic.

– Nu, minți el. Puțin.

– N-am cuvinte să-ți spun cât sunt de fericită. De acum încolo n-o să ne mai ascundem. O să ne luăm un apartament frumos și vom merge la teatru și la operă.

– La asta m-am gândit întreaga după-amiază. Sylviei îi va fi foarte greu dacă rămânem în San Francisco. Trăiește aici de o viață și activează în mediile culturale. Aproape toți cei pe care-i cunoșteam îi sunt prieteni. Oriunde ne-am duce am da peste ei.

Lui Jenny nu-i venea să-și creadă urechilor.

– Ți-e rușine să ieși cu mine?

– Ce întrebare e asta? Bineînțeles că nu. Mă gândeam că ar fi mult mai simplu pentru noi și i-am face și Sylviei un bine dacă ne-am muta. Familia mea și Sylvia ocupă o anumită poziție în această comunitate. Nu mă pot afișa în fața lor cu zâmbetul pe buze. Sylvia va trăi în continuare aici, iar eu nu-i pot sta ca o povară pe cap.

– E vorba de mine. Eu aș fi acea povară.

– Nu, asta n-are nici o legătură cu tine. Trebuie să ne comportăm cu decență și demnitate. Ar fi minunat dacă ne-am stabili la Roma, într-o vilă, sau pe Riviera, unde vrei tu, până se mai potolesc lucrurile.

– Nu, Martin! izbucni ea. Nu intenționez să fug, să mă ascund. Dacă mă vrei, ne căsătorim aici și mă recunoști public drept soția ta. Vreau ca toată lumea să știe că sunt soția ta. Vreau să-mi fac cumpărăturile unde și la face și ea, să mă înscriu în comitetele pe care ea le prezidează, să frecventez aceleași medii ca și ea.

– Sylvia aparține acestei societăți cu mult înainte de a mă însura cu ea. Trebuie să înțelegi că bunicii ei au ajutat la clădirea acestui oraș, sunt parte din cultura lui. Înțelegi ce-ți spun, Jenny? Nu vreau să fiu nepoliticos, dar prezența ta ar rupe-o de singura legătură ce i-a mai rămas. În plus, toate femeile te-ar privi cu dușmănie.

– Nu-mi pasă. Vreau să sufere. Și mai vreau să te achiți față de mine cu tot ce-am pierdut când m-ai părăsit. Îmi ești dator!

Marti să înfurie.

– Nu vreau să mă însor cu cineva fiindcă i-aș datora ceva. Nu am fost singura pereche din lumea asta care s-a despărțit. Ce ți s-a întâmplat după aceea n-a fost din vina mea. Îmi pare rău că te-am lăsat singură când a murit tata, iar în ziua când ne-am reîntâlnit am vrut să-mi rescumpăr greșeala. Dar sufletul nu ți-l pot da.

Jenny începu să țipe ca o nebună:

– Ba da! Îmi datorezi absolut totul. Dacă te-ai fi însurat cu mine n-aș fi trecut prin infernul pe care l-am trăit alături de Cyrus. Și dacă spui că-ți pare rău, să știi că nu ești decât un mincinos de evreu...

Oh, Doamne, își zise când se auzi ce spune, cred că mi-am ieșit din minți. Cum de-am putut să-i spun așa ceva? Cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji, îi spuse înecându-se de plâns:

– Martin, iubitule... iartă-mă... îmi pare rău... crede-mă... îmi pare rău.

Martin se uita la ea de parcă atunci o vedea de prima oară.

– Iartă-mă și tu, Jenny... pentru tot ce ți-am făcut, zise înghițindu-și nodul din gât.

– Dă-mi voie să mă revanșez.

– Nu, nu cred că e posibil, ne-am rănit destul unul pe celălalt.

Când el se întoarse să plece, se așeză în fața lui, rugându-l din nou:

– Martin... te implor... uită ce-am spus. Iartă-mă. Te iubesc.

– Nu, Jenny, mi-e teamă că nu va merge.

– Dacă încercăm, va merge.

– Nu, nu cred, fiindcă o parte din ființa ta mă urăște și acea parte a vrut să mă pedepsească încă de când ne-am despărțit.

Abia acum am înțeles acest lucru. Iartă-mă, Jenny, dar în primul rând, încearcă să te ierți pe tine.

Se întoarse și ieși în hol, iar Jenny se prăbuși pe covor, plângând. Când ușile liftului se închiseră, Martin se rezemă de perete, tremurând.

Urcându-se la volan porni fără țintă pe străzile udate de ploaie și nu se opri decât pe culmea de pe Telegraph Hill. Prin ceață se zăreau pâlpâind luminile de pe podul Golden Gate. De ce oare, figura lui Jenny și iluzia iubirii îl urmăriseră atâția ani, distrugându-i viața? Poate ca să înțeleagă ar trebui să se întoarcă în trecut imediat după război, când trecuse printr-o așa-numită „criză existențială", neînțelegând de ce el supraviețuise războiului, de ce el, un evreu, era privilegiat în timp că în lagărele de concentrare suferiseră și muriseră peste șase milioane de oameni.

Jenny apăruse în viața lui când se simțea mai vulnerabil, stârnindu-i pasiunea și făcându-l să creadă că nu poate trăi fără ea. Chiar și acum recunoștea că ea îl excita până la un punct pe care Sylvia nu-l atinsese niciodată. Dorința lui devenise obsesivă. Dar în adâncul sufletului, știa că Jenny avusese dreptate: niciodată nu intenționase, la modul serios, să se însoare cu ea. Da, avusese drep-

tate - o minţise, intenţionat sau nu. Iar când o reîntâlnise de Crăciun, îi stârnise pasiunea, nu dragostea. Viziunea tinereţii pierdute, Jenny, cea care îi bântuise gândurile atâţia ani, era doar o plăsmuire a imaginaţiei sale. Singurul lucru real din viaţa lui era Sylvia... cea care întotdeauna îi fusese aproape, cea cu care împărţise şi binele şi răul şi pe care, acum, aproape că o pierduse. Se cutremură la gândul că acest lucru s-ar putea întâmpla, Se va întoarce la ea şi, dacă era nevoie, se va târî în genunchi implorându-i iertarea. Porni motorul şi coborî dealul, îndreptându-se spre casă.

***

Sylvia terminase de împachetat. Îşi şterse fruntea de transpiraţie şi, cu o privire obosită, se uită la valizele rânduite una lângă alta. În ele îngropase toate speranţele şi visele ei. Oftând se duse la fereastră şi privi grădina scăldată în razele lunii.

Când auzi maşina oprind pe alee, pulsul i se acceleră şi inima începu să-i bată cu putere. După o clipă, scoase un ţipăt de bucurie. Câştigase. Martin se întorsese acasă.

Coborî în fugă scările, străbătu holul de la intrare şi deschise larg uşa. Un moment rămase nemişcată în prag, apoi privirile li se întâlniră, şi se aruncă în braţele lui. Vorbele erau de prisos, dar ochii lor, lacrimile de bucurie exprimau mai mult decât orice cuvânt.

Sfârşit